

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:

BENEDEK MIHÁLY alezredes

Segédszerkesztő:

Dr. BÁNYAI LÁSZLÓ százados

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

II. KERÜLET, FŐ-UTCA 71. SZÁM.

Postatakarékpénztári

cekszámla:

25.342.

Megjelenik:

minden hónap 1-én és 15-én

Telefon: 153-079.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.*

Amen.

Március 15.

Március idusa 95 esztendő óta a magyar nemzet legszívbélőbb ünnepe. Olyan események emléke fűzi ehhez a naphoz a nemzetet, melyek a lényét tükrözik vissza. Nem kellett sohasem figyelmeztetés vagy buzdítás, hogy megülje ezt a napot. Egy belső tűz hevétől kipirultak az arcok és megfényesedtek a szemek minden esztendőben ezen a tavaszt-váró ünneperi, mert minden magyar a magáénak érezte és érzi örökké március 15-ikét. Ezt a napot valójában a magyarság szíve emelte hivatalosan is nemzeti ünnepé.

Pedig ugyancsak sok ünnepünk van. Eseményekben gazdag múltunk gondoskodott róla, hogy az évnek úgyszólván minden napjára jusson egy kimagasló diadal vagy gyász emléke. S ezek mind mélyen gyökereznek a nemzet szívében és sohasem veszítik el a varázsukat, mert valamennyinek a hősi lélek és hivatásunk bátor betöltése az alapja. Magyar ünnepek ezek, fényüket mégis kisugározzák egész Európa égére.

Március 15-ike a bátor színvallás és az összefogás mindig élő napja. Amikor megmozdultak 1848. márciusának magyarjai, teljesen önerejére utalva, fegyvertelenül állott a nemzet nálánál sokszorta nagyobb hatalommal szemben. Színt mert vallani így is, vállalni merte a következményeket, mert hitte és tudta, hogy nem fegyver s nem számbeli fölény kell elsősorban az élethez, hanem hősi lélek és egyakarát. Az események a nemzetnek adtak igazat. Vállalta és állta az aránytalan harcot és — nem hiába. Elbukása a bátrak felmagasztosulása volt, mely magában hordja mindig a feltámadást. A küzdelem és a szenvedés bátor vállalásának isteni jutalmazása ez.

A magyarság ösztönösen megérzi, hogy egyedül ez az út járható a számára. A kényelmes élet egyet jelentene a pusztulásával, mert a világnak ezen a legveszélyesebb részén csak harcoss nép állhatja meg a helyét, mely egyformán mestere a munkának és harcnak. Akik más életre akartak itt berendezkedni, azokat mind elseperte a történelem vihara.

Nekünk a Gondviselés hivatást szánt itt. Tartjuk az egyensúlyt Észak és Dél, Kelet és Nyugat forrongó eszméinek és vajudó népeinek ütköző-

pontján, őrizzük a kaput, mely a Nyugatot s vele az emberiség legszentebb eszméit védi Kelet mind-egyre előretörő hatalmasságaival szemben. Csak addig élhetünk itt, míg meg tudunk felelni ennek a feladatnak.

Ma benne vagyunk ismét hűséges és vitéz szolgálásunknak ebben az örökké visszatérő, ismétlődő szakában. Teljesítjük újból hivatásunkat, melyet előttünk egy nép sem tudott betölteni. Lobog megint a magyar virtus, ott jár ismét a magyar katona a hősiesség szédítő magaslatain. Rajtunk ismét Európa szeme, mint annyszor tíz évszázad küzdelmes harcaiban, amikor lélegzetvisszafojtva figyelte a magyarság hős kiállítását. Felemelő, nagyszerű érzés ez s aki nem így érzi, annak nincs sok köze hozzánk.

Mai harcunkban azoñban nem állunk egyedül. A múltban mi adtunk és kaptunk minden ütést, legtöbbször földünkön dúlt a harc s Európa népeit csak messze hátvédként éreztük magunk mögött. Ma távol a Kárpátok sziklafalától, hatalmas barátok oldalán küzdünk létünk és a Nyugat védelmében. De ez a segítség nem változtat a mi kötelességeinken. Küldetésünket nem vállalhatja senki s mi sem mentesülhetünk alóla.

A márciusi ünnep erre figyelmeztet bennünket s mi megértő lélekkel állunk meg tanítása előtt.

Tanítása ennek a napnak az is, hogy küzdelmeink győzelmes megvívásához sohasem volt elég a fegyver és a testi erő. Hozzá kellett adnunk és hozzá is tudtuk adni mindig az elszántságnak azt a fokát, mely hiányzott az ellenfélből.

Nem más ez, mint az erőbe és a győzelembe vett hit megnyilvánulása, amelyet nem ingathat meg a harcnak az a természetes velejárója sem, hogy háborúban nemcsak adni, de kapni is lehet ütések. Olyan harcot nem sokat ismer a történelem, ahol mindig csak az egyik fél ütött volna, mert aki felveszi a küzdelmet, az üt is. Üt tehát mindkét fél s ezt olyan jól tudja a magyar, hogy közmondása is van róla: „Nem az a legény, aki adja, hanem, aki állja!“ Ezt a lelket vitte mindig a harcba a magyar katona s ezzel verekedte végig ezer esztendő oly sok csatáját. Azért tudott mindig nagyobbat ütni, mint az ellenfele, mert az ütések is jobban bírta.

Aki kishitúséget terjeszt ma bármilyen vonatkozásban, az a nemzetnek ezt az éltető hitét támadja meg s nekünk tudnunk kell, hogy mi a kötelességünk az ilyen emberekkel szemben.

A márciusi lelket pedig ápoljuk és őrizzük, mert ez a lélek a nemzet lelke: harcot és szenvedést vállaló, büszke, derűs és hívő lélek!

A rádió a közbiztonság szolgálatában.

Írta: BARTOS ÜDÜN százados.

(Befejező közlemény.)

A rádió-felderítésnél szem előtt tartandó elvek.

Az eddig elmondottak alapján meg lehet állapítani a következőket:

a) Ha egy, az ország területén működő adóállomás olyan hullámhosszt alkalmaz, melynek terhulláma az ország területén nem alakul ki, akkor annak az adóállomásnak a jelenlétét, — ha nem történik gondoskodás a közvetlen környezetében érvényesülő és felfogható felületi hullámoknak megfigyelteséről — megállapítani nem lehet.

b) A rövidhullámok közül a legrövidebb hullámhosszakon működő és az egész ország területén általában már jól vehető állomások telepítési helye — helyszíne — az ország határain kívül keresendő.

Az ellenséges kém- és rádiópropaganda-szolgálat a hullámok terjedésének ezen sajátosságait saját céljai elérésében igen eredményesen alkalmazza és pedig olyképpen, hogy:

a) a telepített titkos — kémkedés céljait szolgáló — adóállomást olyan helyen és olyan hullámhosszon működteti, hogy annak üzeme feltűnést a környezetben ne keltsen és adása az ország területén vehető ne legyen,

b) a rádiópropaganda-adásokat olyan hullámhosszakon sugározza ki, melyeknek terhulláma az ország területén már jól érvényesül, de a vétel zavarása az ország területéről zavaró adókkal, éppen a hullám-

hossz terjedésének sajátosságai folytán, hatástalan marad.

A rádó-felderítésnek nemcsak az a célja, hogy a titkos — gyanus — adóállomásokat (vagy ilyenek nem minősülő, de engedély nélkül dolgozó egyéb adóállomásokat) felderítse és ártalmatlanná tegye, hanem ezen túmenőleg az is, hogy megállapítsa, mi volt a tulajdonképeni rendeltetésük, kikkel, milyen állomásokkal és milyen összeköttetésben állottak. Ennek az elvi meghatározásnak büntetőjogi és nyomozástani fontossága van.

a) Büntetőjogi szempontból az engedély nélkül működő adóállomás tulajdonosának cselekménye az 1939. évi II. t.-c. 200. §-a alapján vétségnek, háború idején 5 évig terjedhető börtönnel büntetendő büntettségnek minősül. Ha azonban az állomás bizonyíthatóan a kémkedés szolgálatában állott s mint ilyen, a titkos — gyanus — állomások fogalma alá tartozik, a cselekmény anyagi és alaki halmazatban az 1930. évi III. t.-c. alapján már hűtlenségnek minősül.

b) Nyomozástani szempontból az állomásnak összes műszaki, forgalmi és személyi összeköttetéseit fel kell deríteni. Ez a közbiztonsági szolgálat érdekeit szolgálja, mert az itt végzett alapos és körültekintő munka, a további eljárásoknak is irányt ad.

A támogató szervek feladata és B. egyének beszerzése.

A támogató szerveken a Cs—28. Hírut. 78/3. pontja szerint a nyomozó alosztályokat és a területi őrsoket értjük. Ezek támogató tevékenységét a Cs—28. Hírut. 82., 83. és 86. pontjai is megszabják.

A küldött.

Írta: DIENES ANDOR g. százados.

Petőfi, — mohdod és látod őt. A név mögött az arckép elevenedik meg, fellép a múzeumi lépcsőpárkányra, sötét gallérja leng az esős márciusi délután szelében, fedetlen fővel áll, széthajtott ingnyaka fehérlik... Karját meglendíti, a múzeumkert zászlói felemelkednek. A harc itt indult meg...

És így látjuk őt utoljára: széthajtott ingnyakkal, fedetlen fővel, haja és kigombolt zubbonya leng a Küküllő-menti szélben... A harc eldőlt: előtte minden, ami még megmaradt az erdélyi hadseregből, az országúton csörömpölnek a hatfontos ágyútalpak, bevertcsakójú huszárok vágatnak a mezőn; mögötte sötét az ég, a völgyben felgyújtott falvak füstje fekszik, reng a tarló, a nyári földeken széleseben és suhogva jön a fergeteg. Egyedül van a mezőn, felhőárnyék száll a kukoricatáblára és eltakar mindent, csak az arc sápadt foltja és a széthajtott ingnyak villog messziről. Így látjuk őt és így látta utoljára a szemtanú, aki utoljára tekintett vissza a kisbuni út emelkedéséről a füstfátyolos mezőre. Aztán nem látta többé senki: Petőfi eltűnt Fejéregyházánál. Ő

az a költő, akinek sírja nincs, akit meghalni senki sem látott és akinek élete utolsó öt perce titka felett száz bölcs vitázott egy századon át.

A harc, amely múzeumlépcsőn indult, messzi mezőkön dőlt el: Fejéregyházánál elveszett Erdély és meghalt a költő. De a nemzet nem vészett el, él, mint minden nemzet, amelynek történelmében a generációk vállalni tudják az emberfeletti részt, ahol a lángelmék, a kiválóak nem az elefántcsonttorony erkélyéről, vagy a Bölcsék Ligetének függőkertjeiről figyelik a fergeteg útját s köntösüket finom redőkbe szedve, érdektelenségükről beszélnek, vagy a Kassandrák pózában merengenek, hanem népükhöz állnak, a ronggyálított zászlók alá, a férfiak közé, akik félelem és filozófia nélkül néznek szembe a halállal.

Mit keres a költő a csatatéren? Mit keresett Foscolo az olasz szabadságharcban, Forte Urbano golyózaporában és Genua ostromlott falain? Miért halt meg harctéren Goffredo Mameli, vagy Kleist a kunnersdorfi csatában. A huszonnégyéves Cervantes testét három török golyó veri át Lepantónál: a lángész harcol, a termékeny lovagregényírók ezalatt Madridban boronganak a spanyol aranykor pusztulásán. A költő az elhivatás végzetében rokona a ka-

A rádió-felderítés végrehajtásának fent tárgyalt elvei a támogató szervek számára előírt és tőlük a részletekbe menő szakismeret hiányában is elvárható teendőknek az irányát is megszabják. Az eddig tárgyaltak alapján már ismeretes, hogy egy bármilyen hullámhosszon dolgozó adóállomás felületi hulláma a környező vevőkészülékekben különösen akkor, ha az adóállomás térerősségében vannak, észlelhetővé válik (Cs—28. Hírut. 82/2 p.) Ezt a jelenséget *behallásnak* nevezzük.

Ha a vevőkészülék az adóállomás térerősségében van, akkor ez a behallás erősen, esetleg a készülék egész hullámsávjának terjedelmében lesz észlelhető. Ha a vevőkészülék a térerősségen kívül fekszik, de még az adóállomás felületi hullámának terjedési határán belül van, akkor az adót esetleg erősebben s talán valamivel szélesebb sávban lehet venni, mint a hullámhosszban azonos, de csak térhullámai útján vehető — tehát nagy távolságra fekvő — állomásokat.

Ezeknek a jelenségeknek megfigyelésére és jelentésére B. egyéneket kell beszervezni. Ez egyébként minden rádióhallgató hazafias kötelessége is. A beszerzett B. egyén legyen feltétlen megbízható, rendelkezék rádió vevőkészülékkel és szabadidejét töltsé szívesen mellette.

A támogató szervek közreműködési teendői a rádió-felderítés terén tehát: B. egyének beszerzése, észleleteiknek a legközelebbi híradó őrshez, vagy a híradó szárnyhoz való bejelentése, a rádió-felderítés érdekében a legnagyobb titoktartás (Cs—28. Hírut. 86/2. és 87. pont)

A hallomásból származó, közszájon forgó titkos adóállomások jelenlétére utaló adatok rendszerint min-

den alapot nélkülöznek és tévesek, nem egyszer a rosszindulat, félrevezetési szándék, tudátlanság, a teljes szakértelem hiányának születtei. Azért az ilyen híreknek is utána kell járnunk.

Tettenérés esetében a Cs—28. Hírut. 86/1. pontja alapján az eljáró csendőr kötelessége csak abban áll, hogy a híradó csendőr megérkezéséig a talált készüléket biztosítsa.

A rádió-felderítés végrehajtó szervei és szolgálatuk.

A rádió-felderítő szolgálat végrehajtó szerveiről már említést tettem. Ezek a híradó szárny törzse, mely a felderítő szolgálati teendők végzésének megfelelően van szervezve és a híradó őrsök.

A híradó szárny törzsének és a híradó őrsöknek rádió felderítő szolgálati teendői általában:

- a) megfigyelésre,
- b) lehallgatásra,
- c) irány- és távolságmérésekre,
- d) feltűnésnélküli puhatolásra, végül
- e) nyílt fellépésre oszlanak fel.

A felsorolt teendők egyik része a szolgálati helyiségekben, másik része pedig a helyszínen bonyolódik le. A helyszíni szolgálatok végrehajtása rendszerint polgári ruhában történik.

A felderítő szolgálatot a híradó szárny parancsnoka irányítja, vezeti. A nyomozó alosztályparancsnokokkal azonos jogokkal van felruházva és az egységes és eredményes felderítő eljárás érdekében a nyomozó alosztályokkal, a központi nyomozóparancsnokság előadó csoportjainak vezetőivel, valamint a rádió-felderítést

tonának. *Egyenruha és esküforma sokféle van, de a küszöb megvédésének nincsenek változatai: csak a zsoldos hazája a széles világ, a katonáé nem, a katona az otthoné, a szülőföldé, ahogy a költő végzetesen az anyanyelvé. Más a pusztá fegyverbecsület és más a zászlónk ígérete, ahogy más a fordítás és más az alkotás. A költőt és a katonát ugyanaz a gúzs kapcsolja össze, mint az otthont és az anyanyelvet. Vagy véletlennek hiszed, hogy a szabadságháborúk hadvezérei mellett fegyveres költők állanak? Mit keres Niemcewic Julián Kosciuszko mellett, vagy az ifjú Körner a szabadsághős Lützow oldalán, majd később, a wöbelini vén tölgyek alatt, a katonasírban?*

A múzeum lépcsőjén, a márciusi délután szürke háttéréből a költő sápadt arca világít és Fejéregyházánál a kis szürke ember fehér kalaptolla, puska porfüstös katonakabátja mögött az ő vékony alakja leng: széthajtott ingnyakkal, lobogó hajjal áll július utolsó délutánján a Küküllő-menti szélben, mögötte sötét az ég és a perzselt mezőn a vihar jön feléje. Így látta őt a szemtanu a dombtetőről és így látták őt a múzeumkertből és így látjuk mi már őt örökre: örökre élve. Holttestét sohasem találták meg, halotti maszkja nincs, arcát a képzelet nem

vetíti élénk lehunytt pillákkal, a holtak békés és félelmetes mosolyával: a látomás él, szeme nyitott, a merész homlok körül repkednek a barna fürtök és a makacs szájból kivillan a híres farkasfog. Az arc fiatal, nincs idő, amely ezt megrombolja, az arc örökre huszónhat éves.

Üdvözlégy látomás, így lobogj felénk a tavasz szelében: barna hajjal, fiatalon. Üdvözlégy halott katona: zászló vagy és lámpás, dobpergés vagy és katonadal, te vagy a március, költő, áradás vagy és viharban sodródó ja. Te vagy az ifjúság. Üdvözlégy férfi, akinek áldozata felett pápaszemes bölcsek vitáznak és írástudók töprengenek. Most fegyveres néped köszönt, költő, a múzeumlépcső kőpárkányán ifjú arcodat idézzük: jöttél a kiskőrösi viskóból, a szolgaság gyűlöletét hirdetve és a múzeumkert esőázott zászlószallagjára felírtad az ígét: „Szabadság, vagy halál!” — s azon a másik délutánon eltűntél nyomtalanul a puska porfüstben úszó mezőn...

Köntöseiket finom redőkbe szedve vitáznak rejtélyed felett mások, bölcsek és írástudók; most mi köszöntünk a jelzővel, mely egyedül nyitja titkodat, költő:

— Üdvözlégy, küldött!

végző egyéb állami szervekkel szoros együttműködésben áll.

A híradó alakulatok szolgálati eljárásának egyéb olyan részleteit, melyek szorosan véve a műszaki, forgalmi és egyéb, a rádió-felderítéssel kapcsolatban végzendő szakteendőket, tehát híradó szolgálati szakismerteket tesznek szükségessé, nem tárgyalom, mert ezek a híradó, de különösen a közbiztonsági rádió-felderítő szolgálat lényegének megértését nem befolyásolják.

Híradó anyaggazdálkodás.

(19—22. §.)

A híradó anyaggazdálkodási ismeretek közül csak a híradó anyagnekem megjelöléséről, azok nyilvántartásáról emlékezem meg. Ugyanis csak ezekben a vonatkozásokban mutatkozik lényegi különbség a híradóanyagok és a csendőrségnél ismert egyéb anyagok gazdálkodási teendői között.

A rádióállomások több anyagnemből állanak. Azok az anyagok, melyek együtt szükségesek egy vevőállomás működőképességéhez, a rádióállomás készletét képezik. A rádióállomás készletnek egyik tartozéka a készülék, tehát a készülék egyedül nem minősülhet állomásnak, viszont az állomást sem vehetjük a készülék fogalma alá. Minden készüléknek törzsszáma, minden állomáskészletnek — mint rádióállomásnak — hívószáma van. Ennek betartása nagy szerepet játszik a készülékek és állomáskészletek megnevezésénél és nyilvántartásánál.

Ha a készüléket egy állomáson kicseréljük, azzal az állomás hívószáma nem változik. Sokszor előfordulnak olyan esetek, hogy a készülékkel kapcsolatos hibabejelentéseknél a hívószámra, nem pedig a készülék törzsszámára történik a hivatkozás. Ügyelni kell, ezt a két számot összecserelni nem szabad.

A rádióállomás-törzskönyv a leltárnak és az anyakönyvi lapnak egyesített alakja. Ezt a híradó egységek szétszórta elhelyezéséből eredő különleges szakszemponatok tették szükségessé. A lényege az, hogy az állomáskészlet tartozékának bármilyen változását a rádióállomás törzskönyvében csak arra a cikkekre vonatkozólag kell bevezetni, míg a többi nyilvántartási adatok változatlanok maradnak.

A törzskönyv A. és C. része az anyakönyvi lapnak, a B. és D. része a leltárnak megfelelő adatokat tartalmazza.

A törzslap a törzskönyvhöz hasonló nyilvántartási segédlet, de csak a készülékre vonatkozó adatokra vonatkoztatva.

A híradó anyaggazdálkodás egyéb teendőit a Híradó Utasítás, valamint a készülékek tartozékait képező kezelési szabályok részletesen tárgyalják, ezért ezzel a kérdéssel bővebben itt nem foglalkozom.

Cikkem megírásánál az a cél vezérelt, hogy a híradó szolgálat alapvető ismereteit minden csendőr előtt feltárjam s a figyelmet e szolgálat fontosságára felhívjam.

Nem elég csak emlegetni:
Tudni is kell jól szeretni
Tudni bölcsen a hazát. (Arany János.)

Képek Galiciából...

Irtá: dr. CZEGLÉDI JÓZSEF főhadnagy.

Nehogy azt gondolja valaki, hogy a megszálló csapatok élete csupa komor munka. Van abban jókedv, vígság is elég: Ha pedig mégsem lett volna egy-két elszontyolodott ember számára, arról a zászlóalj cigánybandája gondoskodott.

Mert volt ám ez is! De még milyen! Hogy honnét? Erről elsősorban H. főhadnagy úr tudna beszámolni, ha itt volna.

— Matyikám — mondom egyszer neki — nem lesz már semmi vigasság?

Bajusza ravaszul rándult. Elment. Tudtam, hogy történik valami. Erről ismerte mindenki.

Azt mondja aztán egy hét múlva:

— No, vár a banda. Hallgasd meg a főpróbát!

— Banda? Miféle banda? — adtam az ártatlant.

— Hát a cigánybanda! Hiszen megbeszéltük!

— ???

Ott is voltak az istenadták vagy tizen, tökéletes felszereléssel az étkezdében. Cimbalom, nagybőgő, szóval minden, ami kell egy cigánybandának. Élükön a legjobb balassagyarmati primással! Vérbeli csendőrnótával fogadtak.

A cigányok beleérték magukat, hogy ők most tulajdonképpen „csendérek”. Sapkájuknál kakastoll fodrozott már ekkor, igaz, csak egy-két szál.

Valóban jó volt a banda. Legjobb, amit idáig hallottam! A primás hat évig volt orosz fogságban. Az ukrán és magyar nótákat egyaránt jól játszotta.

Az őrnagy úr is meghallgatta. Tetszett neki s meg is parancsolta nyomban, hogy a banda előre meghatározott napokon térzenét adjon. Úgy, ahogy írom: térzenét! Felváltva ukrán és magyar nótákat mégpedig.

Értetlenül néztek először a csuesok, hogy a vörös szószékről, ahonnét idáig akarva-nemakarva csak propagandabeszédeket hallgattak, most ukrán nemzeti dalokat játszik a magyar cigánybanda.

Minden szegénységük és végtelen nyomoruk ellenére felcsillant a szemük, mint ahogy felcsillan a víz tükrén a napsugár csókja, akárhogy is felkavarták benne az alsó szennyet. Örültek a zenének s ezzel együtt nekünk is, ami mindnyájunknak jól esett.

Könnyen lehetséges, hogy egyesek ezen a térzenén mint ellenségeink jelentek meg és barátságos érzésekkel mentek haza a végén.

Volt aztán más szerepe is a cigánybandának. A „bakabálon” is muzsikálniok kellett! A rendezője ennek is természetesen a főhadnagy úr volt.

— Nem lesz ebből semmi, Matyi! Öregek már ezek az emberek. Hisz legtöbbnek már az unokája bálózik odahaza!

— Öregember nem vén ember! — mondta röviden.

— Jól van — mondom neki, — ne magad után itéld meg az embereidet. Ha téged száz éves korodban temetnek is, akkor is fiatalon halsz meg!

Ilyen lett lassacskán a százada is. Átformálódott az ő képére és hasonlatosságára. Megfiatalodott az egész század. Valójában akkor láthatta mindent az ember, amikor nekigyürköztek a zenés „csendérek” a bakabálon.

Szathmáry K. fhdgy. felv.

Hej, ha a feleségek látták volna Mezőkövesdről az öreg honvédeket, amikor derékon kaptak egy-egy ukrán vagy lengyel menyecskét! Ijujuj! — rittyentette el magát egyik is, másik is. Sóse halunk meg!

Dobogott a padló, mint a kendertörő. Szegény Juli néni, Fáni néni és a gyerekek, hogy sopánkodtak ezalatt otthon az édesapjukért.

Sírigtartó veszedelem lett volna ebből, ha valamelyik asszony meglátja, az már biztos!

A sör is fogyott közben szaporán! De micsoda sör, Istenem! Nem volt annak se színe, se íze. Igazi szovjet-sör. Otthon büntetésből sem inná meg az ember! De mert más nem volt, hát ezt kellett inni.

Nem is az a fontos végeredményben, hogy mitől van az embernek jókedve! Mert jókedv, az aztán volt. A zárórára nem jól esett hazamenni, az színigaz. Úgy szaporították már akkorára az ukrán lányok a csárdást, hogy öröm volt nézni.

Nem restellem bevallani, magam sem bántam volna, ha még egy óráig maradhatunk. Melegedett a szívelelke ott mindenkinek. Volt nagy közszellem és egyetértés. Hej, ha mindezt látta volna a Szolg. Szab. I. Rész szerkesztője. Szíve repedt volna meg az örömtől!

Hanem a banda szerepe evvel még nem zárult le. Felsőbb parancsra a zászlóaljnak haza kellett vonulnia. A vidék ekkorra már annyira megbékélt, hogy a német polgári közigazgatás válthatott fel bennünket.

Az összpontosítás, a menetintézkedések kiadása ment simán. Egyetlen megoldatlan probléma a cigány-

banda maradt, annak is legfőképpen a két oszlopos tagja, a cimbalmos és a nagybögös. Csak nem csúfítjuk el velük a zászlóalj menetoszlopát. Előre kell őket küldeni a konyhával, külön előfogaton — jött a mentőgondolat. Így is lett. A cigányok sem bánták természetesen.

A „csendér“-banda reggelenként előreugratott kocsin az aznapi szállásra. A zászlóalj gyalog tette meg az utat.

Mondanom sem kell, hogy kényszeredett barátunk, a galíciai eső, most is végigkísért. Megszoktuk már, mint a juhász a szűrét. Ennek így kell lenni! Gőzölt az egész menetoszlop, mint a napsütötte tavaszi szántás eső után.

Egyszer csak felzengett a cigánymuzsika. Tudta belőle mindenki, hogy elértük a napi menetcélt. Felvillanyozódtak a fáradt, öreg századok. Fellángolt a szunnyadó tűz a szemekben. A banda pedig csak húzta megállás nélkül. Egyik szép magyar nótát a másik után.

Rögtön nem volt nehéz a menetfelszerelés. Eshetett az eső is kedvére. Az aznap megtett kilométerek arasznyira zsugorodtak össze s úgy lépkedtek az öreg bajtársak, hogy öröm volt nézni őket...

Amely nemzet önmagát elhagyja, sorsát megérdemli. (D eák Ferenc.)

Minden nemzet sorsa a saját erejében rejlik.

(Moltke.)

PORTYÁZÁS

Van olyan őr, amelyiken sem ujság, sem rádió. Alig hittük, hogy így van, de így van. Sem ujság, sem rádió.

Hirektől távol élni, kétségtelenül nyugalmat jelent. Különösen háborúban. A medve örök tavaszban és nyárban él, mert télen alszik. Boldog teremtménye Istennek, mert nem ismeri a küzdelmet a zimankóval, a méteres hóval, az ólmossá ázott természettel. Megteheti, mert medve.

Az ember nem teheti meg, mert ember. Neki ébernek kell lennie szüntelenül. Ismernie kell a világ dolgait és eseményeit, különben elmarad a többitől és elveszíti az életküzdelmek egyik legerősebb fegyverét: a tájékozottságot. Áll ez az egyetemi tanártól kezdve a havasi ridegpásztorig mindenkire. Ki tágabb, ki szűkebb körben, de tájékozottságot kell szerezzen, ha talpon akar maradni, ha nem akarja, hogy itt is, ott is falhoz állítsák, hogy megmosolyogják, hogy leértékeljék, hogy kívülmaradjon abból az egységes szellemi vonalból, amin a kortársak mozognak.

Mindenkinek kell ez, hát még mennyire kell a csendőrnek. Vannak csendes őrskörletek, ahol látszólag minden és mindenki szundikál, ez azonban csak látszat. Az emberi együttélés nagyvonalú szabályai és eseményei folytonosan hullámanak és apró kis hullámok eljutnak a legálmosabb és látszólag legelszigeteltebb tájakra is. Nincs táj és nincs ember, aki a többitől, a nagy egészről függetlenül magát.

Kell az ujság és kell a rádió. Ezeket a hírforrásokat az egészen egyszerű emberek sem nélkülözhetik anélkül, hogy szakállat kapjon az agyuk, a csendőr számára pedig nemcsak emberi mivoltánál, hanem hivatásánál fogva is létalap az állandó, minél alaposabb és minél szélesebbkörű tájékozottság. Ha a csendőr nem kíváncsi az ujság és a rádió híreire, akkor a töltöttkáposztán kívül semmire sem kíváncsi. Ha nem érdeklik a világ általános érdekű eseményei, akkor nem érdeklik az őrskörlet közéleti eseményei sem, pedig neki az a kenyere és dolga, hogy lásson, tudjon mindenről, ami történik. Akinek ehhez kedve és érzéke nincs, az erősen pályát tévesztett, amikor csendőr lett belőle. Hiába tanulja a paragrafusokat, hiába a pontossága és lelkiismeretessége a szolgálat gépiességében, ettől még soha igazi csendőr nem lesz.

Szemfülesség, ez a legfontosabb. Akármilyen álmos körletbe vet a szolgálati sors, nem szabad elszundítani. Az álmokor ellen is lehet védekezni. Nyissuk ki a rádiót, jó hangosan szóljon, engedjük be a falusi laktanyába a nagyvilág hangjait és olvassuk el az ujságot apróra. Könyv is akad, beszélgetni is lehet, a gondolatokat is

lehet pallérozni, frissen tartani. A legcsendesebb faluban is ébren lehet tartani a szellemet, ha csak nem akarjuk szándékosan elnémitani és sükketté tenni azzal, hogy se rádió, se ujság.

*

Bántalmazás a hivatalos neve annak a verekedésnek, erőszakoskodásnak, ami a csendőr számára tilos. A verés azonban akkor is közönséges durvaság marad, ha más nevet adunk neki. Nevezhetik a kolerát akár violának, attól még nem lesznek szelídebbek a baktériumok. Nevezhetjük bántalmazásnak a vesénrugást, attól még nem lesz olcsóbb az orvosi számla.

A fiatalok ne hallgassanak azokra a vérmes öregebbekre, akik azt mesélik nekik, hogy a bántalmazás nem verekedés, hanem valami nélkülözhetetlen — félhivatalos! — csendőrségi segédeszköz. Ez nem igaz. Akik ezt mondják, azok maguk rágalmazzák meg a csendőrséget és becsapják a fiatalokat. Csak a tudatlanok és hatalmaskodók segédeszköze a verekedés részint azért, mert ügyességgel nem érnek messzire, részben pedig azért, mert a velük szűletett és ki nem írtott basáskodó ösztön abban keresi a maga igazolását, hogy ez is hozzátartozik a csendőri tekintélyhez és eredményességhez.

Akit már megütöttek az életben, az ezt nem felejtí el soha. Az emberi önértet legmélyebb fokán sem lehet közömbös az ütés, éppen ezért a legmélyebb gyűlöletet is az ütés tenyészíti a lelkekben. Olyan gyűlöletet, ami azután nemcsak azt az egy csendőrt perzseli egy egész életen át, hanem az egész csendőrséget. Az ütésnek azonfelül tágas visszhangja is van. Üss meg egy embert és meggyűlöl érte nem egy, hanem ezer vele azonos sorsú, azonos lelkeségű más ember is. Hogy ezek bűnözők? Lehet, hogy akit megverünk, az bűnöző, de még ez sem bizonyos, ez majd csak a főtárgyaláson dől el. Az viszont egészen bizonyos, hogy a többi ezer, aki az egy megvert ember miatt gyűlöl bennünket, nem mind bűnöző. Van ezek között minden rendű és rangú, egészen a legelőkelőbb műveltségű emberig, sőt minél műveltebb és okosabb valaki, annál több meggyőződéssel ítéli el a durvaságot.

Ne higgyük hát, hogy a bántalmazásokat csak a cigányok és más olyan rétegek tartják számon, ahonnan a bűnözők verbúválódnak. Nem. Néhány csendőr durvasága miatt sokan mások is idegenkednek az egész csendőrségtől. Közvélemény ennek a neve s nekünk igazán nincs rá szükségünk, hogy a közvélemény ne a törvénytisztelő erélyünkért, hanem a durvaságunkért tartson tőlünk.

Egyáltalában nem természetes célkitűzés az, hogy féljenek tőlünk. Nem az mutatja az erejét valakinek, hogy félnek tőle. Akitől az emberek félnek, azt rendszerint nem is szeretik. Az igazán erős ember nem azt akarja, hogy féljenek tőle. Megelégszik azzal, hogy tisztelik, sőt erre törekszik maga is.

Tévednek tehát azok, akik maguk ugyan nem „bántalmaznak”, de hiszik azt, hogy bántalmazás nélkül szilárd tekintélyt és erőt biztosítani nem lehet. Ennek az ellenkezője igaz. Ne hallgassunk ezekre a tudósokra, kockáztassák meg gyakorlatban ők maguk az elméletüket, ne másokat biztassanak rá. Ezt majd meggondolják, mert a kockázat nagy.

Nem baj, ha a bántalmazások megszűnése növelni fogja a kiderítetlen esetek számát. Mindent kinyomozni nem lehet s ha a csendőr minden tudását és szorgalmát beleadta egy nyomozásba és még sincs eredmény, senki

nem tehet neki szemrehányást, nem is tesz. A rendet és biztonságot pedig verés nélkül jobban és biztosabban fenn lehet tartani, mint veréssel. A csendőr főfegyvere a törvény s ha jól alkalmazza ezt a fegyvert, akkor másra nincs szüksége.

Ajánlatos, ha a bántalmazó természetűek komolyan veszik ezt a kérdést. Előbb-utóbb rajtaveszítenek, akár milyen óvatosan és ügyesen csinálják. Kíméletben nem volt részük eddig sem, ezután pedig még szigorúbb megtorlással kell számolniuk. A bántalmazás a csendőrségnél hamarosan nem lesz más, mint ritka, de annál kellemtlenebb emléke régi időknek.

*

De még ennél is tovább kell menni. Nemcsak verekedés miatt lehet embereket meggyűlölni. Elegendő ok erre a túlbuzgóság, amiben ugyancsak a hatalmaskodás viszi legtöbbször a vezérszerepet.

Meg kell találni a középutat. Ha akármilyen kicsiséget is elnézünk, az kétségtelen hiba, de ha elefántot akarunk csinálni a szunyogból, az a nagyobb hiba. Az a jó csendőr, aki a maga személyét ki tudja kapcsolni a hivatásából. Ne ő parancsoljon, hanem a benne megtestesülő törvény. Minél jobban meg tudjuk közelíteni ezt a nem könnyű személytelenséget, annál több eredménye lesz a munkánknak anélkül, hogy a személyünk gyűlölet vagy utálat tárgya lenne bárkinél, még a legludasabb embernél is.

Mi a törvényt képviseljük, a törvény a legnagyobb hatalom s így mi a legnagyobb hatalmat képviseljük, sőt birtokoljuk, alkalmazzuk, használjuk is lépten-nyomon. Tiszta szem, erős jellem és megfontolt önmérséklet kell ahhoz, hogy el ne tévesszük a dolgot. Aki a maga személyes hatalmának érzi ezt a hatalmat, az nagyon téves úton jár. Elnyargal vele a személyes hatalmaskodás paripája. Mindenbe beleüti az orrát. Olyankor is a törvényre hivatkozik, amikor annak semmi köze a helyzethez, vagy ha van, akkor sem írja elő a nagy hűhót és lármát. Az ilyen csendőr nem okot keres a beavatkozásra, hanem ürügyet, ami nagy különbség s ürügy pedig mindig akad.

Az ilyen túlbuzgó és hatalmaskodó csendőr elforgácsolja az idejét és erejét az apró piszkálódásokra. Komoly feladatnál alig látni őt, mégis legjobban ismerik az egész örskörletben és mindenki messziről kerüli. Nem ver meg senkit, de mindenkit elkedvetlenít, megszegyenít, nyugtalanít, egyszóval mindenkit piszkál. Láttára tótágast állnak az emberek idegei. Senki sem gondol arra, hogy tőle valaha is támogatást kérjen, inkább mindenki végignézi magán, végiggondolja aznapját a vele-találkozásakor, mert hiszen oly nagy a törvények tengere s bizony még a legtisztességesebb ember sem tudhatja, hogy valami kihágás határát mivel s hol súrolta akaratlanul.

Nem csodálkozunk, ha az ilyen csendőrt és miatta az egész örsöt, sőt talán az egész csendőrséget nem szeretik az emberek.

*

Vagy talán nem is fontos, hogy szeressenek bennünket? Ne szeressenek, hanem tartsanak tőlünk? Nem hisszük, hogy ez a helyes felfogás.

Mi az emberek életét és nyugalomát védjük. Azt adjuk meg nekik, aminél fontosabb emberi érték nincs. Mi nagyon sokat fáradunk és nélkülözünk az őrzáratokban,

hogy a lakosság nyugodtan dolgozzék és aludjék. Igaz, hogy nekünk kenyerünk ez, de nagyon becsületesen megszolgálunk érte. Kereshetnénk több kényelmet, sok tekintetben foghatnánk meg a dolog könnyebbik végét, mi azonban mindig a nehezebbet és önmagunkhoz a szigorúbbat keressük. Magánéletünk alig van azért, hogy mindenki másnak a magánélete biztonságos és zavartalan legyen, hát mi sokat adunk a lakoságnak.

Ezért pedig az kell, hogy szeressenek bennünket. Megérdemeljük. Szeressenek bennünket, különös öröme legyen az mindenkinek, amikor csendőr járört lát. Lásuk ezt az örömet az emberek szemében és halljuk az emberek szavában. Várjon és keressen bennünket minden tisztességes ember. Ha rólunk beszélgetnek, mondják azt, hogy egy igazán önzetlen és mindent vállaló barátira mindenkor számíthatnak: a csendőrré. Nincs erre más szó és fogalom, csak az, hogy a lakosság szeressen bennünket. Ha valahol nincs úgy, azt a hatalmaskodás, meg a nagyképszerűség okozza.

Egyet jegyezzünk meg: akinek nincs semmi a füle mögött, az soha sem lehet a csendőr hatalmi körében. Amíg törvényt sértés nincs, addig akár csendőr, akár nem csendőr, egyik is ember, másik is ember. Csak azt a csendőrt nem szeretik, aki akkor is csendőr akar lenni, amikor csupán éppen olyan egyszerű ember lehet, mint vagonra és rangra tekintet nélkül akárki más.

Ne féltsük a tekintélyünket és erőnket attól, ha szeretnek bennünket az emberek. Mindenki elhiheti, hogy a tekintélynek és erőnek éppen ez a legbősegebb forrása.

Március Tizenöt.

Irtó: SZABÓ DÉNES őrmester.

Lelke van e szónak, lelke van e napnak, —
Miként a pünkösdeknek, amaz ünnepnapnak.
Mindenütt megérzik,
Mindenhol megértik —
Széjjel a világon, hol magyarok laknak.

Magyar ünnep lelkét minden magyar várja:
Észak, Dél, Napkelet, Duna-Tisza tája
Egyformán ünnepel.
Jöttére nóta kel, —
Nóta, meg imádság indul szájról-szájra...

Erő van e napban, — mert a Lélek: Erő!
Akinek lelke van, — hazáját szerető —
Minden pokol ellen
Megáll győzhetetlen!
Megáll, mert a lélek, — az le nem győzhető.

Magyar ünnep lelke, töltsd el most is néped:
Adj nekünk, adj erőt. — küzdőt, jót, keményet.
Mindenhol járj velünk,
Bárhová mi térünk;
Rettegjen, csodáljon az ellenség téged.

Március Tizenöt! Színe van a szónak:
Piros és fehér-zöld, — miként a zászlónak.
... Aldja meg az Isten,
Színről-színre áldja:
Duna-Tisza tája —
A magyar háromszínt mindig fennen lássa.

Lengyel szds. felv.

Apróságok a szolgálatból.

Aki bosszúból lopott.

1939 nyarán, — amikor a n i őrsön teljesítettem szolgálatot —, a helybeli földbirtokos felesége telefonon értesítette az őrsöt, hogy aznap reggel észrevette, miszerint a szekrényben lévő ékszerkazettából egy briliáns gyűrű és 2 briliáns fülbevaló eltűnt. Nagyon érdekelt az ügy, mert eddigi csendőri szolgálatom alatt ez volt a legnagyobb esemény. Szerencsémre az őrsparancsnokom engem vezényelt ki magával az ügy nyomozására. Amikor beértünk a kastélyba, elénk jött a sértett és újból részletesen elmondta, hogy az ékszer előző nap még ott volt a szekrényen és csak aznap reggel vette észre, hogy hiányzik.

Őrsparancsnokom felhívta a sértett figyelmét, hogy mielőtt a nyomozást megkezdzenék — tekintettel arra, hogy gyermekek vannak a háznál, akik a szekrényen lévő ékszereket játsszás közben elhordhatták —, jó lesz alaposan átnézni mindent. A sértett azonban kijelentette, hogy ők már mindent átkutattak.

Őrsparancsnokom intézkedett, hogy a személyzet, amely abban a helyiségben megfordulhatott, sehova se távozzék, amíg holmijukat át nem kutatjuk és őket ki nem kérdezzük. Sértett senkire sem gyanakodott a személyzet közül, mert azok mind hosszabb idő óta ott szolgáltak és megbízhatók voltak. Közölte, hogy van ugyan egy 19 éves leány, aki a konyháról kisebb dolgokat már elvitt, de azok mind értéktelen tárgyak voltak. Ezért megdorgálták és azóta semmi sem fordult vele elő, a munkáját is tisztességesen végzi. Közölte, hogy aznap, amikor az ékszerek elveszhettek, távozott tőlük egy nevelőnő, aki már hosszabb ideje ott volt és akiről egyáltalán nem tételezik fel a cselekmény elkövetését. Ugyanaznap távozott munkahelyéről a kertész, aki szintén becsületes ember volt. Sértettnek legtöbb gyanúja volt az aznap a kastélyban megjelenő borbélyra, aki abban a szobában végezte a munkáját, ahol a kérdéses ékszerek voltak.

A ház körül lefolytattuk a nyomozást minden eredmény nélkül. Ezután a borbély következett, aki a községben lakott. A borbély az őrs előtt becsületes iparosként volt ismeretes, megjelenésünk egyáltalán nem lepte meg, de az eseten nagyon felháborodott és felajánlotta, hogy egész lakását kutassuk át. A nyomozás itt is eredménytelenül végződött. Innen elmentünk a szomszédos N... községbe, ahol az eltávozott nevelőnő már állást vállalt. Megjelenésünk szemmel láthatóan meglepte.

Előadta, hogy amikor a földbirtokoséktól eltávozott, először O... városba ment egy barátnőjéhez látogatóba. Gyanús volt ez a körülmény, mert N... községbe később érkezett meg, mint ahogy azt jelezte. Őrsparancsnokom a helyszínről távbeszélőn felkereste a nevelőnő barátnőjének munkaadóját, aki azt a választ adta, hogy a nevelőnő az ő jelenlétükben érintkezett a barátnőjével és semmi gyanús körülményt nem észleltek. Különbben is az ő nevelőnőjük, aki már hosszú idő óta alkalmazásban van náluk, nagyon megbízható és becsületes nő.

Amint a nevelőnő szobáját átkutattuk, tovább vettük utunkat az ékszerek után, amelyeknek ezideig még semmi nyoma nem volt. Mivel vasárnap volt és az ékszerüzletek zárvatartása miatt a nyomozást O... városban csak másnap folytathattuk, bevonultunk az őrsre. Útközben őrsparancsnokom közölte velem, hogy gyanúsítottként a kastélyban lévő 19 éves leány jöhet leginkább figyelembe, mert már kisebb dolgokat ellopott.

Másnap bementünk O...-ba és az összes ékszerüzleteket lejártuk, de itt sem értünk el eredményt. A nyomozást újra ott folytattuk, ahol megkezdtük.

Ez idő alatt az őrs minden tagja mind szolgálatban, mind szolgálaton kívül puhatolt az ékszerek után. A kertészt is kikérdeztük, aki szintén a 19 éves leányra gyanakodott, mert ő is észrevette, hogy a leány a kastélyból kisebb apróságokat már ellopott. Előadta, hogy a leány ő reá emiatt — t. i., hogy kisebb lopásairól tudott —, nagyon haragudott.

Már csaknem egy hét eltelt a nyomozás megindítása óta s még nem volt semmi eredmény. Igaz, hogy a szá-lak a 19 éves leány köré fonódtak, de az élénken tagadott és öngyilkossággal fenyegetődött, ha ilyent ráfognak.

Az esetet követő kb 10-ik napon, Déri József törzs-örmester úrral őrsparancsnokom engem vezényelt ki helyi szolgálatba, hogy az ügyben tovább puhatoljunk. Épp az egyik utcán portyáztunk, amikor a leányt megpillantottam. Közöltem járőrvezetőmmel, aki a leányt magához szólította és elbeszélgettünk vele. Nagyon bizalmas volt, még azt is mondta, hogy milyen kedves emberek vagyunk. Járőrvezetőm kihasználta ezt az alkalmat és kérte, hogy ha tud valamit, mondja csak nyugodtan el. Erre a leány azt felelte, hogy ő ugyan nem tudja, hogy ki vitte el az ékszereket, de neki a kertész nagyon gyanús, jónak tartaná, ha azt vallatnánk. Mivel a leánynak sietős volt a dolga, tovább portyáztunk. Közben találkoztunk az ellenőrző-szolgálatba induló őrsparancsnokunkkal, akinek a tapasztalatainkat jelentettük.

Őrsparancsnokom elhatározta, hogy előveszi a leányt, ezért még akkor meghívatta a község házára és beszélgetni kezdett vele. Feltűnt nekem, hogy őrsparancsnokom a leánnyal nem mint csendőr, hanem

mint apa beszélgetett. Egyszer csak kezdtük észrevenni, hogy a leány nagyon nyugtalan, de őrsparancsnokom csak tovább beszélt hozzá, hogy neki biztosan tudni kell, hogy hol van az ékszer, csak nem akarja megmondani. A leány többször említette, hogy a kertészre gyanakszik, de amikor őrsparancsnokom megmondta neki, hogy az semmi körülmények között be nem juthatott oda és hogy a kertész egy családos, becsületes ember, merre tovább is gyanúsítani, akkor gondolkodóba esett. Most már láttuk, hogy a leánynak tudni kell az ékszerekről, ezért őrsparancsnokom tovább beszélt a leány lelkére.

Egyszer csak — nagy csodálkozásunkra — a leány őrsparancsnokom karjaiba szaladt és azt mondta, hogy ő vitte el az ékszereket. Elmondta, hogy a kertészre, aki az ő leveleit mindig felbontotta, nagyon haragudott. Ezért kihasználta az alkalmat, amikor a kertész a kastélyból eltávozott és hurcolkodásakor annak szalmazsákjába rejtette az ékszereket, hogy a csendőrök ott megtalálják és azt higgyék, hogy ő lopta el. Azonnal a kertészhez mentünk, aki majd sóbálvánnyá vált, amikor a szalmazsákjából az ékszereket kivettük. Csak annyit mondott, szerencse, hogy éppen abból a zsákból nem dobta még ki a szalmát. Szép tapasztalattal vonultam be az őrsre és örültem, hogy az 1500 pengő értékű ékszer megkerült.

Bársony Gyula csendőr
(Kapolcs).

Az elkóborolt bika.

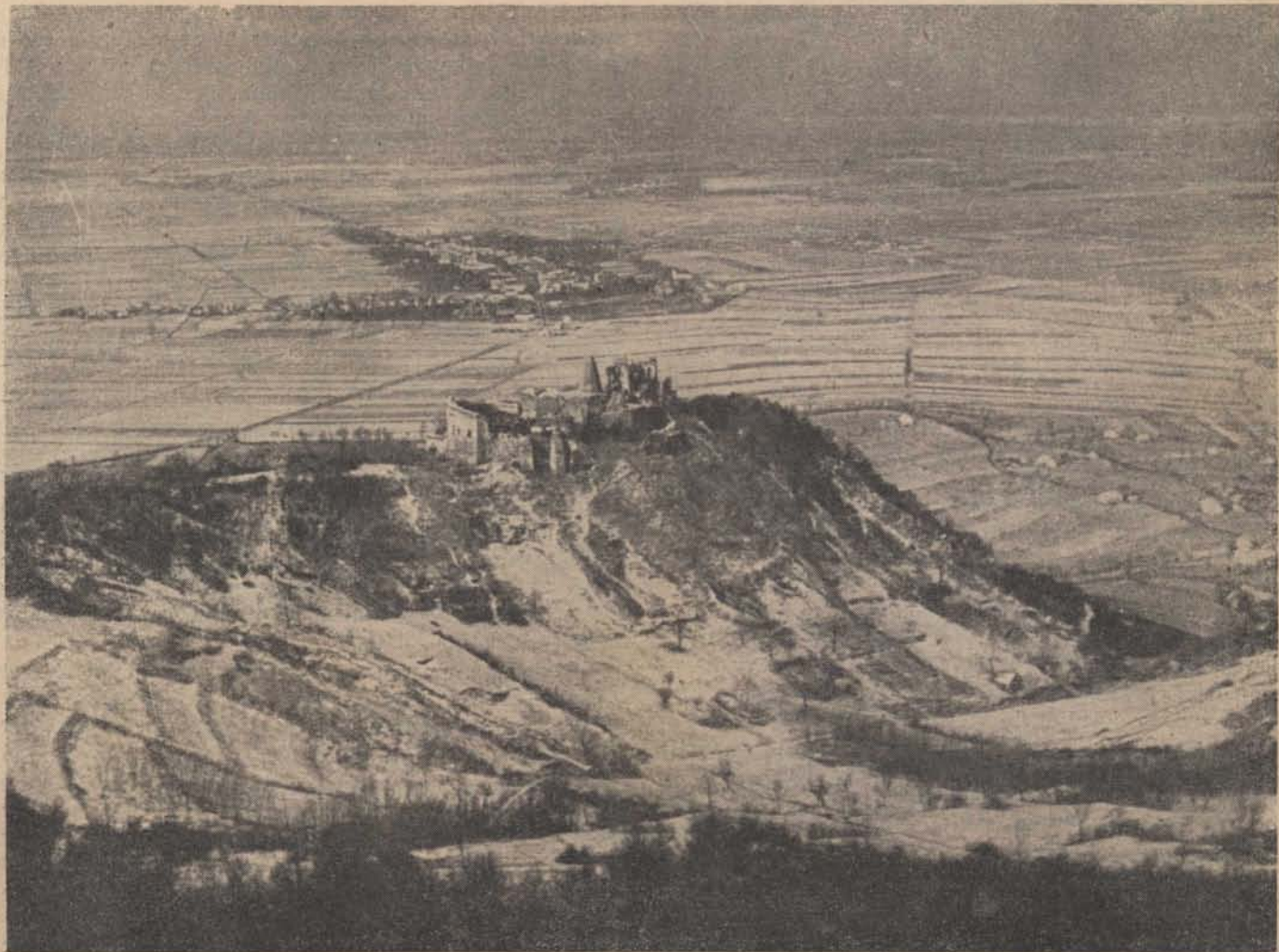
1938 november 10-én, a Felvidék megszállása alkalmával, az egyik felvidéki faluba kerültem. A község magyar lakossága úgy a bevonuló határőröket, mint minket, csendőröket kitörő lelkesedéssel fogadott. A szó szoros értelmében széjjel akartak bennünket szedni. Nem győztük a sok vacsorára való meghívást megköszönni, sok dolgunkra hivatkozva. A nép lassan-lassan betelt a látásunkkal, de boldogan ragaszkodott mindenhez, ami magyar.

Pár hónap múlva a községnek a magyar nemzeti pártból újonnan alakult képviselőtestülete elhatározta, hogy Debrecenből, illetve Hortobágyról szerez a község részére egy fajtisza magyar bikát.

A képviselőtestület elhatározását rövidesen tett követte s a bika megvásárlása végett három főből álló küldöttséget menesztettek Debrecenbe. A küldöttség vezetője Bartos István*, akkori községi bíró volt, tagja Boros János képviselőtestületi tag, na meg a marhaügyekben nagy szakértelméről messze földön nevezetes Rókás Gábor. Bartos bíró bizva Rókás tudományában, a község szélénél a szekérről leszállt s a faluba visszament. Így aztán a küldöttség két főre apadt s csak ketten indultak el a híres hortobágyi vásárra.

Rókás Gábor a hortobágyi vásáron nagy szakértelemmel kiválasztott egy fajtisza magyar bikát, melyet

* A neveket megváltoztattuk. Szerk.

A devecséri őrs tereptárgya: a somlói vár.

Bálint thtts. felv.

Céllövészet: lefúvás. v. Thassy-Plávenszky ny. örgy. felv.

aztán tagtársával folytatott rövid eszmecsere után meg is vásároltak. A vásárlás után a bikát vonatra rakva, elindultak haza. Még az elindulás előtt táviratot küldtek, jelezve érkezésüket abból a célból, hogy a megbeszélés szerint a községüktől jó messze eső vasúti állomásra kétlovas előfogatot küldjenek, melynek saroglyájához kötve a bikát a községbe ünnepélyesen bevonul-tassák. Erre Gazdag Pétert szemelték ki, aki szintén jelentős szerepet vitt a község irányításában. Az állomáson a magukkal hozott boroskorsókból nagyokat húzva, hozzákezdtek a bika kiszállításához. Boros hangulatukban a kelleténél hangosabban bíztatták egymást a nagy műveletre. A pusztá csendjéhez szokott állat a kiabálásoktól megvadulva, a vasúti kocsirol leugrott s uccu neki, nekivágott a világnak. Lett erre nagy kavardás derék férfiaiink között. Az első pillanatban nem tudták, mihez kezdjenek. Leghamarabb Gazdag Péter fuvaros találta fel magát. Egyik lovát kifogta a szeke-réből, hátára teremt s a bika után eredt. Nagyobb nyomaték kedvéért kezébe egy kötelet vett, hogy azt lasszó módjára a bika nyakába dobja s a bikát elfogja. Ám a bika sem volt rest, mert az üldözésére indult lovas-nak támadt. Szarvát a ló oldalába döfte s azt feldön-tötte. Lovasa messze repült és a jobblábara megsántult. A szerencsétlen ló még a helyszínén elpusztult. A bika látva ellenfeleinek megsemmisülését, rövidesen eltűnt üldözői szemei elől.

Nem volt mást mit tenni, mint szégyenszemre bika nélkül és egylovas kocsival bevonulni. Volt is mit hallgatni a küldöttségnek a falu népétől, majd hogy el nem verték őket. Főképpen a községi bírót okolták a történetekért, hogy ezt a fontos ügyet másra bízta. Reménytelen is volt a helyzet, hogy a bikát megtalálják, mert az akkori ideiglenes magyar-cseh határ a falu határában húzódott el s nem lehetett tudni, hogy a bika nem vette-e az irányt a határ felé. Amint a kedélyek lecsillapodtak, a falu öreg bírása az esetet az örsön elpanaszolta s így még aznap elküldtük a megkeresést a szomszédos örsöknek „Elkőborolt bika nyomozását kéri” cím alatt.

Az esetről már meg is feledkeztünk, mikor úgy egy hét múlva, egyik távoli örs telefonon arról értesített bennünket, hogy az örs körletéhez tartozó egyik község legelőjén egy bika tanyázik, mely valószínű a megkeresésünkben tárgyalt bikával azonos. Nyomban tudomására hoztuk ezt az érdekelteknek, mire néhány vállalkozó szellemű ember — köztük a nagybajszú Lajos András — botokkal felfegyverkezve, elindult a bika felkutatására. Fortuna kedvezett is nekik, mert alig hagyták el a község határát, a bikát megpillantották az egyik ritkás erdő szélén. Békésen legelészett, látszólag ügyet sem vetve a közeledőkre. Amint azonban 150—200 méterre megközelítették, nagyot bődülve, földreszegett fejjel, vérbenforgó szemekkel feljűk rohant. Támadt erre nagy riadalom e vállalkozó szellemű emberek között s hanyatt-homlok menekültek a világ minden tája felé. Legjobban feltalálta magát a nagybajszos, aki a legközelebbi lombos fát szemelte ki rejték helyül s oda egykettőre felkapaszkodva, elkurjantotta magát: „Vigyázz! Fel a fára!” Amint kitűnt, nem is volt szükség erre a figyelmeztetésre, mert akkor már valamennyien egy-egy fa derekán kapaszkodtak felfelé. A bika pedig diadalmasan szíjjelnézett az üres csatatéren s elkezdett ismét békésen legelészni, mintha misem történt volna. Szeme sarkából azért állandóan szemmel tartotta embereit s így a menekülés reménytelennek látszott. Végre is azonban a bika megunhatta ezt a játékot, mert este felé odább ballagott, alkalmat adva ellenfeleinek, hogy a fáról lejöjjenek s meggémberedett tagjaikat kiegyenesíthessék.

Szégyenkezve és szomorúan ballagtak este haza — bika nélkül. A fél falu várta őket s a kudarc miatt még meg is pirongatták őket. Elhatározták, hogy másnap néhány tehenet hajtának a bika közelébe, hátha azok társaságában sikerül hazahajtani. Korán reggel elindultak a tehenekkel és ismét megközelítették a bikát. Még mindig annak a helynek a közelében tartózkodott, hol előző nap olyan csúfosan megréfalta őket. A bika a tehenek láttára megszelídült s azokkal barátságot kötve, engedte magát a községbe tereltetni.

Lett erre nagy öröm, csak Gazdag Péter bicegett fájós lábával és szomorkodott lovának elvesztése miatt, mígcsak ki nem utaltak neki egy bizonyos összeget kárpótlásul.

A bika — amint később kiderült —, átlátogatott a közeli országhatáron is, de az alföldi rónához szokott szemének bizonyára nem tetszettek a közeli máramarosi havasok és ismét visszajött. Mi pedig ismét megkerestük a szomszédos örsöket, kérve az „elkőborolt bika” nyomozásának beszüntetését.

Olasz Ferenc csendőr
(Beregszász).

KATONAI ISMERETEK

„Sündisznó állás“ és „sziget állás“ kifejezéssel gyakorta találkozunk a hadijelentésekben. Ezeket az új fogalmakat és eljárásokat a hevesen, minden erejükkel támadó szovjet csapatok áttörései eredményezték. A múlt évi támadási célokat elért tengelycsapatok ősszel védelembe mentek át, hogy a telet viszonylag nyugodtabb körülmények között töltsék el, hogy azután tavasszal tovább törjenek előre a szovjet végső megsemmisítésére. A régóta tudott szovjet hadászati tartalékok számára úgy látszik, az 1942/43. év tele hozta meg a működési lehetőséget. A szovjet hadvezetés összeszedett minden épkezláb embert és tekintet nélkül veszteségeire: újra meg újra rohamozza a tengely-állásokat. Természetesen egyes helyeken **viszonylagos fölényt** tudott teremteni, úgyhogy az áttörésekkel megszakította az összefüggő arcvonalat. Az áttörés helyétől jobbra és balra levő tengely-csapatok azonban helytálltak, elszántan védekeznek, ellentámadásokat, kitöréseket hajtanak végre. Mint a **sündisznó**: minden irányban védőképeselek ezek az állások, körbe kiépített védőrendszerrel tartják magukat szívósan mindaddig, amíg a hátsóbb lépcsőkből meginduló ellentámadás fel nem menti őket.

A „sziget-állások“ ugyancsak a helyi áttörések folyamánjai, de míg a „sündisznó“ állásokból egész sor tartja magát, addig a „sziget-állások“ önmaguk-

„Sündisznó állás“-ban.

ban állanak, mert az ellenség viszonylagos helyi fölénye következtében erőink hátrább fekvő állásokba vonulnak vissza. Mind a „sündisznó“, mind a „sziget-állásokban“ maradt katonák küzdelme a legnagyobb önfeláldozást, kitartást és a lélek hősi elszántóságát követeli. Gyakran teljesen bekerítve, minden oldalról megtámadva, túlerővel szemben kell magukat tartaniok, abban a reményben, hogy bajtársaik felmentést hozó ellentámadása idejében érke-

zik. Napokig, sokszor hetekig, sőt hónapokig is helyt kell állniok, míg megérkezik a felmentés. Mindenki csak a legnagyobb tisztelet hangján beszélhet a „sündisznó“, vagy „sziget-állások“ katonáiról, mert mind hősök ők...

Az aknazár célja az ellenség mozgásának megnehezítése. Elsősorban az ellenség gyorsanmozgó alakulatait (gépkocsizók, páncélosok) kell mozgá-

Aknazár telepítése az első vonal előtt.

sukban lassítani, akadályozni, hogy ezáltal időt nyerjünk bizonyos harccselekmények végrehajtásához. A lendületes előnyomulás lefékezésére igen alkalmasak a rombolások, akadályok, erődítmények telepítése és az aknazár. Ezeknek az akadályoknak a telepítése időt kíván, azért már jóelőre gondoskodni kell előkészítésükről. Az aknazár telepítése szolgálhatja szárnyak, hézagok lezárását, közlekedési vonalak elaknásítását, valamint a betört ellenség elreteszését is.

Az aknazárt rendszerint szélességben és nem mélységben alkalmazzák, utóbbira nem igen van idő. A széles területen végrehajtott aknásítás már eleve megakadályozza a gyors csapatok sajátos megkerülő támadását is. Legjobban a fő közlekedési vonalakat, illetőleg azok környékét kell lezárni, hogy a gépkocsikon, páncéljárműveken, stb. előretörő csapatok részére a mozgást lehetetlenné tegyék. Az aknazárt telepítő csapat legelőször is gyorszárakat telepít, hogy a meglepetéstől mind önmagát, mind főcsapatát megóvja. Ezután kerül sor a tulajdonképeni aknazár telepítésére, illetőleg az egyéb akadályok létesítésére, vagy rombolások végrehajtására.

Mind az aknák telepítése, mind azoknak felszedése tökéletes műszaki tudást és vállalkozó szellemet követel. Nehéz és veszélyes munka ez.

A megbukott szovjet tengeri erő.

A cári Oroszországot elsöprő forradalom nem kímélte a tengeri haderőt sem. Ezért a Szovjet igen nehéz feladat előtt állott, amikor kellő számú mérnök és szakmunkás hiányában kellett újból felépítenie a flottát. Ez annál nehezebben ment, mert minden felhasználható embere a szárazföldi és légi hadsereg felszerelésén fáradozott. Elsősorban ugyanis ezekkel akarta a Szovjet megszilárdítani helyzetét, ezekkel készülődött világoralomra.

1935 őszén Vorosilov kijelentette, hogy eljött az idő, amikor komoly flotta-építésbe kell kezdeni.

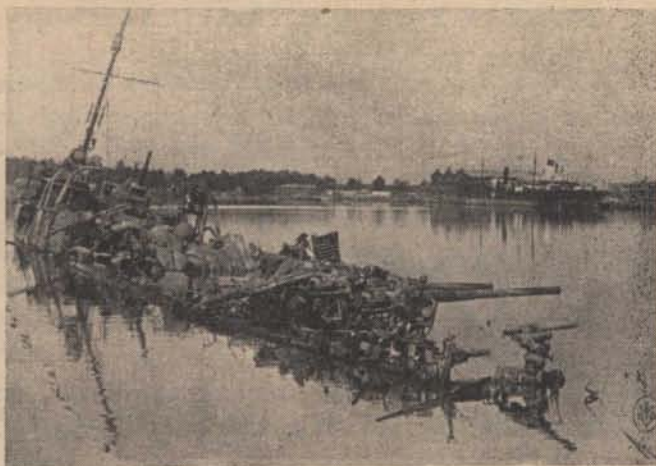
— Minden más hatalom flottájánál nagyobb és erősebb lesz a Szovjet tengeri hadereje!... hirdette gögösen. Vorosilov tervében szerepelt Kronstadt kiépítése is, amelyet tengeralattjáró támaszpontnak készültek berendezni. Kijelentésük szerint, Kronstadt lesz majd észak „Máltája!“ Orlov admirális szerint a Szovjet nem kímélt pénzt és munkát, hogy Kronstadtból bevehetően hadikikötő váljék.

A szovjet tervek nagyszabású programot mutatnak. A tengeralattjárók és más kisebb egységek építésén kívül több tengerészeti támaszpont kiépítését is elhatározták. Nagyobb hajók építése azért nem szerepelt tervükben, mert csak a kisebb hadiegységektől vártak katonailag hasznot, másrészt hajóépítő szervezetük nagyobb egységek alkotására még nem volt képes és a gyártást a könnyebb feladatokkal akarták kezdeni.

Nem lesz érdektelen rövid pillantást vetni az orosz támaszpontokra és csatornákra.

A Keleti-tenger katonaföldrajzi viszonyai igen megkötik a hajózást. Az ezektől való függetlenítés érdekében az északi Murman-parton megépítették Poljarnoje hadikikötőjét, amely a legnagyobb hidegben sem fagy be. Ez volt a Szovjet rombolók és tengeralattjárók egyik főtámaszpontja, de tervbe vették, hogy nagyobb egységek is fognak itt állomásozni, mert közel van az Atlanti óceán és észak Norvégián keresztül elérhető az állandóan hajózható tenger.

A szovjet csatorna-rendszer kiépítésének az a célja, hogy az északon és délen lévő hatalmas folyamokat összekötvén: megkönnyítsék a közlekedést kisebb tengeri egységek számára a Fehér- és a Fekete-tenger között. Ez egyelőre terv maradt és a Szovjet részéről nem

Megsemmisített szovjet romboló egy szovjet kikötőben.

valósulhat meg, mert a szövetséges egységek lendületes előretörése megakasztotta és lehetetlenné tette a munkát.

A Sztalin-csatorna értéke máris kétes, mert télen befagy, csakúgy, mint a Fehér tenger; a Golf-áram melegítette Murman vidéken jobb a helyzet.

Nagy buzgalommal láttak neki az oroszok a Fehér tengert a Behring-szoroson át Vladivosztkkal összekötő út berendezésének. Több, mint kétszáz kutatóállomást rendeztek be ezen az úton, hogy a jégmentes nyári hónapokra biztosítsák ezt a fontos tengeri utat. Ennek az útnak kiépítésére főleg katonai okokból készültek, de ez is meghiusult, mint annyi más szovjet vágyálmom...

A távol-keleti orosz támaszpont: Vladivosztk, jól kiépített tengeralattjáró és repülő támaszpont, ahol sok aknarakó hajó és gyorsnászád is állomásozik.

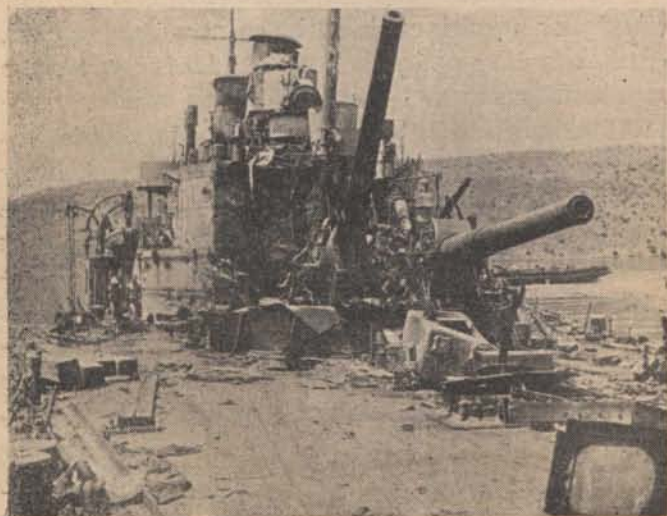
A feketetengeri Sevastopol és Nikolajev már megszünt szovjet segítség lenni...

A szovjet tengeri haderőt mindig valami titokzatos ködbe burkolták, hogy leplezzék gyengeségét. Az alábbi adatok még a háború kitörése előtti időkből származnak. Ezek szerint az Északi- és Keleti-tengeren a szovjetnek összesen 2 csatahajója, 3 cirkálója, 2 rombolója, 38 kis romboló és torpedónaszádjá és 72 tengeralattjárója volt. A Csendes-óceánon 58 tengeralattjáró, a Fekete-tengeren 1 csatahajó, 4 cirkáló, 3 romboló, 8 kis romboló, 1 repülőgépanyahajó és mintegy 80 tengeralattjáró tartózkodott.

A csatahajók régi típusúak, még 1911-ből valók és mindegyiken 12 darab 30 és 1/2 centiméteres löveg van. A cirkálók már korszerűbbek, lövegeik 18 centiméteresek.

A hazai gyártású rombolók gyorsak, távoli feladatokra tervezték. A tengeralattjárók a németekéhez hasonló nagyságúak, de vannak nehezebb fajtájúak is.

Már a finn-orosz háborúban bebizonyult az az ismert tény, hogy az orosz nem tengerész típus. Túlságosan lassú észjárású és lomha cselekvésű. A cári flotta annak idején azért volt olyan használható, mert a baltikumbeli németek adták a tisztikar javarészét. A szovjet tengerészeti tisztikarában az 1937—38. években végrehajtott „tisztogatási akció“ nagy pusztítást végzett. Nemcsak a flottaparancsnokságokat, hanem az egész tisztikart jóformán megtizedelték. Vorosilov javaslatára meghonosították a politikai biztos állást a had-

Német repülőbomba telitalálata szovjet hadihajón.

sereg után a haditengerészetnél is. Ez a helyzet a tisztí és altiszt karnak még meglévő csekély tekintélyét is alaposan aláásta.

A szovjet tengerészet vállalkozásait a villámgyors és kiválóan vezetett német haditengerészet és repülő-erők már kezdettől megbénították, aminek beszédes tanúi a szovjet hajóroncsok...

v. T. L.

Megható levelet

kaptunk Nyárádszeredából. Dósa Lajos ny. tiszt-helyettes írta, a csendőrnapi számunkban bemutatott két 86 éves bajtárs egyike. Leveléből idézzük a következőket:

„...A csendőrnapi számból küldött tiszteletpéldányt megkaptam. Mikor hálás kösznetemet fejezem ki a szíves megemlékezésért, szomorú szívvel közlöm, hogy immár egyedül maradtam. A másik öreg csendőrt, Csiszér barátomat eltemették. Még kézhez vette a lap csendőrnapi számát, utána nemsokára meghalt... Végtelenül jól esett látni, hogy fiatal bajtársai, a nyárádszeredai őrs legénysége, kivonult temetésére és koszorús helyezett koporsójára. Megérte, amire mindannyian vágytunk mi, akik 20 évig elszakítva éltünk a magyar hazától, hogy magyar csendőrhöz illő módon temessék el...“

Megilletődve mondunk istenhozzádot öreg Csiszér Imre bajtársunknak, aki utoljára hozzánk szólt február 15-i számunkban. Adjon az Isten csendes nyugodalmat neki.

Dósa Lajos ny. tiszthelyettesnek pedig izenjük, hogy nem maradt egyedül, mert minden csendőr igaz bajtársként állt mellette mindig.

Vallomások fogolyszöktetésről.

(Pályázatunk anyagából.)

A lefegyverzésen kívül nincs nagyobb szégyene a csendőrnek, mint mikor a fogoly megszökik tőle; elmondják ezt a következőkben megtörtént esetek szereplői, bajtársak, akik az egyéni megcsúfoltságuk mellett a testületet ért sérelem érzetét is hordozták magukban mindaddig, míg a fogoly ismét megkerült. Ha megkerült... s ha nem: a bíróság joggal ítélkezett szigorúan, a falu jogosan érezte azt, amit megengedni nem szabad, azt, hogy a csendőr eszén, éberségén, kötelességérzetén, összértékén hiba esett! Van-e csendőr, aki ezt megengedheti?

Amiket alább a bajtársak elmondanak, oktatás, intés, jól jegyezze meg magának mindenki. Keresse meg mindenki azokat a hibákat, amiket a járőrök elkövettek, tanuljon azokból, úgy a bajt könnyebb lesz elkerülni.

1.

Beküldte: Kovács István II. tiszthelyettes
(Rákoskeresztúr).

A sorozatos lopások tettesét, egy cigányt hetekig tartó les után végre elfogta az őrs. A cigány már elfogása után menekülni próbált, de a terepen saktáblaszerűen felállított csendőrök között ez a terve nem sikerült. A járőrök a helyszínen megbilincseltek és a laktanyába kísérték. A fogoly fájdalomról panaszkodott,

— mondván, hogy üldözése közben gyomrára és lábára ütést kapott. Az őrs minden tagja tudta, hogy a cigányfogoly a betegséget csak színleli, mert üldözés közben bántódása nem történt. A község házához való kísérése és ott őrzésére 2 főből álló járőrt vezényeltem. A foglyot fűzőláncon kísérték a község háza helyiségebe, ahol két bizalmi egyén is rendelkezésre állott.

A fogoly a padlóra ült, majd lefeküdt, a járőr mindét tagja pedig széken foglalt helyet. A fűzőlánc szabadon a fogoly mellett hevert. A fogoly hozzá fogott ismét betegségét színlelni, sirt-jajveszékelt és közben a fűzőláncot zörgette. A járőr a betegségét valószínű fogadta és hogy a zörejt megszüntesse, a fogolyról a fűzőláncot levette... A fogoly néhány percnyi további nyugtalankodás után a W. C.-re kérte magát. Ezt teljesítették, de a járőr, anélkül, hogy a Szut. 558. pont 2. bekezdésében foglalt rendelkezéseket betartotta volna, a fűzőláncot nem használta. A fogoly betegségét tovább is színlelve, lassu mozdulatokkal a járőrtől távolodott, majd amikor ilymódon 5—6 m. távolságra elhaladt, egy pillanat alatt megugrott. Mondjam tovább?... A fogoly a bilincsláncot is magával vitte...

Hogy a hónapokon keresztül — tekintet nélkül az időjárásra — lesállást tartott bajtársak a fogoly megszökésének hírére mit éreztek, azt mindenki gondolhatja!

2.

Beküldte: Könyves Kálmán tiszthelyettes (Komárom).

1934—1937-es években a pestkörnyéki őrsökön részben őrsparancsnok-helyettes, részben pedig mint őrsparancsnok teljesítettem szolgálatot. Ismeretes, hogy a pestkörnyéki őrsökön szolgálatot teljesítő csendőröknek igen sok esetben furfangos, körmönfont városi bűnözőkkel van dolguk.

Egy rablás és több lopási ügyben vezényelt ki őrsparancsnokom nyomozó szolgálatba. 8 nap mulva tértem őrsállomáshelyemre. Őrsparancsnokomnál történt jelentkezésem alkalmával őrsparancsnokom közölte velem, hogy aznap az őrsállomáson egy lopás bűntettének kísérlete fordult elő. A tettést a polgári egyének el is fogták. Tekintettel arra, hogy idősebb járőrzető nem volt odahaza, két csendőrt vezényelt szolgálatba, hogy a polgári egyénektől az elfogott egyént átvegyék és az ügyben a nyomozást lefolytassák.

Őrsparancsnokom azt a parancsot adta, hogy szereljek le, menjek lakásomra ebédelni, — nős vagyok — utána menjek vissza a laktanyába, mert az ügy elintézése végett engem fog szolgálatba vezényelni.

18 óra körül tértem be a laktanyába. A járőrt két községi rendőrrel és az elfogott upesti cigánnyal már a laktanyában találtam.

Az elfogott egyént Kalányosnak hívták, szegkovács volt. Személyi adatainak feljegyzése, illetve az előző járőr jegyzeteinek egyeztetése, értékelése után a laktanyából elindultam. A hiányos adatokat kiegészítettem, sértettet, tanukat újból kikérdeztem. Ezeknek elvégzése után Fót községből Ujpestre (8 km.) gyalog elindultam.

Az upesti rendőrkapitánysághoz már a késő esti órákban érkeztem meg, ezért a foglyot éjjelre a rendőrkapitányság fogdájába helyeztem el és másnap a rendőrkapitányság közlegeivel a nyomozást Ujpesten is lefolytattuk abban az irányban, hogy ott a gyanúsítottat nem terheli-e valamilyen bűncselekmény?

A tényvázlatot megszerkesztettem és úgy határozottam, hogy a foglyot a Rákospalota-Főműhely vasútállomásra

másról a legközelebbi vonattal Budapestre, a pestvidéki kir. ügyészséghez viszem.

Elindulás előtt járőrtársamnak megparancsoltam, hogy a foglyot bilincselje meg és fűzőláncon vezesse. A bilincselés megtörtént. A történetek figyelmeztettek később, hogy elmulasztottam a Csendőrségi Szolgálati Utasítás 326. pontjában foglalt kötelességemnek eleget tenni: a bilincselés keresztviteléről nem győződtem meg.

A nagyon forgalmas Rákospalota-Főműhely vasútállomásán ügyeltem arra, hogy — bár a fogoly fűzőláncon volt — a vonatra várakozó utasok közé ne vegyülhessen. Mégis megtörtént, hogy a vonat beérkezésekor a vonatra felszálló sok munkás közé kerültünk. Ez még nem lett volna baj, de én helytelenül elsőnek szálltam fel a vonatra, így közém, a fogoly és a járőrtárs közé néhány munkás ember került.

A fogoly kihasználta ezt a kedvező alkalmat. A nem kellően meghúzott bilincsből a kezeit kihúzta és magát kiszabadította, a bilincs és fűzőlánc a járőrtárs kezében maradt — üresen. Közben a vonat elindult. Meghúztam a vészféket. Megkezdődött a szökött üldözése. Kínos volt, feltűnő volt és — felejtethetetlen. A lakosság közbejöttével másfél kilométernyi üldözés után sikerült is elfogni és ismét fogolynak nevezni.

Elfogása után újból megbilincseltettem, a bilincselés után most már pótoltam az előbb elmulasztottat.

3.

Beküldte: Csetneki Antal csendőr (Érsekújvár).

Egyik községben baromfilopáson tettenértek egy csavargót, akit megérkezésünkig éjjeli őrök őriztek.

Első dolgunk volt, hogy a csavargót igazoltassuk, A választ megtagadta bár, mégis alapos motozás után iratokat találtam nála. Így tudtuk meg, hogy Cz. artistával van dolgunk.

Az éjjeliőrök elmondták, hogy éjjel megkísérelte a szökést: neki ugrott az ablaknak, hogy azon át meneküljön, de mire sikerült volna neki kibújni, az egyik éjjeliőr botjával a jobb karjára ütött s így nem tudta az ablakot kinyitni s menekülése nem sikerült.

Cz. beismerte a lopásokat és azért a pihenő szobához mentünk, hogy ott úgy őt, mint a sértetteket és tanukat kikérdezzük. Járőrvezetőm az egyik sértettet kérdezte ki a pihenőszobán, míg én az egyik bizalmi egyén jelenlétében Cz.-t a szomszéd helyiségben őriztem Cz. engedélyt kért, hogy természeti szükségére

Seres J. cső. felv. (Nagycsere).

menjen. Kikisértem, és mivel zárt udvarban voltunk, 3—4 méterre álltam meg tőle. Mikor kijött a W. C.-ből, egy pillanatra megállt, de a következő pillanatban már a W. C. mögött levő 2 méter magas kőfal mellett volt és mielőtt megakadályozhattam volna, a kőfalon át kint termett az utcán. Mire én, a tőlem 5 méter távolságra levő kapun kifutottam, Cz. már kb. 50—60 méter távolságra futott az utcán, a község széle felé. A futást én is jól bírom, de én felszerelve és csizmában még sem bírtam a távolságból csak valami keveset is behozni az utca végéig. Az utca végén, melynek folytatása már a mezőn volt, már a hadbíró láttam... Szerencsémre Cz. nem kifelé futott, hanem egy mellékutcán be a községbe, honnan szembe vele futott járőrvezetőm és a bizalmi egyének. Cz. ekkor az egyik udvarba ugrott be a kerítésen keresztül és onnan tovább. Úgy ment át a kerítéseken, mint a macska s már-már biztosra vettem, hogy soha többé még látni sem fogom őt, amikor egyik udvarban erős kutya ugatást hallottam. Majd járőrvezetőm hangját: „Meg ne mozduljon!” Teljesen kifáradva mentem oda és alig volt annyi erőm, hogy járőrvezetőm parancsára megbilincseljem Cz.-t.

Meg kell jegyeznem, hogy amikor Cz. természeti szükségét elvégezni kért engedélyt, a cipőit levette, amiből láthattam, — persze utólag — hogy már számított a szökésre. Milyen felületes voltam, hogy nem bilincseltem meg az elfogás kijelentésekor! Holott arról már volt tudomásunk, hogy éjjel is meg akart szökni és csak azért nem sikerült neki, mert az éjjeli őr hamar feltalálta magát.

A nyomozás további folyamán nem történt különösebb Cz.-vel. A laktanyában azonban ismét megkísérelte, hogy megszökjön annak ellenére, hogy ekkor már meg volt bilincselve.

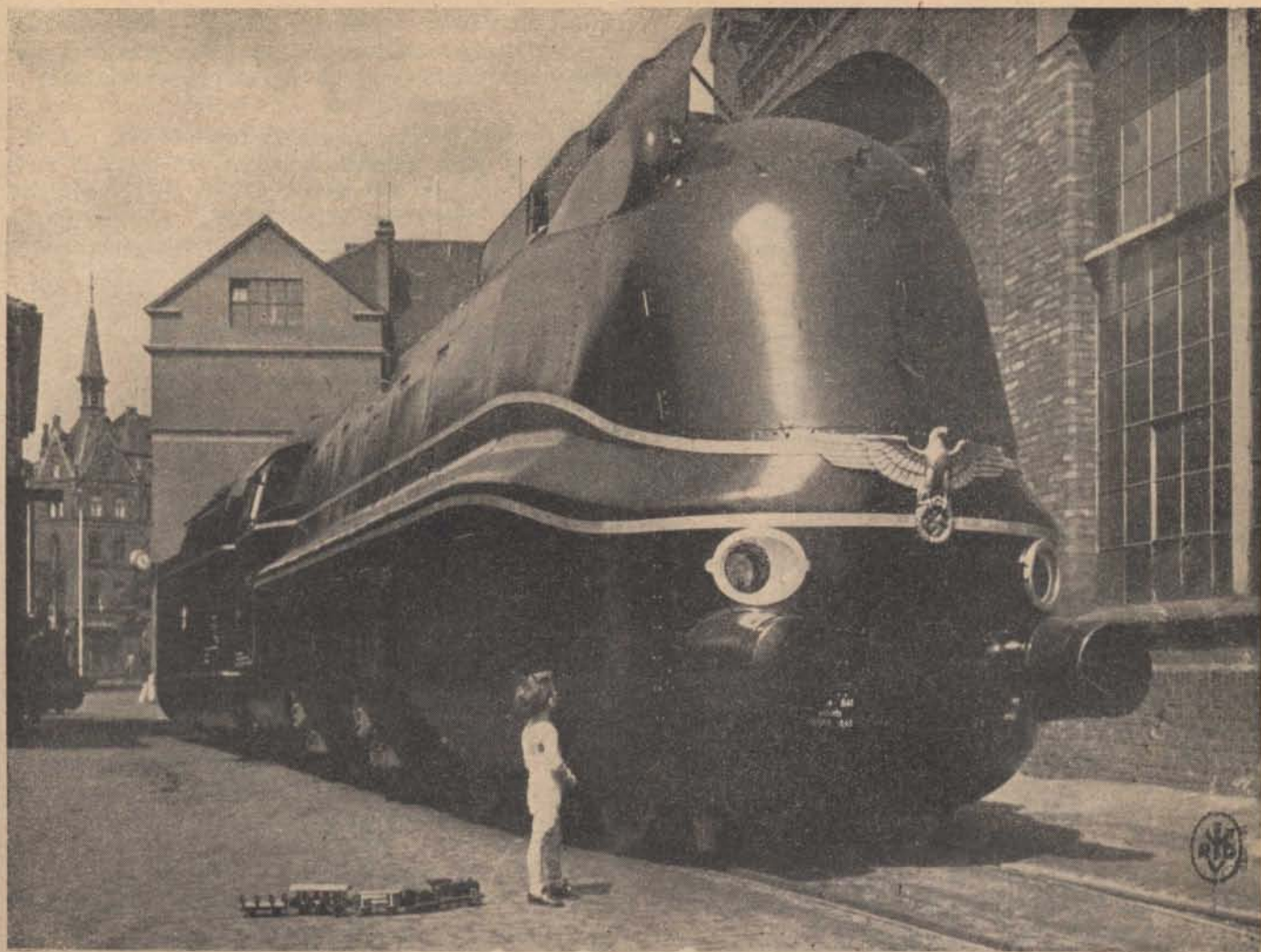
Kb. 19 órakor értünk a laktanyába. Járőrvezetőm bement az őrsirodába jelenteni, míg én kint az udvarban, maradtam Cz.-vel. Járőrvezetőm, mikor kijött, parancsot adott nekem, hogy Cz.-t őrizzem kint az udvaron addig, amíg ő a tényvázlatot megszerkeszti. Az udvaron van egy nagy diófa, árnyékában élveztük a jó nyári levegőt. A szememet nem mertem levenni Cz.-ről, mindig őt figyeltem, nem akar-e ismét megszökni.

Kevés idő múlva a szakaszparancsnok úr jött ki a legénységi szobából és azt kérdezte tőlem, hogy mi a bűne annak az embernek, mire én megfordultam és jelentettem, hogy Cz. mit követett el. Nem sikerült azonban mindent elmondani, mert szakaszparancsnokom kiabálni és futni kezdett! Megfordulok és majdnem megmerevedtem, mert Cz.-t nem láttam az udvarban. Azt a kis alkalmat ismét kihasználta és amíg elfordultam tőle, megkísérelte, hogy a hátsó kapun, mely éppen nyitva volt, elsökjék. Szökése azonban nem sikerült, ha bár a laktanya udvarból minden megerőltetés nélkül jutott ki, viszont nem az utcára, mert a hátsó kapu egy másik udvarra nyílik és annak az utcai kapuja — szerencsénkre — zárva volt, mert egyébként nem tudom, nem sikerült volna-e neki még a bilincs-láncomat is elvinni! De még ha nem tudott volna is megszökni, milyen szégyen lett volna az, hogy egy csendőr egy megbilincselte embert kerget a város utcáján...

4.

Beküldte: Halász János tiszthelyettes (Bogács).

A nyékládházai őrszolgálatban van a miskolci kir. ügyészség rabkertészete. A rabkertészetből 1939. év

Német óriás mozdony. 175 km. óránkénti sebességgel száguld.

nyarán egy rab, aki a kertészet éjjeli őre volt, megszökött. A szökés alkalmával ellopta 2 rabtársának ruhadarabjait, egy pár bakkancsot és a rabkertészet tulajdonát képező vasvillát. A szökést követő reggelen a rabkertészetben szolgálatot teljesítő fogházőr az őrsöt azonnal értesítette a rab szökéséről. A nyomozást azonnal bevezettük, de a szökevényt nem sikerült elfogni. A rab elfogása végett a szükséges intézkedéseket megtettem, így többek között értesítettem a lakóhelye szerinti őrsöt is. A szökés után kb. 1 hónap múlva a füleki őrs értesítette a nyékládházai őrsöt, hogy a szökevényt elfogták. Átvétele végett járőr vezénylését kérte.

Az elfogott rabszökevényt átvétele és vele a nyomozás lefolytatása végett járőrt vezényeltem. A járőr a szökevényt a füleki őrstől átvette és elindult azon az úton, melyen a rab menekült, mert az ellopott tárgyakat útközben részben elrejtette, részben eladta. Így került a járőr két nap múlva Cserépyáralja községbe. Ott a rabszökevény által eladott ruhadarabokat őrizetbe vette és a község házához ment, ahol a pihenő is volt. A pihenőn a foglyot a fűzőlánc segítségével az ágy lábához kötötték és ezután az éjjeliőrt elküldték, a járőr mindkét tagja pedig lefeküdt. A lefekvés előtt a foglyot nem bilincseltek újra, a régi kötözés maradt rajta éjszakára.

Reggel, illetve hajnalban, mikor a járőrvezető felébredt, látta, hogy fogoly nincs, megszökött. A járőrvezető megállapította, hogy a fogoly a bilincsláncból kihúzta a kezét és az ablakon át megszökött. (Az ajtó zárva volt, a kulcs pedig a járőrvezető zsebében.)

A fogoly kézrekerítése végett szükséges intézkedés megtörtént. Az esetet a szárnyparancsnokságnak jelentettük, következett a közigazgatási kivizsgálás és a többi...

Kb. 1 hónap múlva a rabszökevényt lopáson tettenérték és elfogták. Mikor az őrsünkre került elmondotta, hogy azért tudott megszökni annak idején, mert amikor útközben a járőrtárs újból bilincselte, az a bilincsláncot nem fűzte át a második karikán, hanem csak keresztbe tette és úgy bilincselte meg. A járőrvezető pedig nem ellenőrizte a bilincselés helyességét. Éjjel tehát, mikor a járőr elaludt, könnyen ki tudta húzni a kezét a bilincsláncból. Mikor a keze szabad volt, látta, hogy a járőr jóízűen alszik, ezért, hogy útiköltsége legyen, a széken volt egyik zubbony zsebéből kivette a pénztárcát és azt pénzzel együtt zsebre vágta és aztán az ablakon át elmenekült. (A pénzlopást a járőr természetesen elhallgatta.) A fogoly azt is beismerte, hogy a bilincs nem is szorította a kezét, csak azért panaszkodott kísérés közben, hogy még lazábbra bilincseljék. Meg is történt, az eredmény is megvolt.

5.

Beküldte: *vitéz Gál Pál* tiszthelyettes (Szekszárd).

Fáradtságos, hosszú munka után végre sikerült elfogni a rablással gyanúsítottat. A laktanya udvara két méter magas betonkerítéssel van körülvéve s a fogoly mégis megszökött...

Az udvaron őrizték, pedig a portyázás közben hozzánk betért szakaszparancsnokunk határozottan elrendelte, hogy a foglyot a községi fogdában kell őrizni, oda át kell vinni tehát.

Igen, majd ha kész lesz a tényvázlat, — gondolta a bűnös járőrvezető és amíg ezen gyürkőzött, a foglyot a laktanya udvarára küldte. Ott a járőrtárs és egy kissé hibbant községi kisbíró vigyázott rá...

Dehogy vigyázott!

A tűző napról a járőrtárs be-be nézett a tényvázlat-szerkesztő úrhoz, a kisbíró meg elszundikált nyugodtan, hiszen a csendőr úr ott van...

Mindenki máshol volt, nem a helyén. Mindenki tett-vett, csak azt nem, ami kötelessége lett volna. A csendőrök, akik otthon voltak, láthatták a helyzetet, még se' szóltak.

A fogoly se szólt. Csendben, egészen természetes, a kerítés mellé rakott tűzifarakáshoz húzódott, egy pillanat alatt a fűrészelőbakra, onnan a farakásra, onnan a betonkerítésre és — onnan a szomszéd szénáskertjébe ugrott.

Meg is ugrott ezzel — részünkre nyomtalanul.

Egy hónap mulva találtuk meg egyik nyomát. Azt a bilincsláncot, ami rajta volt s amit a szénakazlak aljára lapulva nyomban szökése után lehúzott az ökléről. Ezt is úgy találtuk meg, hogy ő mutatta meg.

Azt hiszem, sok órsbeli bajtársam arcán égett a bőr.

6.

Beküldte: *Szabó Dénes* őrmester (Budapest).

1939. szeptember 3-án vonultam be áthelyezés folytán az őrsre. 5-én 2 órakor az őrsparancsnok másodmagammal szolgálatba vezényelt, mint járőrvezetőt azzal a paranccsal, hogy a község házában foglyot őrző másik járőrtól vegyem át a fogoly őrzését, hogy az a járőr is pihenhesen. A fogoly helyi lakos volt. Az a járőr fogta el, amelyiktől nekem az őrzést át kellett vennem. Alaposan gyanúsítható volt azzal, hogy a határban burgonyát lopott és a tettenérő mezőrrre pisztollyal eredménytelenül rálőtt. Az elfogás 1942. szeptember 4-én 18 órakor történt. A gyanúsított az elfogásnál ellenállást tanúsított, valósággal dühöngött, úgyhogy a járőr csak a községi bíró és 2 községi rendőr segítségével tudta megbilincselni. A megbilincselés után a járőr a foglyot a községi fogdába zárta, maga pedig a fogda közelében levő rendőrszobában helyezkedett el és a foglyot a fogda ajtajának rácszott nyílásán való betekintéssel ellenőrizte. A fogly a fogdában még egy ideig dühöngött, dörömbölt és kiabált, azután az ott levő deszka-fekvőhelyen elaludt.

Mindezeket az eligazításakor az őrsparancsnok közölte velem. Egyúttal elrendelte, hogy ha a fogoly az átvételkor nyugodtan viselkedik, különösen ha alszik, ne háborgassam, hanem az őrzést folytassam úgy, mint azt a másik járőr tette. Közölte azt is — mivel én még a

helyi viszonyokkal ismeretlen voltam — hogy a fogoly az őrs nyilvántartásában, mint szokásos büntettes szerepel, több kisebb-nagyobb lopást követett már el és többször el is fogta az őrs.

A kapott parancs szerint a fogolyőrzést átvettem. A leváltott járőr pihenni a laktanyába tért. A megbilincselte fogoly az átvételkor mélyen aludt, a kapott parancshoz híven nem keltettük fel. Elhelyezkedtem járőrtársammal a rendőrszobában és 5—10 percenként felváltva a fogda ajtaján betekintettünk, hogy a foglyot szemmel tartsuk.

Az őrzés így folyt reggel 8 óráig. Ekkor az éjszaka leváltott járőr pihenőjéről visszatért, én pedig járőrtársammal a laktanyába tértem s mosakodás és reggelizés után, 9 órára visszatértünk a község házához és újból átvettük a fogoly őrzését. A másik járőr pedig a községbe ment, a nyomozás folytatása céljából. Az őrzés ez újabb átvételénél ismét csak az ajtón keresztül tekintettem meg a foglyot s az őrzést tovább úgy folytattuk, miként azt fentebb leírtam.

¹/₂10 óra tájban a másik járőr nagysietve visszatért a község házához és a járőrvezető nem a legrózsásabb hangulatban kérdezte, hogy mi van a fogollyal, mert a községben közölték vele, hogy az utcán látták. Tréfának véltem a dolgot, mert nem tartottam hihetőnek, hogy a fogoly megbilincselve a bezárt fogdából ki tud szökni. Mindamellett sietve megnéztük és bizony a fogda üres volt. Hát pogányul éreztük magunkat, de azt hiszem legjobban én, mert hát legnagyobb okom nekem volt erre. Végtelen rossz érzés ez, alig van hozzá fogható.

Pillanatnyi döbönt tétovázás után körülnéztünk a fogdában s láttuk, hogy a fogoly a következőképpen szökött meg:

A fogdában levő egyik fekvőhely felső deszkalapját a helyiség egyik sarkának támasztotta, azon felmászott, a padlás korhadt deszkáját feltörte, a támadt résen keresztül a padlásra bujt, a tető fazsindelyét egy kis darabon leszedte s azon keresztül a tetőre jutott. Itt már könnyű dolga volt, mert a ház mögött magasan vezetett egy út, úgyhogy könnyűszerrel lelépett a tetőről.

Nem értettük, hogy megbilincselte kézzel miként tudta mindezeket végrehajtani. A bilincset a fogdában nem találtuk — tehát vissza nem hagyta — viszont szökése után bilincs nélkül látták a községben.

Azonnal az üldözéshez láttunk. Szerencsére hamarosan megtudtuk, hogy mely irányban hagyta el a községet. Kerékpárra kaptunk és 14—15 kilométernyi üldözés után sikerült elfogni. Különös szerencsémnek tartom, hogy éppen én fogtam el, mert bizony a megszökése jórészt az én hibám volt, és nagyon resteltem.

Elfogatásakor a zsebemben megtaláltam a bilincsláncot. Megszökése előtt lehúzta a kezéről. Állítása szerint azért szökött meg, mert félt, hogy a járőr az első elfogásnál tanúsított ellenszegülés és rakoncátlankodás miatt megveri. Szándéka volt a kir. ügyészségnél önként jelentkezni. (Az útirány, amelyen szökött, ennek meg is felelt.) Nagy kő esett le a szívemről, amikor kézrekerült, de a hátam bizony megvizsgolt arra a gondolatra, hogy mi lett volna, ha valóban jelentkezik az ügyészségen és felmutatja a zsebreágott bilincsláncot. Az ügyészség szomszédságában volt az osztályparancsnokság...

A kivizsgálásnál derült ki, hogy a másik járőr addig, amíg mi reggelizni a laktanyába tértünk, levette a foglyról a bilincset, hogy az is reggelizhessen és amikor újra megbilincseltek, nem húzták meg kellően a láncot. A járőrvezető pedig nem ellenőrizte a bilincselés helyes keresztvételét. (Szut. 326. p.) Az őrzés átvételekor én sem vizsgáltam ezt meg. A foghelyiség megvizsgálását is elmulasztottuk, bár valószínű, hogy a padlásdeszka korhadt voltát nem vettük volna észre. (Szut. 558. p.) Hiba volt az is, hogy nem tartózkodtunk a foghelyiségben az őrzés alatt. (Szut. 558. pont, 1. bekezdés, utolsó mondat.)

Jellemző, hogy ugyanezt a foglyot jónéhányszor őrizték hasonló módon — megbilincselés nélkül — ugyanebben a fogdában s a másik járőrvezető 8 éve szolgált az őrsön, jól ismerte a foglyot és egyáltalán nem tartotta lehetségesnek, hogy ily módon megszökik. Tanulság: semmiféle fogolynak hinni és benne megbízni nem lehet.

7.

Beküldte: Füleki József ny. alhadnagy (Kaposvár).

1916. évben Timbus Nikoláj kudzsiri lakost besorozták katonának, de nem vonult be, hanem az apja puskáját magához véve, nekivágott az erdő rengetegének.

Az ezredparancsnokság az őrsöt táviratilag felhívta, hogy a szökevényt fogja el és Nagyszebenbe kísérje be.

A szökevény szülei azt állították, hogy fiuk az ezredhez, Nagyszebenbe bevonult, mit az ezredparancsnoksághoz bejelentettem, de az értesített, hogy oda nem vonult be, a felhívását fogatosítsam.

Azután minden szolgálat alkalmával keresttem, de nem találtuk meg. Bizalmas úton értesültünk, hogy a szökevény a kudzsiri és környéki erdőkben fegyveresen csavarog és ha ismerőssel találkozik, azt megfenyegeti, hogy ha elárulja, halálra lesz.

Sz. I. jv. és K. S. csendőrökből állott járőr egy rendes szolgálat alkalmával bizalmas úton arról értesült, hogy a Kudzsir határához közel fekvő felsőpiáni őrskörletben a hegyi lakosok táncmulatságot rendeznek. A jv. megkérte a besúgóját, hogy éjjel 23 órakor vezesse el őket ahhoz a házhoz, amelynél a hegyilakosok a táncmulatságot rendezik. (Számított a szökevény megjelenésére.) A táncmulatságon sikerült is a szökevényt elfogni. Reggelig a megbilincselte fogollyal a helyszínén maradtak, hogy éjjel kísérés közben meg ne szökhessék. Ezt igen helyesen tették.

Kísérés közben mégis igen nagy szabálytalanságot követtek el, minek következtében a fogoly megszökött.

Amint később megállapítottam, a két fiatal csendőr büszke volt rá, hogy a hírhedt Timbus Nikolájt elfogta. A járőrvezető örömeiben, hogy annál mutatósabb legyen, mikor a foglyot a községen végig kísérik, az elindulás előtt a bajuszát is kikötötte...

Hogy hamarabb hazaérkezzenek, nem a kocsiúton, hanem az erdőn, meredek hegyoldalon és kősziklás szakadékon keresztül vezető járatlan gyalogösvényen mentek a fogollyal, ahol pedig — bizony — a fogoly megszökése a terepviszonyok által könnyítve volt. Emellett a megbilincselte foglyot nem vették fűzőláncra sem!

A járőrvezető a legmeredekebb hegytetőn megállt szükségét végezni és a bajuszkötőt levenni. Ezt a járőr-

Szathmáry K. fhdgy. felv.

társ nem vette észre és a fogollyal tovább ment, a jv. pedig nem szólt, hogy álljon meg.

A fogoly észrevette, hogy a járőrvezető elmaradt. Egy pillanat és a meredek hegyoldalon a földre vetette magát és gyorsan kezdett a völgy felé gurulni. A járőrtárs nem ijedt meg és a fogoly nyakába akasztva volt nagy bundáját megragadta, de a zsinag elszakadt, a bunda a kezében maradt, a fogolynak pedig sikerült egerutat nyerni és az erdőben elmenekülni a bilincseléssel együtt!

A járőrtárs már semmit sem ért azzal, hogy a löfegyverét használta — eredmény nélkül. A járőrvezetőnek a szabály be nem tartása életébe került, mert a fásasztó fogolyüldözéstől tüdőgyulladást kapott és meghalt.

A magyar nép, már amikor a Kárpátok medencéjében mai hazáját megszállotta, tudatában volt annak, hogy az elfoglalt helyzet történelmének új korszakát jelenti s új feladatok vállalását teszi kötelességévé. Az elfoglalt terület földrajzi helyzeténél fogva évszázadokon át országútja volt a népvándorlás nyugat felé áramló embertömegeinek s rajta tartós államalakulást nem sikerült létrehozni egy népnek sem. A magyarság számára két lehetőség volt: vagy, mint a hunok és avarok, első harcos vónala lesz az Ázsia pusztáiról szakadatlanul nyugatra törő nomád népeknek és rövid, talán tündöklő pályafutás után szétporlik a nyugati népek erősödő ellenállásának védőfalán, vagy hátát nyugatnak vetve szembefordul a nyomában tóduló keleti népekkel, felveszi velük a harcot és jövőjét a nyugathoz kapcsolva egyszersmindenkorra meghúzza a választóvonalat nyugat és kelet között.

A választás megtörtént akkor, amikor Árpád fejedelem Arnulf császárral szövetségre lépett s az új hazában a magyarság úgy helyezkedett el, hogy a Dunavidéket és a Dunántúlt szállotta meg és széles, lakatlan területet hagyott kelet felé az elkövetkező támadások feltartóztatására. A nomád áradat hullámverései ettől kezdve szétporladnak Magyarországot határára, a népvándorlás korszaka lezárul s míg Magyarországon egész történelme folyamán kelet és nyugat szörnyű birkózásának színpada lesz, a Magyarországon túli Európa földjére nem teszi többé lábát ázsiai nép.

Előfizetési felhívás.

A Csendőrségi Lapok egyik leggyakorlatibb értékű rovata a „Csendőr Lexikon”. Tizenhat éve ad ez a rovat szakszerű és kimerítő válaszokat bajtársaink kérdéseire. Válaszai közül azok a legolvasottabbak, amelyek a Szolgálati Utasítással kapcsolatosak, mert alig van a csendőrnek olyan ténykedése, amely valamilyen vonatkozásban a Szut.-tal kapcsolatba hozható ne volna.

E rovatok értékes tartalmának teljes hasznosítását megnehezítette az a körülmény, hogy a válaszok a felvetett kérdések sorrendjében, rendszertelenül jelentek meg, tehát inkább csak alkalmi értékűek voltak, mert ha valaki egy régebbi választ ki akar keresni, nem találja meg, mivel nem emlékszik, hogy az a lap melyik évfolyamának melyik számában jelent meg. Kár ez pedig, mert a Csendőr Lexikon mind az oktatást, mind a tanulást rendkívül megkönnyíti és a gyakorlati szolgálatban is jól értékesíthető, mert az abban tárgyalt kérdéseket mind az élet, a gyakorlat vetette fel, az azokban tárgyalt esetek és helyzetek pedig a csendőrségi szolgálatban megismétlődnek.

Vannak, akik a Csendőr Lexikon válaszait kivágták és a Szut. kapcsolatos pontjaihoz be- ragasztották. Ez azonban csak félmegoldás, egyrészt, mert kevesen értek reá erre, másrészt pedig, mert az így „kibélelt” Szut. túlságosan felduzzadt és nehezen kezelhetővé vált.

Olvasóink már régen kéri a szerkesztőseget: gyűjtsük össze és adjuk ki könyvalakban a Szut.-tal kapcsolatos lexikonkérdéseket és válaszokat. Most eleget kívánunk tenni olvasóink óhajának. Kellő számú megrendelő jelentkezése esetén ki fogjuk adni a Szut. életbelépése óta, tehát 16 éven át megjelent lexikonkérdéseket és válaszokat úgy csoportosítva, ahogyan a Szut. szakaszai és pontjai egymásután következnek. Tartalomjegyzék és tárgymutató fogja megkönnyíteni, hogy mindenki azonnal megtalálja, amit keres.

A mai viszonyok között a könyv kiadására csak akkor vállalkozhatunk, ha arra legalább 2000 előfizető jelentkezik. Kérjük tehát azokat, akik a könyvet megrendelni szándékoznak, közöljék velünk ezt legkésőbb 1943 ápr. 15-ig lapunk utolsó oldalán talált megrendelőlapon.

A kb. 600 oldalnyi könyv ára előreláthatóan 6 pengő lesz. Azt, hogy kiadjuk-e s ha igen, mikor, a megrendelések beérkezése után hireink elején közölni fogjuk.

ÓVAKODJUNK A KÉMEKTŐL Kéz az ablakon.

A Domenica del Corriere engedélyével.

Olaszból fordította: néhai AMBRÓZY GYULA vezér-
őrnagy.

Az asztalomon fekvő kis naptár lapja 1933 évi április 12-ét mutatja. Tehát pontosan 20 év múlt el 1913 április 12-e óta. Mégis egészen tisztán vissza tudok emlékezni arra, hogy az szombati napra esett és ha rajzoló volnék, még le is tudnám rajzolni annak a négy személynek a képét, akik azon a napon velem ültek a gyorsvonat egyik kocsijában.

Különösen arra az emberre emlékszem jól, aki velem szemben ült. Óriás volt az illető, a szakála pedig annyira fekete, hogy szinte hamisnak látszott. Járomcsontjai kiugróak, szemei mongolmetszésűek voltak és sapkájának fényes ernyője alatt rava-szul villogtak. El voltam készülve arra, hogy ez az ember minden pillanatban felugorhatik, hogy vadul reám vesse magát s arról is meg voltam győződve, hogy egy szava elég lett volna ahhoz, hogy a többi három segítségére siessen. Oroszország egyik városából utaztam el, ahol egy rendkívül nehéz megbízatást hajtottam végre és most azt szerettem volna, hogyha a vonat százszorta gyorsabban rohant volna tova velem, mert csak a határ átlépése után érezhettem magamat teljesen biztonságban. Tudtam, hogy az Okránának, a híres cári titkos rendőrségnek legravaszabb ügynökeit mozgósították, hogy engem kézrekerítsenek. Ahhoz, hogy a határállomást elérhessem — ahol a vonatnak a szokásos vám- és útlelvizsgálat miatt meg kellett állania — 4 óra kellett még s az túlságosan is elég volt ahhoz, hogy végezzenek velem. Eszembe jutott mozgalmas moszkvai tartózkodásom, ahol egy hét alatt ötször voltam kénytelen szállodát változtatni, mert a szolgálomelyzet állandóan tájékoztatta minden lépésemről a cári rendőrséget.

Alig múlt el éjfél s még 3 óra kellett, hogy a határállomáshoz érkezzünk — amikor a vonat egyszerre csak megállott a nyílt pályán. A megállás oly hirtelen történt, hogy az utasokat össze-vissza dobálta a kocsi-ban. Miután a rémület első percei elmúltak, az ablakok-hoz és a folyosóra rohantunk, de az éjszaka oly sötét volt, hogy nem lehetett látni semmit. Én különösen aggódtam, mert azt gyanítottam, hogy a rendőrség keze van a dologban. A vonat nemsokára újból megindult.

Utitásaim néhány felületes megjegyzés után ismét elfoglalták helyeiket és csakhamar el is aludtak. Magam azonban — bármennyire is erőlködtem — nem tudtam elszenderülni, mert tengernyi gondolat kínozott. Egy jó félóra telt így el s szemeim szórakozottan tekintettek

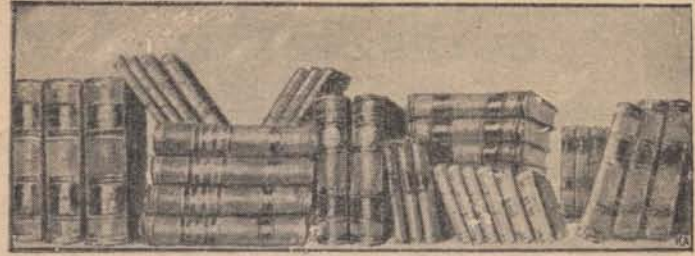
a bezárt ajtóra, mely a kocsí folyosójára nyílt, amikor ennek az ajtónak az üvegtábláján hirtelen egy emberi tenyér jelent meg.

Minden kéz hasonlít egymáshoz, de meg mertem volna esküdni arra, hogy ez a kéz Oroszországban működő megbizottaink egyik legszakképzettejének: P. Wolfnak a keze. Elég lett volna ennek a kéznek a megismerésére az a mély forradás is, amely a mutatóujjtól az ütőérig terjedt. Ezenfelül újjai is oly mozgásokat kezdtek végezni, amelyek jelentését nagyon jól ismertem. A mutató- és középujj négyszer közeledett egymáshoz és ugyanannyiszor távolodott el. Ez a mi megállapodásunk szerint azt akarta mondani: „Menjen ki!”

Nehogy utitársaimat valamiképpen felébrésszem, óvatosan keltem fel és a fülszelejt lassan félretolva, kiléptem a folyosóra. Egy férfiú — kiből Wolf kartársamat ismertem fel — közeledett hozzám, intve, hogy kövessem. „Felfedezték”, mondá halk hangon, amikor a kocsí végébe értünk. „Utazásának végállomásán a rendőrség várja Önt és nem menekülhet meg a birtokában lévő áruló iratok miatt. Adja ide azokat és fogadja helyettük ezeket az okmányokat, mert csak így juthat át a határon!”

Egy hónappal később tudtam meg, hogy menekülésemet egy nőnek, és pedig Goley Annitának köszönhettem, aki már évek óta állott a mi titkos szolgálattunkban. Ennek a nőnek — kit én személyesen nem ismertem — az volt a feladata, hogy engem mindenüvé kövessen és feljebbvalóimnak jelentse, ha esetleg valami balesetnek esnék áldozatul. Ezért kísért ki engem észrevétlenül a vasútállomásra is, mikor elutaztam. Alig futott ki vonatom a pályaudvarról és Goley Annita is meglepődötten készült onnan távozni, hogy minden a legjobban folyt le, amidőn a pályaudvar csarnokában egy személyt látott megjelenni, akiben az Okrana egyik főnökét ismerte fel. Az illető nagyon bosszúsnak látszott, hogy a vonat elindulása után érkezett a pályaudvarra és pár pillanatnyi tétovázás után futva indult a közeli táviradivatal felé, ahova a nő is követte. Itt izgatottan töltött ki egy távirati űrlapot, majd a tolóablakhoz vitte és parancsoló hangon kiáltotta: „Állami szolgálat! Táviratom soronkívül veendő fel!” Eközben Goley Annita egy asztalhoz ült le úgy téve, mintha táviratot írna. A nő éppen azon töprengött, hogy miként tudhatná meg a cári ügynök táviratának szövegét, amidőn meghallotta a morse-készülék kopogását. Mint minden képzett távirász, Goley Annita is tökéletesen megértette a kopogásból a távirat tartalmát, mely így hangzott: „A 8831. számú vonat egyik utasa letartóztatandó. Személyleírása a következő: stb. stb.” Alig 5 perccel később kartársnőm ügynökünkkel, Wolffal lépett távbeszélőn összeköttetésbe, ki a vonal egy közbeeső állomásán lakott. Nem volt egy percnyi veszteni való idő sem, mert most már 11 óra 30 perc volt és a vonatnak már éjfélkor át kellett volna haladnia a határon. Módot kellett találni arra, hogy engem a vonaton elérjenek, a veszélyre figyelmeztessenek és nekem a meneküléshez segílyt nyújtsanak.

Körülbelül 20 perc elteltével Wolf egyik bizalmi egyénének sikerült egy szomszéd állomás vasúti jelzőjét működésbe hozni és tilosra állítani. Ezzel a ténykedésével a gyorsvonat azonnali megállását idézte elő. A vonatnak néhány másodpercnyi veszteglése elég volt arra, hogy a vonat mentén lesben álló Wolf ügynök a koromsötét éjtszakában a vonatra észrevétlenül felszállhasson és engem megmentsen.

KÖNYVISMERTETÉS

„Magyarosan — Katonatan” II. rész, vitéz Rózsás József alezredes munkája (*Katonai írásmód, ügyvitel és szónoklat*) a legújabb változások figyelembevételével átdolgozva (5. kiadás, új lenyomat) megjelent. Tárgyalja a katonai magánlevelezés elveit és formáit, továbbá az érvényben lévő katonai (honvéd) szabályzatok és rendeletek alapján a szolgálati írásbeli érintkezés és irodai ügyvitel területén — békében és háborúban — előforduló összes ügyiratok és előjegyzések szerkesztésének módját, bőséges példatár kíséretében. Ezenkívül szónoki művekre is ad mintákat. Oktatáshoz segédkönyvül használható. Egy példány ára 5.60 P. (Részletre 6.— P.) Beszerezhető a Pallas Rt.-nél (Honvédségi szolgálati könyvek és nyomtatványok kiadóhivatala, Budapest, VI., Rózsá-utca 111.), vagy megrendelhető a Vitézi Rend Zrínyi Csoportja Munkatársainak Irodalmi és Művészeti Szövetkezeténél (Budapest, VIII., Reviczky-utca 4/b.), a Szövetkezet 58.100. sz. postatakarékpénztári csekkzámlájára (biancó csekkklapon) történő előzetes befizetés útján. A szerző fenti munkájának I. része: **Ismerd meg és használd helyesen anyanyelvedet**, jelenleg elfogyott; új kiadása előreláthatólag a jövő év folyamán jelenik meg. Ez a munka lényegében nyelvmagyaritó katonai stilisztika, amely gazdag jegyzéket is nyújt a főlölleges idegen szavakról és az idegenszerű nyelvi szerkezetekről, egyben pedig — gyakorlati példák kíséretében — megadja a helyes beszéd- és írásmód irányelveit. Ára előreláthatólag 3 P lesz. Előjegyezhető a fentebb említett helyeken, a pénz beküldése nélkül.

Csürös Lajos m. kir. folyamörkapitány: **Tengerek, hajók, háborúk**. A tengerek végtelen vizein folyó életről és harcokról ad igen tanulságos és érdekfeszítő ismertetést a szerző. Megelevenednek az olvasó előtt a tenger hősei, a különböző hajóegységek, tengeri csaták, tengeraltatójárok harca, hajókaravánok, hajók elsüllyedése, kiemelése és a hajózás sok ismeretlen érdekese részlete. Megismerjük belőle azt a küzdelmet, amelyet a tengerek népei vívtak a multban és folytatnak a jelenben hatalomért, életért. A könyv ára kötve 9.60 P, fűzve 7.20 P. Kiadja a Renaissance könyvkiadó-vállalat Budapesten.

Asszonyok a tűzvonalban. Finn nyelvről fordította: Deédné, Garzuly Mária. Ajánlást irt hozzá: vitéz Keresztes-Fischer Ferencné. Előszóval ellátta: Fanni Luukkonen tábornokasszony, a finn Lották vezetője. Messze fenn északon, a tavak és nyírfák hazájában él egy három milliós nép: finn testvérnépünk. A sors éppen azt a hivatást mérte rá, mint reánk: örökös katonáskodással védeni Nyugatot, a hitet, az emberi eszményeket — mindig tülerővel szemben. Hősi éposz ott minden talpalatnyi föld éppúgy, mint a magyar hazában. Finn testvéreink sokkal szűkösebb viszonyok között élnek, mint mi. Kis számuk miatt az asszonyok művelik meg háborús időkben a szegényes szántóföldeket, hogy a harcoló katonáknak és az ország otthonmaradt munkaképtelen népének kenyere legyen. Ott harcolnak azonban a finn asszonyok, a legendás Lották férjük oldalán is. Vállalnak minden szenvedést, mert a hazát kell védeni. A front mögötti munkákban, a sebesültek ellátásában pedig mindenütt ott találjuk a finn asszonyt. A történelem nem ismer hasonló példát, hogy a küzdő csapatokat olyan nagy és jól szervezett női alakulat támogatta volna, mint a finnek. Elmondhatjuk, hogy ott az egész nemzet harcol. A 200 oldalas, fényképekkel díszített könyv a Lották naplójegyzetei, eredeti jelentései alapján számol be a mostani hadjáratról, izgalmas részleteiről és a maroknyi finn testvérnép csodálatos helytállásáról. Megjelent a „Rege” könyvkiadó vállalatában (Budapest, Katona József-utca 23/a.) Ára fűzve 7.80 P, kötve 9.80 P.

EMCÉKEZZÜNK!

Flerik Gábor őrsvezető, címz. őrmester, a nagyszalánci őrs parancsnoka, 1899 március 21-én Nagyszaláncban nemtelen bosszúnak esett áldozatul.

Szücs István kerékteleki őrsbeli csendőrt 1925 március 24-én a veszprémi lőtérén egyik bajtársa, mint jelzőt, véletlenül agyonlőtte.

Koblicska József metesdi őrsbeli csendőrt 1910 március 27-én bosszúból hátulról agyonszúrták.

Kamuty Lajos főhadnagy, az ungvári 2. szakasz parancsnoka, a vörös uralom miatti hazafiúi kétségbeesésében 1919 március 27-én Kisvárdán agyonlőtte magát.

Misics Miklós magyarcsernyei őrsbeli csendőrt egy ellenszegülő Tóba községben 1898 március 31-én agyonszúrta.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Betöréses lopás kiderítése.

Beküldte: MOLNÁR LAJOS őrmester (Pécs).

1942. november 28-án a dombóvári őrs a pécsi nyomozóosztály parancsnokságnak távbeszélőn jelentette, hogy aznap virradóra ismeretlen tettes a Magyar Állam Vasutak ottani talpfa-telítőtételeinek kapcsoló műhelyébe betört s onnan mintegy 81 méter hosszú, különböző szélességű gépszíjat 2000 pengő és ugyanezen éjjelen a dombóvári rk. olvasókör udvarából 1 drb. kerékpárt 200 pengő, összesen 2200 pengő kárértékben ellopott.

Az őrs jelentette még, hogy a helyszínen azonosításra alkalmasnak vélt ujjnyomok vannak és kérte a helyszínelő és polgári ruhás nyomozó kivezénylését.

A fenti ügyben, mint polgári ruhás nyomozót és helyszínelőt, engem vezényelt ki az alosztályparancsnokság.

Helyszín:

A helyszínt képező „Kapcsoló” gépház Ujdombóvár község déli részén terül el, mintegy 6—7 kat. holdnyi területen. A telítőtélepet minden oldalon 3 méter magas kőkerítés határolja, a kerítés felett 4 szál tuskésdrót van kihúzva, egymástól 30—30 cm távolságra. A kerítésen 4 bejárati kapu van. A kapuk a cselekmény elkövetése idején zárva voltak. A telepet állandó éjjeliőr őrzi, aki szolgálatát mindennap 18 órakor kezdi meg és reggeli 6 óráig folytatja. A telepen órák vannak felállítva, amelyeket az éjjeliőrnek fel kell húznia. Az egyik óra közvetlen a kapcsoló műhely ajtaja mellett, kb. 3 méter távolságra van.

A kapcsoló műhely a fentírt telep közepén foglal helyet, amelynek délre néző ajtajáról a lakatot záró pánt le van vágva, a lakat szárán 4—5 helyen fűrészelés nyomai látszanak, az ajtó ki van nyitva, az ajtó műhelyfelőli oldalán a kulcslyukat fedő dísz leesve, az ajtó alatt a padlón hever. A zárban erőszak nyomai nincsenek.

A felnyitott ajtóval szemben a műhely északi oldalánál, közvetlen a fal mellett, egy villanyégő van, melynek gumihuzalja (kb. 10 méter) el van vágva. A tolvaj a műhelyben lévő összes gépekről leszedte és ellopta a gépszíjakat. A helyszínen ujjnyomok nincsenek. Volt ugyan ujjnyomtörredék a gépkerekeken, amelyek-

ről a szíjat a tettes ellopta, de azokon első pillantásra látszott, hogy az ott dolgozó munkásoktól eredhettek, mert az ujjnyomtörredékek erősen oxidálódottak voltak.

Ezután a tágabb helyszínt vizsgáltuk át alaposan. A tágabb helyszínelés 1 napot veti igénybe, mert a telítőtélepen nagymennyiségű talpfa volt összerakva és azok átvizsgálása igen körülményes volt. E helyszínelés során a kapcsoló műhellyel szemben lévő kerítésrészen 3 személytől eredő sáros nyomokat fedeztünk fel. A kapcsoló műhely északi részénél lévő kerítésnél egy helyen a kőkerítés fölött kihúzott 4 szál drót közül az egyik el volt vágva, a vágás friss volt. Ezt mutatta a vágási felület fényessége.

A helyszínelés során több adat birtokába nem jutottunk.

Az illetékes dombóvári őrs a lopás tudomásulvétele után azonnal megkereste a szomszédos őrsöket és kérte az ismeretlen tettes (tettesek) elfogását. Ezenfelül megkereste még a dombóvári őrs a pécsi, budapesti, kaposvári, nagykanizsai, mohácsi rendőrkapitányságokat, és ezenfelül még kb. 40 távolabbi őrsöt.

A helyszíni adatokból arra következtettünk, hogy a tettes a helyszínnel ismerős ember lehet, de elsősorban a telepen dolgozó, vagy onnan elbocsájtott munkások között keresendő. A tettes csak ezeknek a soraiból kerülhetett ki, mert ezen a zárt helyen mindenki nem fordulhat meg és aki ott nem dolgozott, nem tudhatta, hogy a kapcsoló műhelyben olyan nagymennyiségű és értékes gépszíj van.

A kerítésen a helyszínelés során talált 3 személytől származó sáros lábnyom gazdái hamarosan kézre kerültek, de azok megbízható személyekkel igazolták, hogy a cselekmény elkövetése előtti napokban a sertés-hízalda és a telítőtételep kerítése közé került róka elfogása végett másztak át a telítőtételep kerítésén és a sáros lábnyomok eközben keletkeztek. A telítőtételep északi oldalán elvágott drót, a lakatpánt elcsúszása, valamint a lakat kengyelének megfűrészelése tekintetében egy, a telítőtételepen lakó megbízható szakértőt vettünk igénybe, akinek megállapítása szerint a fűrészelés nyomai arra mutatnak, hogy a tettes a fűrészelésnél új fűrészt használt, mert a fűrészelési nyom igen széles; a lakat pántjára vonatkozóan a szakértő azt a szakvéleményt adta, hogy a tettes csipőfogóval csípte el a lakat pántját. A tettes az ajtót hamis kulccsal nyitotta ki. Ezzel az adattal sem sokra mentünk, mert a telepen minden ember ért a vasmunkához és így akár melyikük készíthetett magának hamiskulcsot, de ettől eltekintve hamiskulcsa bárkinek lehet.

Az őrs járőrei legelőször a telítőtételepen dolgozó és onnan elbocsájtott munkásokat, valamint a helyben számításba jöhető személyeket vették sorra. A jelenleg ott dolgozó munkások közül azok, akik gyanússá is váltak, alibijüket pontosan tudták igazolni. Igazolták magukat elfogadhatóan a helybeli közártalmúak is. Így a gyanú most már az elbocsájtott munkásokra terelődött. Az ezek között folytatott nyomozás a legtöbb gyanúokat egy Pellérdi Balázs* nevű volt munkás ellen eredményezte. Pellérdirre vonatkozólag megállapítottuk, hogy ezelőtt kb. 2 évvel Győrbe ment, ott dolgozik a vasgyárban. Kikérdezett ismerősei rendes munkás emberként jellemezték. Személyével ennek ellenére tovább foglalkoztunk. Megállapítottuk, hogy Pellérdi Balázs Győrből, kb. a bűncselekmény elkö-

* A nevet megváltoztattuk. (Szerk.)

vetése előtt 3 hónappal, katonai szolgálatra, Kőszegre vonult be, és ott teljesít katonai szolgálatot. A Dombóváron ebben az irányban tovább folytatott nyomozás során olyan adatokat kaptunk, hogy Pellérdi Balázs katonaszökevény és Dombóváron járt.

A nyomozószolgálatból a laktanyába pihenőre betérő járőrök a hallottakat az őrsparancsnoknak jelentették. Megkezdődött a Nyomozati Értesítők átvizsgálása. Az átvizsgálás során megállapítást nyert, hogy Pellérdi Balázs 1942 november 15-én Kőszegről megszökött. E megállapítás közben az őrs a következő távmondatot kapta ama őrsök egyikétől, amelyeket a nyomozás kezdetén, a nyomozásban való közreműködés iránt megkeresett:

„1942 december 3-án az estéli órákban Pellérdi Balázs volt dombóvári lakost az őrs járőre Gölle községben elfogta. Pellérdinél nagyobb mennyiségű gépszíj van, azt árusítja, de holszerzését kellően igazolni nem tudja. Pellérdi átvételére a göllei őrs járőr kivezénylését kéri.“

Pellérdiért azonnal járőr indult Göllére, egy másik járőr pedig abban az irányban folytatott nyomozást, hogy Pellérdi régi cimborái jelenleg Dombóváron tartózkodnak-e még. A járőr megállapította, hogy Pellérdi barátai már évekkel ezelőtt eltávoztak Dombóvárról és mostanában katonai szolgálatot teljesítenek. Így ők a fenti lopással kapcsolatban nem jöhetnek tekintetbe.

A járőr Pellérdivel Gölléről hamarosan hazaért. Pellérdinél 4—5 darab gépszíj volt, 40—50 cm-es darabokra elvágva. Ezeket a szíjakat a telítőtelepen a művezető felismerte és határozottan állította, hogy a kapcsoló gépházból valók. Pellérdi a betöréses lopás elkövetését tagadta. A szíjak holszerzésére vonatkozóan azt adta elő, hogy Kőszegről történt megszökése után vonattal Szombathelyről Gyékényesre, majd onnan vonattal Kaposvárra utazott. Itt november 29-én egy útkeresztződésnél a hajnali órákban egy előtte ismeretlen személy egy táskát és egy kerékpárt adott át neki azzal, hogy a táskában gépszíjak vannak, azokat vigye Göllére, ott árusítsa. Ő másnap megy utána. Pellérdi a csomag átvételkor a gépszíjakért és a kerékpárért összesen 30 pengőt fizetett az előtte ismeretlen személynek. Pellérdi még a csomag átvétele napján alkalmi kocsival Kaposvárról Göllére utazott. Göllén árusította a gépszíjakat. Árusítás közben azt mondta a vásárlóknak, hogy ő sebesült katoná, az orosz frontról jött, ahol egy gépet leszerelt és annak a szíjait árusítja. Az így befolyt összesen 2 bajtársa és egy százados úr osztozik. Bár a lakosságnak Pellérdi előadása gyanus volt, 7 személy mégis vett tőle szíjat. Pellérdi a szíjnak kg-ját 30 pengőért adta el.

Pellérdi árusítás közben több göllei embernek, valamint egy ottani barátjának is kínálta a gépszíjat eladásra. Ezek között akadt egy derék ember is, aki alkuadás közben azt mondta Pellérdinek, hogy ő is vesz szíjat, de most nincsen nála pénz, kérte Pellérdit, hogy kis ideig várjon, elmegy haza pénzért. Ez az ember egyenesen a csendőrsre sietett és ott az esetet jelentette. Az őrsről azonnal járőr indult a helyszínre és Pellérdit sikerült is elfognia.

A járőrnek Gölléről történt vizatérése után egy járőr azonnal Pellérdi édesanyja lakására ment és kikérdezte arravonatkozóan, hogy a fia mikor volt odahaza. Pellérdinél előadta, hogy fia november 17-én a hajnali vonattal érkezett Kaposvár felől és azóta állandóan az ő lakásán tartózkodott. A lakásáról 1942 november 28-án reggel a hajnali vonattal indult el hazulról azzal, hogy

Kaposvárra, onnan pedig Tolnára utazik és ott bevonul katonai szolgálatra.

Pellérdi édesanyja előadta még, hogy fia honlété ideje alatt polgári ruhát viselt, nem mutatkozott a községben, állandóan feküdt, a dohányt is édesanyja vásárolta részére.

Ezután házkutatást tartottunk Pellérdiek lakásán.

A kutatás eredménnyel is járt, mert a lakószobában az ágy alatt megtaláltunk 40—50 métert kitevő gépszíjat, amelyet a telítőtelepen határozottan felismertek. Megtaláltuk továbbá egy másik ágy alatt a villanylámpa elvágott gumihuzalát is.

A házkutatásnál előtalált gépszíjakat az őrsre vitetük, ahol Pellérdi az igazát bizonyítgatta a kikérdező járőrnek; semmi áron sem akart eltérni előző előadásától és arra vonatkozólag, hogy mikor látta édesanyját, azt adta elő, hogy már igen régen. Később, amikor látta, hogy a hazudozásnak nincsen célja, mert a tárgyi bizonyítékok nagy súlya nehezedik rája, a bűncselekmény elkövetését a következőképpen ismerte be:

1942 november 15-én Kőszegről történt megszökése után Szombathelyre ment és ott rokonától polgári ruhát kért. A katonaruháját összecsomagolta és egy bokor alá rejtette el. Ezután vonatra ült és Gyékényesre utazott, ahol egy napot töltött. Innen másnap Kaposváron át Dombóvárra utazott. Megérkezése után azonnal édesanyja lakására ment és ott tartózkodott a lopás elkövetése napjáig.

1942 november 27-én kb. 18 óra tájban indult el édesanyja lakásáról, mely alkalommal magához vett egy csipőfogót, 1 drb vasfűrész — amely teljesen új volt és 2 drb hamiskulcsot. A telítőtelep kerítéséhez ment, ott a kerítésre felmászott és egy szál drótot a csipőfogóval elcsipett. Ezután az így támadt nyíláson át a telítőtelepre bemászott, ahol a kapcsoló műhely ajtaján volt lakat kengyelét a vasfűrészsel elvágni megkísérelte, de mivel az nagy zajt okozott, a fűrészléssel felhagyott. Most már a csipőfogót vette kézbe és azzal a lakatot tartó pántot elcsipte. Ezután a helyszínre magával vitt hamiskulccsal az ajtót kinyitotta és a kapcsoló műhelybe lépett, ahonnan a fentírt gépszíjakat összeszedte, a villanygő gumihuzalját elvágta, azzal a gépszíjakat öszekötötte, majd azon a helyen, ahol a telítőtelep területére jött, eltávozott és zsákmányával édesanyja lakására ment, ott a gépszíjakat az ágy alá rejtette és azután indult el Dombóvár községbe, ahol a rk. olvasókör udvarából 1 drb kerékpárt elloptott.

A kerékpárral visszasietett a lakásra és lepihent. 28-án reggel 5 órakor felkelt, a lopott gépszíjakból kb. 20 kg-ot a bőröndjébe tett és azzal és a lopott kerékpárral elindult Kaposvár felé. Mielőtt az attalacsomai vasútállomásra ért volna, a csomagját feltette egy dombóvári tejeskocsira. A vasútállomáson a kerékpárt és a bőröndjét feladta és Attalától a kaposvári vasútállomásig szállíttatta. Kaposváron egy korcsmában előtte ismeretlen cukorgyári munkásnak 3—4 kg gépszíjat adott el, illetve cserélt el 7 kg cukorért. Ezután egy kaposvári ismerősénél aludt, másnap egy göllei kocsival Göllére utazott és a lopott kerékpárt és a gépszíjakat ott árusította, ahol azután a göllei őrs járőre elfogta.

Pellérdinél elfogásakor 250 pengő volt. Ezt a pénzt az eladott lopott gépszíjon kereste. A járőr kikérdezte azokat a személyeket, akik Pellérditől gépszíjat vettek. Az első kikérdezéskor tagadták, hogy gépszíjat vettek volna, de végül a kikérdezés során ezt beismerték; a járőr orgazdaság büntette miatt feljelentette őket.

Pellérdi úgy eszelte ki a tettét, hogy az ne essen az elsötétítés idejére, de ez nem sikerült, mert a kikérdezett tanúk — az éjjeliőr és a rk. olvasókör csaposa — határozottan állították, hogy a rk. olvasókörből ellopott kerékpár tulajdonosa kerékpárját 22 órakor vitte az olvasókör udvarába és azt még 23 órakor a helyben látták, de 23 óra 40 perckor, amikor a kerékpárt be akarták vinni az ivóhelyiségbe, már nem volt meg. Pellérdi tehát 23 óra után az elsötétítés ideje alatt követte el a lopást.

A telep őrzésével megbízott éjjeliőr is határozottan állította, hogy 18 órakor a kapcsolóműhely ajtaját ki akarta nyitni, de nem tudta, mert szabályszerűen be volt zárva. Megfordult a kapcsoló műhelynél az éjjeliőr 23 órakor is, de még akkor is be volt zárva az ajtó, pedig Pellérdi is beismerte, hogy az ajtót távozásakor nyitva hagyta maga után.

Pellérdi a megállapítás szerint a gépszijlopást a kerékpárlopás elkövetése után követte el.

Pellérdit a dombóvári őrs a kaposvári 6. honvéd gyalogezred parancsnokságnak adta át rövid jelentéssel, míg a felejelentést az illetékes parancsnoksághoz tette meg.

Bár a leírt nyomozás eredményes volt, mégis inkább negatív tanulságokat nyújt.

Nem működhetett jól a megelőző szolgálat ott, ahol a katonaszökevények háborítatlanul tartózkodhatnak, sőt bűncselekményeket követhetnek el. A betörő katonaszökevény kézrekerülése ennél az esetnél nem a csendőrségnek, hanem annak a bizonyos becsületes embernek az érdeme. A csendőrségi érdem legfeljebb abban nyilvánul meg, hogy az elkövetés helye szerint illetékes őrs azonnal a cselekmény elkövetése után felrázta az egész környéket, közreműködés iránt kereste meg a környékbeli, sőt távolabbi őrsöket is. Így a göllei őrs tudott a dombóvári gépszijlopásról és azonnal megtalálta a kapcsolatot.

A dombóvári őrs melegségére szolgál, hogy a Nyomozati Értesítő nem közli a katonaszökevények állandó polgári lakhelyét, viszont Dombóvár túl nagy község ahhoz, hogy az őrs tagjai minden bevonult lakost személyesen ismerhessenek. Mindazonáltal megfelelő B. hálózat kiépítésével ilyen helyen is gondoskodni kell arról, hogy katonaszökevények felbukkanásáról az őrs azonnal értesüljön. Ez a katonaszökevény egész idejét otthon töltötte az anyja házában s annak ellenére, hogy még az utcán sem mutatkozott, a községben mégis többen tudtak arról, hogy katonaszökevény és hogy Dombóváron megfordult. Ezt a tanúk a nyomozásnál el is mondták a nyomozó járőröknek. Ha a közbiztonsági felderítés jól működött volna, az őrsnek már előbb rá kellett volna ezekre a tanukra bukkania. A katonaszökevényeket fel kell minden körülmények között kutatni és ártalmatlanná tenni. Ehhez elsősorban fontos honvédelmi érdekek fűződnek, de nagy jelentősége van ennek közbiztonsági szempontból is. A legtöbb katonaszökevény ugyanis nem otthonában rejtőzködik el, hanem különböző helyeken bujkál s mivel rendes megélhetési forrása nincsen, bűncselekmények elkövetéséből tartja fenn magát.

Érdekes ennél az esetnél az, hogy a tolvaj a zsákmányát egy a helyszíntől nem messze fekvő vasútállomáson a vasútra adta fel. Erre az eshetőségre nyomozásoknál gondolni és ilyen irányban puhatolni kell. Tervszerűen végrehajtott nyomozásnál itt egyébként is

rá kellett volna bukkanni a zsákmányával távozó tettes nyomára, mert éppen elég áruló nyomot hagyott maga után (csomag, kerékpár vonatra való feladása, csomag szállítása a tejeskocsin, más alkalmi kocsi igénybevétele a Göllére való utazásnál). Ha nem tudjuk, hogy a tettes milyen irányban menekült, ellenőrzés alá kell venni az összes lehető irányokat. Ha ebben az esetben az összes Dombóvárról kivezető útvonalakon járőrök nyomoztak volna, elképzelhetetlen, hogy ne bukkantak volna a menekülő tettes nyomára.

Minden olyan bűncselekménynél, amelynek elkövetése látszatra a légmentesítés idejére esik, a bűncselekmény elkövetési idejét a legpontosabban kell megállapítani és a megállapítást kétséget kizáró bizonyítékokkal alátámasztani (rögtönítélő bíraskodás).

HALOTTAINK

Török Péter kassai VIII. kerületbeli tiszthelyettes 1942. dec. 21-én Debrecenben vérmérgezésben meghalt. Debrecenben temették el. 1922. december 7. óta szolgált a testületben. A II. oszt. leg. kat. szolg. jellel és az Erdélyi emlékéremmel volt ellátva.

Nyugállományú bajtársaink közül meghaltak:

Csajbók János tiszthelyettes (VII. ker.) 1905—1923-ig szolgált,

Horváth (Huffek) Mihály törzsörrmester (II. ker.), 1913—1915-ig és 1920—1934-ig szolgált,

Lakatos Sámuel alhadnagy (VII. ker.), 1905—1936-ig szolgált,

Streckfus József tiszthelyettes (VI. ker.), 1904—1930-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléüket!

A Csendőrségi Lapok szerkesztőségében az alábbi könyvek kaphatók:

Próbacsendőrök tankönyve, 4.— P.

Tábori rendészeti szolgálat, 1 P 90 f + portó.

(A könyv bizalmas, csak ajánlottan küldhetjük.)

Ezenkívül:

A csendőrség 1943. évi elhelyezési térképe, 50 f.

Máshol nem kaphatók!

Rendelés a Csendőrségi Lapok 25.342. számú csekk-számlájára történő befizetéssel eszkozlendő.

A Szervezeti és Szolgálati utasítás

kifogyott, ennek rendelését egyelőre mellőzni kérjük. Ha ismét kapható lesz, közöljük olvasóinkkal.

HIREK

Kitüntetések adományozása. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága legfelsőbb elhatározásával elrendelni méltóztatt, hogy **Dicsérő Elismerése a hadiszalag egyidejű adományozása mellett újlag tudtul adassék: vitéz Bajay Ferenc** alezredesnek, az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataiért; **Dicsérő Elismerése a hadiszalag egyidejű adományozása mellett tudtul adassék: vitéz Ághy Zoltán** alezredesnek, az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataiért; **Dicsérő Elismerése a hadiszalag és a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adassék: Császár István** és vitéz nemes seebergi **Sasváry József** alezredeseknek, zászlóaljuknak az ellenség előtt való eredményes vezetéseért; továbbá az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért: **dr. Hidvégi Flórián** és **Raskó László** főhadnagyoknak és **adassék: Szabó Jenő I.** alezredesnek, nyugállományba **Tamási Jenő** hadnagynak; **Dicsérő elismerése újlag tudtul helyezése alkalmából, csendőr szárny- és osztályparancsnoki, valamint kerületi segédtsízi minőségben kifejtett kiváló és eredményes teljesítményeiért.** A m. kir. IV. honvéd hadtest parancsnoka a Kormányzó Úr Ő Főméltósága által reá átruházott hatáskörben, a Szovjet elleni hadműveletek alkalmából, a Legfelsőbb Hadúr nevében adományozta: a **Magyar Bronz Vitézségi Érmét:** az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért: a hősi halált halt **Siklósi András** csendőrnek; az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásukért: **Kovács József III.** és **Hegedűs Flórián** csendőröknek.

Nemzetvédelmi Kereszt adományozása. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága legfelsőbb elhatározásával az alább felsoroltak részére, a világháborút követő forradalmak és ellenforradalmak, valamint az ország elszakított területeinek visszaszerzése körül életüket veszélyeztető önfeláldozással véghezvitt hazafias cselekedeteik elismeréseként a **Nemzetvédelmi Keresztet** adományozni méltóztatt: **Egry László I.**, nemes kövendi **Nagy Jenő** és **Deteky Ágoston** alezredeseknek, nemes gyergyócsomafalvi **Köllő András** századosnak és **Répa Benjámín** ny. áll. tiszthelyettesnek.

Kinevezés és felmentés. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága legfelsőbb elhatározásával **kinevezni** méltóztatt: 1943 február 1-ével **vitéz Czigány József** alezredest, ideiglenes parancsnokul a m. kir. csendőrség központi nyomozó parancsnokságához. Ugyanezen legfelsőbb elhatározásával és ugyanezen nappal parancsnoki állása alól **felmenteni** méltóztatt: **vitéz Ridegh Rajmond** ezredest, a m. kir. csendőrség központi nyomozó parancsnokát. Újabb beosztása iránt később történik intézkedés.

Nyugállományba helyezés. A Kormányzó Úr Ő Főméltósága legfelsőbb elhatározásával, **vitéz Bátky József** és **vitéz Vadász István** ezredesek nyugállományba helyezését 1943. évi március hó 1-ével a saját kérelmükre elrendelt felülvizsgálat eredménye alapján elrendelni méltóztatt.

Felmentés. A m. kir. honvédelmi miniszter úr 1943 III/1-ével **vitéz Haraszthy István** alezredest, az ungvári osztály parancsnokát és **Becsikereky Pál** alezredest, a kolozsvári kerület törzséhez beosztott előadótisztet jelenlegi szolgálati állásuk alól felmentette.

Vezénylés. A m. kir. honvédelmi miniszter úr a belügyminiszter úrral egyetértésben 1943 február 6-ával tartósan vezényelte: **Biró Kálmán** alezredest, a szabályszerszerkesztő és tanulmányi bizottság tagját, tanári minőségben, a csendőrtiszti tanfolyamok parancsnokságához.

Kerületi parancsnoki nyilvános dicséretben részesültek a budapesti I. kerületben: **Lakatos Dániel, V. Nagy József** tiszthelyettesek, **Vörös András** patk. törzsrőmester, **Bánföldi Sándor, Som Ferenc, Szász Ferenc, Béki József, Hegyaljai (Hornok) József, Lantos Ferenc, Ernyes István, Gödöllői István** őrmesterek, **Tóth Ferenc I., Rózsashegyi (Sztranyán) József, Takács József I., Kunsági Mihály, Gerencsér István, Mentés Sándor, Bedők Dénes, Badó István, Kosztolánczi János, Jászberényi Gyula, Mocsai András, Jákló Mátyás, Szarvas Sándor, Molnár Vilmos, Bánáti József** csendőrök; a székesfehérvári II. kerületben: **Főlnagy Sándor** tiszthelyettes, **Szabó Imre** törzsrőmester, **Cseszregi Gábor, Vázsonyi Vencel, Irtó József, Hajdu János I., Takács József III., Márk István, Simon Gyula, Pöntör János, Kósa Kálmán, Pénez István, Szűcs Ferenc, Karakai Károly, Borbély József I., Boros Imre, Szabó Lajos II., Vigh Gyula, Szabó László, Somogyi Lajos** őrmesterek, **Perjesi László, Kadarkuti Mihály I., Kutfeji Pál, Fekete István I., Mogyorósi József, Antal Jenő, vitéz Séllei Antal, Bella György, Filótás István, Bányai Kálmán, Rónavölgyi Béla** csendőrök; a szombathelyi III. kerületben: **Havasi János, Baranyai József II., Csizmadia Lajos, Rátkai József, Boros Gyula, Horváth Béla I., Kovács Ferenc V., Kuti Ferenc, Vágó József, Földi Imre, Soós József, Simon József I., Borbély István II., Hargitai Pál, Kovács György III., Nagy István V., Nagy Kálmán, Gombai Ferenc I.** őrmesterek, **Varga Ferenc I.** csendőr; a pécsi IV. kerületben: **Rédei Bertalan, Pászthory István, Nagy József V., Alpár József, Nagy Emil, Karmó Mihály, Horváth Imre I., Vető József, Sánczi József, Erdélyi Gábor, Kiss János II., Mészáros Sándor, Sitkei Ferenc, Békési Imre, Bognár Ferenc, Hegedűs Antal, Csonka Gyula, Császár Gyula, Katona Lajos I., Árvay András, Szomor Lajos, vitéz Csepregi István, Sebestyén István, Garamvölgyi Ádám** őrmesterek, **Tajnai Imre, Cseh Zsigmond, Zaliczai József, Mátyás Ernő, Zalavári István, Keszthelyi Ferenc, Monostori József, Kovács János VII., Koroknai József II., Keserű Lajos, Kürti Tibor, Varnyu Imre, Földe Gyula, Garamvölgyi István, Horváth József VIII., Mohácsi György** csendőrök; a szegedi V. kerületben: **Illés Ferenc, Csete Ferenc, Bogdán József, Battonyai Károly, Bérces Pál, Fodor János, Dávid**

Használja a csendőr-levelezőlapokat!

Áruk minőségéért, olcsó áráért, stb., elismerő és köszönő levelet ne írjunk, mert egyes cégek az ilyen leveleket gyűjteményes nyomtatványba foglalva, üzleti reklámnak használják fel, már pedig a m. kir. csendőrség tagjai nem lehetnek reklámcsinálói semmiféle üzletnek!

Csak kifogástalan árut

szállító cégek hirdethetnek lapunkban. Ehhez az is szükséges, hogyha olvasóinknak a vásárlások során spárnalyik cég ellen kifogása merül fel, ez a mi tudomásunkra jusson. Kérjük tehát olvasóinkat, kifogásaikat közölnék velünk, hogy az érdekelt céget jogos kifogás esetén hirdetésünk sorából távolíthassuk.

Sándor, Kerepesi Antal, Tóth László II., Kincses József, Siket Ferenc, Alpári József, Harmati Pál őrmesterek, Kiss Imre, Solymosi Sándor csendőrök; *a debreceni VI. kerületben:* Burcs Mihály, Szücs Béla, Balászi Lajos, Bujdosó Antal, Thurzó László, Kecskés Péter, Kató Antal, Tölgyesi Ferenc, Lakatos István I., Fehér Károly őrmesterek, Nagy György, Baracsi Albert, Tóth János IV., Papp Sándor, Sasvári János, Mészáros Pál, Gulás Lajos, Urbán Ferenc, Batai István, Szücs Bertalan, Mészáros József, Bors Lajos, Romvári György, Ragyák István, Magony Gábor, Hideghéthy Árpád, Hetesi János, Kelemen János csendőrök; *a miskolci VII. kerületben:* Berei Sándor, Madarász Péter törzsrörmesterek, Holló János, Révész Imre, Gulyás János, Csörgő István, Szénási János, Szerencsi András, Takács Ignác, V. Tóth Imre, Tóth Pál János, Varga László IV., Bognár Lajos I., Hegedüs István, Sallai József, Birinyi István, Horváth Imre, Fehér Sándor, Kovács Antal, Jakabos János, Zalán János, Sóvári Ferenc, Nagy Miklós I., Csöri Ferenc, Székelyi Sándor, Kovács Bertalan, Kékesi Károly, Bálint János, Szalai Lajos, Rostási József, Durutya Odön, Pirigyi Elemér, Pálházi András, Mihály János, Takó Zoltán, Hársányi Imre, Bérczes József II., Pál Imre, Kiss János III., Hernádi János, Sashalmi Imre, Cserhalmi Sándor őrmesterek, Kőfalvi Gyula, Sándor Ferenc, Tóth Lajos II., Nagy Sándor, Fulajtár Lajos, Vadasi Imre, Baracsi József, Józsa Mátyás, Perge László, Borbíró László, Veszpi József, Pajkos István, Szabó József II., Kiss József V., Molnár Ferenc, Jákfalvi József, Földeáki Béla, Huszár János, Baráti József, Zöld József, Egervári László csendőrök; *a kassai VIII. kerületben:* Jeges János tiszthelyettes, Kiss István I., Cs. Simon János, Fagyal József törzsrörmesterek, Tüdösi János, Balászi Lajos, K. Lippai Lajos, Karmasszin Gyula, Orbán Lajos III., Szabó Kálmán, Károlyfalvi István, Felsőházi Mihály, Szücs Lajos, Szepes József, vitéz Sarkadi István, Bója István, Kiss Mihály I., Bodnár János I., Varga Lajos III., Pataki Sándor, Kiss János III., Jónás Mihály, Bacsár Imre, Vámosi László, Fodor Lajos, Földi György, Sipos László, Sarkadi Ferenc, Fábrián Sándor, Dombbrády Sándor, Csala Ferenc, Domokos Mihály, Mogyorósi János, Bérczesi Sándor, Pócs István, Bálint Adolf, Tétraí István, Szöllösi Tóth József, Módos Imre, Czinke Ferenc, Karczagi János, Madácsi János II., Deák Imre, Szilágyi Mihály, Tapolczi József, Gál Lajos III., Terjéki Márton, Horváth Ferenc III., Nagy Ferenc I., Perlaki (Pupp) Imre, Varga Gyula, Ujhelyi Gyula, Németh István I., Dunai István, Pálfalvi György, Szalai József, Veldi József, Gulyás Mihály, Nagy József II., Soós Sándor, Baranyai Pál, Borsi János, Babi Jenő, Sass István II., Bernáth András őrmesterek, Nagy József V., Kovács Béla I., Juhász István III., Papp János, Tézsla Mihály, Szász Pál, Nádasi János, Tóth János, Eszenyi Bertalan, Kiss József II., Aradi Ferenc, Andrási Miklós, Lehel Péter, Mező G. István, Varga György I., Szesztai József, Hódi Ferenc, Baráth Mihály, Szatnik Sándor, Csuri Pál, Ivánfalvi (Ivanics) Pál, Balogh László I., Lázár János I. csendőrök; *a kolozsvári vári IX. kerületben:* Litkei Adám, Horváth János V. tiszthelyettesek, Palásti István, Németh János VIII. törzsrörmesterek, Terjék János, Sümegi János, Nagy Béla II., Kővári János, Gonda Lajos, Komáromi József, Kovács János I., Hernád István, Hegedüs Lajos, Petővári László, Jenőfi Mihály, Szilágyi Andor őrmesterek, Németh Ferenc I., Verasztó István, Horváth István II., Gyarmati György, Sebő Lajos, Heves Ferenc, Bagó József, Fenyvesi István, Peng Ferenc, vitéz Biró Ferenc, Makra Lajos, Bokor István I., Orosi Pál, Szilágyi János, Kopasz József, Kadarkuti Sándor, Horváth János I., Barna Kálmán, Bujáki Sándor, Garamvölgyi György, Biharli József, Várhalmi János, Felföldi Lajos, Tóth János II., Czuczi Imre, Barabás László, Sárai Szabó Károly csendőrök; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Zombor István, Lehel József törzsrörmesterek, Fejes Lajos szv. törzsrörmester, Tóth Kálmán, Szabó István II., Molnár József IV., Lajtai József, Tóth Sándor, Ledényi József, Berei Sándor, Vig József, Bolvári András, Fülöp József, Mihály György, Takács József, Bacsóka Sándor, Nagy Géza I., Fehér András, Rimóczi István, Horváth Sándor, Szabó József,

Simon József őrmesterek, Szigeti Gyula, Szederkényi Ferenc, Fonyódi György, Bősze József, Pintér Lajos, Farkas László, Kötél László, Juhász Sándor, Odor Imre, Bálint Imre, Tóth Péter, Vásárhelyi István, Bérces Lajos, Tarr Mihály, Polgár Gyula, Szabó József, Győrei Ferenc, Göcs Sándor, Sánta István, Kaposi Lajos, Miklós János, Nagy Mihály, Piroška Mihály, Sashalmi Sándor, Szabó János III., Varga C. Mihály, Bojnár Antal, Némethi József, Káplár József, Sisa János, Ollári János, Ferenc István I., Ozogány István, Hernádi István, Sipos Béla, Miskolci István, Tarján István, Csöre Lajos, Kun László, Kürthy István, Jászberényi János, Koós Sándor, Kukor Vince, Marton Ambrus, Egervölgyi János, Tóth József III., Fenyves Mihály, Vajda István, Fülöp Sándor, Magyarai Sándor, Zakár Imre csendőrök, Móga Mihály prb. csendőr.

A m. kir. csendőrség központi nyomozó parancsnoka nyilvános dicséret elismerésben részesítette: Adám Miklós törzsrörmestert, Bérczes Sándor, Maris Mihály, Marosi Lajos, Bősze Jenő, Elekes István, Vörös Kálmán, Varju Lajos, Szabó Antal, Papp Lajos IV., Nagy Sándor, Kiss Kálmán, Garamvölgyi János, Békefi Mihály, Tamás József, Tar Jenő, Szörfi Imre, Pataki Pál, Németh István VII., Mikó István, Kovács József IV., Karácsonyi Béla, Csabai József, Nagy József VIII. őrmestereket.

A m. kir. csendőr közlekedési és híradó osztályparancsnokság nyilvános megdicséérésben részesítette: Perlaki Ferenc, Tarró József, Madarasi-Papp Sándor, Tóth József, Magyar József II. tiszthelyetteseket, Hári Lajos, Csaba István, Bernáth Lajos törzsrörmestereket, Kolozsvári András, Lajtavári Pál, Körösi Imre, Szívós Pál, Szabó István III., Harmati Károly, Szántó István, Gyimes Vince, Oláh István, Rádi László, Simon József III., Lendvai János, Győr István, Németh Péter, Adász István, Keszthelyi József, Papp Sándor II., Kasza Albert, Kovács Károly, Horváth Béla I., György János, Arányi Gyula, Várnagy István, Obányai Mihály, Mágocsi András, Sashalmi Antal, Remete Károly, Balázs Béla, Bakó Sándor őrmestereket, Vesztergom Antal, Csikai Ferenc, Horváth Imre IV., Juhász János I., Arany László, Kiss József III., Szakáll Imre csendőröket.

Pénzjutalmak. A m. kir. belügyminiszter úr pénzjutalomban részesítette: a budapesti I. kerületben: Mikolai Lajos, Hatházi Dénes, vitéz Tóth Lajos, Péter János, Pintér Pál alhadnagyokat 45 P, Várnagy Sándor, Rózsa István, Vértés György, Harmati Adám, Társi Lajos, Nagy D. Hegedüs János, Fekete János alhadnagyokat 40 P, Fábrián Jenő, Farkas Sándor alhadnagyokat 35 P, Kertész Lajos alhadnagyot 30 P, Süveg József tiszthelyettest 35 P, Tóth Sándor III. tiszthelyettest 30 P, Pusztai Sándor tiszthelyettest 40 P, Kajor István, Papp Károly, Szatmári József II. tiszthelyetteseket 30 P, Kővári István tiszthelyettest 40 P, Patkós Imre, Báró Dezső tiszthelyetteseket 35 P, Farkas József II. tiszthelyettest 40 P, Nagy János, Cselényi József, Balázs János tiszthelyetteseket 30 P, Révész Dénes tiszthelyettest 30 P, Kovács András tiszthelyettest 40 P, Bódis Pál tiszthelyettest 30 P, Barabás Ferenc tiszthelyettest 35 P, Szilágyi Sándor, Endre László tiszthelyetteseket 40 P, Gombás Gyula, Csiki András, Nagy Géza tiszthelyetteseket 30 P, Szeles Ferenc tiszthelyettest 40 P, Deák Albert tiszthelyettest 35 P, Székelyi István tiszthelyettest 30 P, Kállai János tiszthelyettest 35 P, Gerezsi István, Imrei József tiszthelyetteseket 40 P, Ferenc József tiszthelyettest 35 P, Körhegyi Ferenc tiszthelyettest 30 P, Szabó Imre tiszthelyettest 35 P, Balogh László tiszthelyettest 35 P, Horváth István III. tiszthelyettest 30 P, Zólyom János tiszthelyettest 20 P, Vörös András törzsrörmestert 35 P, Pelle János törzsrörmestert 20 P, Már-földi András őrmestert 35 P, Gerencsér Imre, Kovács Pál, Kiss Vendel, Soltész Sándor, Almási István őrmestereket 20 P; *a székesfehérvári II. kerületben:* Pethő Lajos, Bartha Ferenc, Jenőfi István, Pásztor Ferenc alhadnagyokat 45 P, Benkő Lőrinc, vitéz Kiss István, Dobos Sándor alhadnagyokat 40 P, Kővári József alhadnagyot 45 P, Gáldonyi Béla alhadnagyot 40 P, Rakó Sándor, Koppányi Károly, Vida

Brunnhuber

udvari és kamarai FÉNYKÉPÉSZ
BUDAPEST, VIII., BAROSS-UTCA 61. TELEFON: 134-178.

Művészi kivitelű fényképek, tablóképek, aquarell, olajfestmények, levelezőlapok, igazolványképek, külső felvételek

Imre tiszthelyetteseket 40 P, Hargita József tiszthelyettes 35 P, Horváth János tiszthelyettes 30 P, Kenessey Ferenc, Lantos Kálmán tiszthelyetteseket 35 P, Váradi József tiszthelyettes 40 P, Kohári István tiszthelyettes 35 P, Palotás András tiszthelyettes 40 P, Ruzsa János tiszthelyettes 30 P, Szalai Lajos II., Halász Károly tiszthelyetteseket 40 P, Kovács János III., Németh János I. tiszthelyetteseket 30 P, Gáspár Bálint, Czili György, Balázs Sándor tiszthelyetteseket 35 P, Hollós János tiszthelyettes 40 P, Ország József, Soós Lajos, Várnagy István, Bődöcs Antal, Fehér Pál, Molnár József I., Bajnok József tiszthelyetteseket 30 P, Vida István tiszthelyettes 40 P, Szabados György, Illácszáti Ferenc tiszthelyetteseket 35 P, Keresztes Ferenc I. tiszthelyettes 30 P, Nagy János IV. tiszthelyettes 35 P, Végh József, Pethő Károly tiszthelyetteseket 30 P, Gesztési Ferenc tiszthelyettes 35 P, Horváth István IV., Majoros István, Hörömpöli Lajos tiszthelyetteseket 30 P, Varjú István tiszthelyettes 35 P, Belovai Márton tiszthelyettes 20 P, Körmenyi Kálmán, Mohácsi Lajos, Kovács Lajos törzsőrme-
stereket 30 P, Tóth Ferenc V. törzsőrmestert 30 P, Nyitrai Imre őrmestert 20 P; *a szombathelyi III. kerületben:* Aczél György, Földvári András alhadnagyokat 45 P, Sipőcz Győző alhadnagyot 40 P, vitéz Varga József X., Pozsgai Imre alhadnagyokat 45 P, Biró István I., vitéz Kerese János, Nagy Ferenc V, Kolozsvári Gyula, Porpáczy Gyula, Gőcze József I., László István, Révész Ferenc, Cseté Lajos alhadnagyokat 40 P, Szabó György I., Péntes Mihály, Tassányi József, Kardos József II. tiszthelyetteseket 40 P, Magyar Sándor tiszthelyettes 35 P, Zsédely István, Csizmadia Gábor, Herczeg István II. tiszthelyetteseket 40 P, Vörös István, Sziklai Gergely, Simon József II., Tóth Lajos III., Rajki József, Dános Ferenc, Óvári István, Pethő István tiszthelyetteseket 35 P, Székely Kálmán, Szalai Sándor III., Boros Jenő tiszthelyetteseket 30 P, Galambos János II. tiszthelyettes 35 P, Fonyadt János, Lőrincz László, Böröndi Gyula, Somogyi István II., Rácz Ferenc I., Rózsa György, Jánossy Gyula, Vadász István, Szabó Lajos I., Tóth Lajos I., Horváth Mihály I., Bérczes Lajos, Varga János II., Csiki Miklós tiszthelyetteseket 30 P, Varga József I., Szajkó István törzsőrmestereket 30 P; *a pécsi IV. kerületben:* Lenti József alhadnagyot 45 P, Baranyai János alhadnagyot 40 P, Rétvári János, Balogh József I. alhadnagyokat 45 P, Szabados István, Lorányi Vilmos alhadnagyokat 40 P, Varga József III., Szilágyi István alhadnagyokat 45 P, Halász Antal alhadnagyot 40 P, Orbán Lajos, Bánóczy István, Tihanyi József tiszthelyetteseket 40 P, Palotai János, Nagy Sándor I., Tölgyes Ferenc, Almási László, Karika János, Horváth József XIV., Tóth György III., Sándor János II. tiszthelyetteseket 30 P, Lázár Ferenc tiszthelyettes 30 P, Horváth Vince I. tiszthelyettes 35 P, Szegő Ferenc, Lakatos István, Tarr József tiszthelyetteseket 30 P, Pusztai János tiszthelyettes 35 P, Gellai Vince tiszthelyettes 30 P, Hazafi Pál tiszthelyettes 40 P, Nagy József III. tiszthelyettes 35 P, Papp Gyula I. tiszthelyettes 30 P, Balázs Imre tiszthelyettes 35 P, Tavasz István, Veres János tiszthelyetteseket 30 P, Igali Ferenc tiszthelyettes 35 P, Király Elek tiszthelyettes 40 P, Nagy László II. tiszthelyettes 30 P, Tóth Lajos IV., Besenyi József, Dobos István tiszthelyetteseket 35 P, Gyurka József, Gazdag Ferenc, Papp István I., Sümegi Ferenc I., Farkas István II. tiszthelyetteseket 40 P, György Ádám tiszthelyettes 35 P, Tóth Sándor I. tiszthelyettes 40 P, Birkás István, Szabó Ferenc II., Máté János tiszthelyetteseket 30 P, Németh Imre IV. törzsőrmestert 30 P; *a szegedi V. kerületben:* Kanász István, Sassi Lajos, Farkas Ferenc, Futó István, Komáromi János, Kerekes András alhadnagyokat 45 P, Pál Lajos, Józsa István, Péter Mátyás, Cs. Kovács János, Kender Imre, Berkó János alhadnagyokat 40 P, Belényi József

alhadnagyot 30 P, Mészáros István II. alhadnagyot 25 P, Orbán Ferenc, Domokos Kálmán, Farkas Ferenc III., Szilágyi Imre, Lakó Vilmos, Szikes András, Papp Lajos, Bányai József tiszthelyetteseket 40 P, Demeter Imre, Kiss Benjámin, Kemény Márton, Tornya Alajos, Gyoroki László, Nagy Pál, Vágó József, Szakál Pál, Nagy Károly, Tápai István, Varga Lajos I., Kuti József, Kovács István X., J. Kiss Sándor, Győri Lajos, Farkas József, Bakos Gábor, Szűcs József I., Várnagy Imre, vitéz Turi János tiszthelyetteseket 35 P, Imrey József, vitéz Major János, Szilágyi Lajos, Tenkés István, Molnár György, Utasi László, Tari Kálmán, Lakatos Ferenc, Gémesi Lajos, Kolozsi Sándor, Dancs Sándor, Gálfi Lajos, Barócsik József, Makkos József, Kiss Gyula II., Szijjártó János, Farkas György, Markó Gergely, Laki Dezső, Barna Kálmán, Kállai István tiszthelyetteseket 30 P, Pető Péter, Kápolnás Károly tiszthelyetteseket 25 P, Takács Károly tiszthelyettes 20 P, B. Gyovai István törzsőrmestert 30 P, Elek Zsigmond, Kutasi Imre törzsőrmestereket 25 P, Farkas István I., Vadász Mihály, Varga Márton törzsőrmestereket 20 P, Kunhalmi Gergely, Hénes Imre, Csávás Lajos őrmestereket 25 P, Dudás István, Tóth András, Fűrjesi Ferenc, Kökényesi Ernő, Urbán László, Battonyai Károly, Berencsi Béla, Kiss József, Csete Ferenc, Lengyel István, Ferenczi János, Papp György I., Nádas József, Vörös Mátyás, Juhász András, Horváth Károly, Czako József, Lappai János, Fehérvári József őrmestereket 20 P, Kovács Ferenc I. csendőrt 20 P; *a debreceni VI. kerületben:* Hajdu László, Perényi Zsigmond, Husi Lajos alhadnagyokat 45 P, Busai Sándor, Rajó Sándor, Séllei András, Somoskövi Lajos, Sipos Lajos, Kulcsár Imre, Kiss István I., Szalkai Imre, Hargitai Gyula, Prókay János alhadnagyokat 40 P, Palotai Lajos, Szöllösi Mihály alhadnagyokat 35 P, Ungi Zsigmond, Horváth Lajos II., Zudor János, Tulipán István, Orosz István tiszthelyetteseket 40 P, Kovács Károly II., Gáspár Lajos II., Fekete Miklós, Sebestény László, Madai Bertalan, Bak András, Nemes Bálint, Bárány István, Bárfai Pál, Csoma Károly, Tallódi József, Baczonyi Jenő, Orosz László, Böröcsök János, Madaras Gábor tiszthelyetteseket 35 P, Kupi Imre, Békés Gyula, Kapás József, Kiss Antal, Palotás Mihály, Révész Ferenc, Kelemen Antal, Bán Imre, Veress Antal, Szegedi Imre, Enyedi László, Kerékgyártó Mihály, Molnár József I., Hegyegi Balázs, Rádi Pál tiszthelyetteseket 30 P, Böszörményi József tiszthelyettes 20 P, Erdélyi Antal v. törzsőrmestert 20 P, Kopácsi István, Pető József, Turós István, Maros Dénes, Nyitrai János, Molnár András törzsőrmestereket 20 P, Péntes István II., Fehér Károly I., S. Varga Károly, Kalydi Ferenc, Fekete László, Kővári István, Dicső Sándor, Csermely József, Sallai Ferenc, Pintén Imre, Tárkányi Károly, Déri János, Vigh Mihály, Bagonyai István, Simon József, Libertinyi Gyula, Rádi József őrmestereket 20 P, Erdei Imre csendőrt 20 P; *a miskolci VII. kerületben:* Lenkefi Lajos alhadnagyot 45 P, Járomi Lajos, Gönczöl András, Oláh András, Ferenczi Márton, Fűrjes József, Vida Márton alhadnagyokat 40 P, Horváth Ferenc, Gyimes Márton, Kovács Lajos, Szakál Elemér, Harangi Mihály, Kardos József III., Szakács Ignác, Gulyás Sándor, Bányai Imre tiszthelyetteseket 40 P, Szőke Sándor I., Halmos Gyula, Kisfalvi Bertalan, Parti Dániel, Lénárt Mátyás

ERFURTI
főzelékmagvak
márkás káposztamagvak
és virágmagvak eladása
ZIEGLER BUDAPEST
magkereskedésben Fővám-tér 3. és Rákóczi út 4.

„CSODA” kerékpár
teljes felszereléssel
(gumik, csengő, pumpa és táskában
elhelyezett szerszámokkal).

P 238.—

Női gép 8.-P-vel drágább. A rész-
letfizetéses eladást kénytelenek
vagyunk átmenetileg szüneteltetni.
Utánvétellel küldjük.

Teljes Bosch Dynamókészlet fényszóróval ... P 34.—
Kardtartó ... P 5.—
Csomagtartó ... P 4.—

CSENDŐRBOLT Budapest,
XII., Böszörményi-út 19/a

I., Halász János, Hollós István, Király Gábor, Székely István, Kálmánchelyi Sándor, Kovács Sándor I., Ha.ász Ferenc tiszthelyetteseket 35 P, Dudás Mátyás, Róka János, Márton Károly, Bánóczy János, Adám Lajos, Révész Rezső, Mészáros József I., Danyi Sándor, Nagy Sándor V., Lénárt János I., Lövész József, Madaras Lajos, Szaniszló Dániel, Képes János, Pocsai István, Nagy Lajos III., Puha József, Balogh István I., Bodó Kálmán, Kiss Sándor I. tiszthelyetteseket 30 P, Zsiros Bálint törzsőrmestert 30 P, Szabó Gyula I. törzsőrmestert 25 P, Bándi Károly, Árvai István törzsőrmestereket 20 P, Székelyi Sándor, Cibak László, Fügedi István, Megtért Ferenc, Arki László, Jakabos János, Sövári Ferenc őrmestereket 20 P; *a kassai VIII. kerületben:* Szücs Kálmán, Erős József, Kiss Sándor I., Bálint Márton, Kertész Ferenc I. alhadnagyokat 45 P, Lovász Bertalan, Erdős György, vitéz Tamasy István, Borbély Viktor, Bezeg István, vitéz Héjja Benedek, Komlós József, Domonkos László, Cseh Kálmán, Pintér Sándor I. alhadnagyokat 40 P, Hamza Gábor, vitéz Lőrincz Zsigmond, Pintér János I., Szabó Gyula II., Komlós József, Hegedüs István tiszthelyetteseket 40 P, Orbán Lajos, Szabados Dezső, Tóth Lajos, Szalay József III., Kelemen Ferenc, Kertész Miklós, Csiba Ferenc, Répási János, Csikvár Imre, Balogh József, Kása György, Zsadányi László, Szabó István II., Tabajdi Imre, Varga István III., Pinczés Lajos, Botka Lajos, Tőkés József, Antal Károly, vitéz Kéki Gyula, Fekete Bertalan tiszthelyetteseket 35 P, Nagy Mihály, Orosz Lőrinc, Oláh Pál, Dankó Mátyás, Vámos Bálint, Emődi Dániel, Varga Demeter, Birta Miklós, Nagy Sándor II., Molnár András, Erdős Ferenc, Cseh Balázs, Pomázi Mátyás, Csordás Béla, Apostol Lajos, Földi István, Dudás Sándor, Nagy József XI., vitéz Pásztor Gábor tiszthelyetteseket 30 P, Fagyal József, Kovács József I., Módos Mihály, Juhos Imre törzsőrmestereket 20 P, Vida Sándor, Vastag István csendőröket 20 P; *a kolozsvári IX. kerületben:* Székely Miklós, Csuti Mihály, Vigh György, Tánczos Elek, Bagoly András, Szakonyi József, Barna János I., Fülöp János alhadnagyokat 45 P, Lakat László, Szabó János II. alhadnagyokat 40 P, Hunyadi János, Sinka János I., Pintér Sándor, Göröcs Péter, Maroskői Géza, Fehérvári Antal, Mészáros László, Kiss György I., Máté György, Oláh Sándor tiszthelyetteseket 40 P, Samu János, Molnár Imre, Fekete Lajos, Major József I., Gyöngyösi József, Juhász Gábor, Kiss Mihály, Nagy Lajos V., Gál Pál, Sebő János, Varga Gyula I., Ungi Mór, Tóth István III., Boda István, Ferenc Máté, Pandur János tiszthelyetteseket 35 P, Horváth Ferenc II., Ménesi Pál, Boros Károly, Karacs Benjám, Szóráth Mátyás, Solyom Jenő, Takács János, Bárdos Mihály, Juhász András, Kiss Dániel, Horváth István I., Galambos Elek, Szalai Mihály, Süveges Sándor, Bartos Sándor, Kenyeres József, Tóth M. István, Urfi János, Nagy-György Ferenc, Litkei Adám, Gönczöl Mihály, Polgár István tiszthelyetteseket 30 P, Kun Lajos, Bagdi János, Tamás András törzsőrmestereket 30 P, Kaszás József őrmestert 25 P, Boldizsár János, Rózsahegy György őrmestereket 20 P; *a marosvásárhelyi X. kerületben:* Holló Lajos, Szabó Lajos I., Imre István, Urbán Miklós, Gödri József, Szabó Ambrus, Jenei Péter alhadnagyokat 45 P, Szabó Lajos II., Cserfai Péter, Szabó István I., Nagy István I., Ferenc Mózes, Sipőcz József, Gyárfás József, Mészáros Lajos, Mezői Mihály alhadnagyokat 40 P, Bákai Márton, Kaszab Zsigmond, Szamosi Pál, Ferencz János, Kövesdi András, mezőpaniti Barabási Sándor, Veres Imre, Sári Gusztáv, Trombitás Ferenc, Végső Mihály, nemes Karika Kálmán tiszthelyetteseket 40 P, Halmos András, Ferenczy István, Tóth Antal, Falusi

István, Dobó József, Szabados György, Tóth Sándor II., Czilli József, Gombás József, Váli Tóth János, Molnár Vendel, Bogdány György, Adám Jenő, Tölgyes Ferenc, Lakó István, Veréb András, Kocsis Boldizsár tiszthelyetteseket 35 P, Csertő József, Bogdán Mihály, Márton György, Szende Albert, Molnár Pál, Almási Géza, Sóki János, Kovács Jenő, Bagoly János, Nagy Sándor I., Szalagyi András, Horváth György, Illés István, Szabó Elek, Sallós Ferenc, Pintér József tiszthelyetteseket 30 P, Gyarmati Ferenc, Abonyi László őrmestereket 20 P, Sohonyai István csendőrt 20 P; *a központi nyomozó parancsnokságnál:* Gellérthegyi Albert alhadnagyot 45 P, Végh Lajos, Göndöcs Ferenc, Dági Lajos, Kerekes János alhadnagyokat 40 P, Flórián Gyula alhadnagyot 35 P, F. Kiss János, Mártha Gábor, Lantos János II. tiszthelyetteseket 35 P, Németh Ferenc IV., Farkas István I. tiszthelyetteseket 30 P; *a nagyváradai iskolaánál:* Somodi Zsigmond, Dákai Péter alhadnagyokat 40 P, Fűzes István tiszthelyettes 35 P, Lénárt Lajos, Bankó Lajos tiszthelyetteseket 30 P, Osztopányi János őrmestert 35 P, M. Kovács Sándor, Kiss Áron őrmestereket 30 P; *a közlekedési és híradó osztálynál:* Perlaki Ferenc, Szombath László, Nagy István VII. tiszthelyetteseket 40 P, Nagy Ferenc III., Baranyi István, Pap Jenő, Horváth Gyula, Róza József, Bognár Lajos I. tiszthelyetteseket 35 P, Batki Gyula, Békefi József, Mohai János tiszthelyetteseket 30 P, Tóth György I., Ribáry László, Dicső Mihály, Nyári Dezső tiszthelyetteseket 20 P, Halmi Gáspár, Szabó József II., Dombrádi Imre törzsőrmestereket 20 P, Vojáki Nagy Bertalan, Felsővári Ferenc, Tóth Károly, Czár György, Boza János, Garaczi Antal, Zilai Béla, Endrődi Imre, Bognár Imre, Pákozdi Gyula, Sipőcz Gyula, Domonkos Sándor, Tari Tibor, Nyilasi Béla, Perényi László, Páll Lajos őrmestereket 20 P, Bodó Antal csendőrt 20 P.

Sioktató tanfolyam záróversenye. A csikszentdomonkosi második sioktató tanfolyam záró házi versenyén a m. kir. csendőrség felügyelője által kitűzött öt díjat sorrend szerint a következők nyerték: 1. Szalkovszki Béla próbacsendőr, 2. Barabás József csendőr, 3. Pintér Lajos csendőr, 4. Lakó Sándor próbacsendőr, 5. Tóth Péter csendőr. A versenyen kívül indult segédoktatók közül: 1. Kuti Domokos csendőr, 2. Bajnai Lajos csendőr, 3. Kiss-Baranyi Antal csendőr.

Csendőrségi Közlöny. Szabályrendeletek. 7. szám. Lovas csendőrképző tanfolyamba vezényelt legénység élelmezési pénzátalánya Budapesten. Kinctári laktanyák tulajdonjogi feljegyzése. Kettős ruhaszekretneknek porvédő léckerettel való ellátása. **8. szám.** Zsoldkönyv rendszeresítése a honvédségnél. A Katonai Szolgálati Jel adományozási feltételeinek megváltoztatása. „A Katonai Szolgálati Jel“-re vonatkozó határozványok végrehajtása a m. kir. csendőrségnél. Agostai hitvallású evangélikus vallásfelekezet (rövidtve: (ág. hitv. ev.) új elnevezése.

Csendőregyének megtámadása. Február 24-én 8 h-kor az oroszvári őrszlaktanya előtt 2 gyanús egyén haladt el. Halász Bernát tiszthelyettes, őrsparancsnok a két idegent igazoltatása végett a laktanyába beszólította. A náluk levő igazolványokból megállapították, hogy az egyik Menten Johan 17 éves, a másik Hillmeier Schastran 18 éves németországi lakosok, akik a határt joganul lépték át. Mivel magyarul nem tudtak, az alaposabb igazoltatáshoz szükséges tolmács megérkezéséig nevezettek a laktanyában

A HANGYA ÉRTED DOLGOZIK!
MAGAD ÉS CSALÁDOD
ERDEKÉBEN TAMOGASDI!

MAGYAR-SIEMENS-MŰVEK Villamossági Részvénytársaság
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 36.

Tichler János

papíráru papírzacskó és gyógyszerészeti papíráruk gyára
Budapest, VI., Ó-utca 37. Tel.: 123-079

várakoztak. Várakozás közben Hillmeier zsebéből pisztolyt rántott elő és az őrsparancsnok mellének szegezte. Halász tiszthelyettes a támadót lefegyverezte, mindkettőt elfogta és megbilincselte. Személymotoszások alkalmával mindkettőnél pisztolyt, betörőszerszámot és az egyiknél fekete álcot találtak. A támadó a lefegyverzés alkalmával arcán 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedett. Csendőregyén nem sérült meg.

A baglyasaljai őrs állományába tartozó *Németh Sebestyén* csendőr február 28-án szolgálaton kívül, az éjfél órákban, a Hangya-szövetkezet folyosóján eddig ismeretlen okból *Andó Tóth Sándor*, *Andó Sándor* és *Andó Géci Sándor* baglyasaljai lakosok megtámadták és balcombján késsel megszürték. Sérülése 8 napon belül gyógyuló.

Megszökött a fogoly! Az iváni őrs állományába tartozó *Horányi József* és *Kertész Vendel* csendőrökből álló járőről február 24-én 19 h-kor Erdélyi Sándorné szül. *Horváth Margit* 43 éves, család miatt elfogott szakonyi lakos cigányné megszökött.

Tűzkereszt alapszabályainak kiegészítése. A *Kormányzó Úr Ó Főméltósága* legfelsőbb elhatározásával, a most folyó háborúra vonatkozóan a *Tűzkereszt* alapszabályainak 6. §. 1. pontja szerinti háborús szolgálat legrövidebb időtartamát az alábbiak szerint méltóztatott megállapítani: A *Tűzkereszt* alapszabályaiban előfeltételként megkövetelt harctéri beosztások alapján, a *Tűzkereszt I. fokozata 12 (tizenkettő) heti*, *II. fokozata 6 (hat) hónapi* — a megkövetelt beosztásban eltöltött megszakitás nélküli — harctéri szolgálat után illetékes.

Adományok. *Lovag Mendel Lambertné* budapesti (XIV., Mexikói-ut 49.) lakos a *bugacmonostori* őrs által teljesített sikeres nyomozás elismeréseként 300 pengőt, *Bohuch Gyula* gyógyszerész, *ujverbázi* lakos pedig a csendőrnapi alkalmával 50 pengőt küldött be hozzánk, a csendőrségi jutalmazási alap javára. Az összegeket rendeltetési helyükre juttattuk.

Kérelem. *Fecső József* v. csendőr törzsrőrmester, homoródalmási (Udvarhely megye) lakos kéri azt a csendőrt, aki a *Csendőrségi Lapokban* *Fecső* néven írt cikket, képe pedig *Fecső János* aláírással jelent meg, fontos ügyben közölje vele címét.

A *Magyar Szárnyak* első márciusi száma megjelent. A magyar repülésügy népszerű folyóirata ezúttal is gazdag és változatos tartalommal ad számot a világ repülésének legújabb két hetéről. *Bisits Tibor* repülőalezredes a légiháború legújabb eseményeit ismerteti. *Vitéz Szentnémedy Ferenc* ezredes az angolszász repülőipar gondjairól számol be. Érdekes kis elbeszélést közöl *Urbán Gábor* „Halálmadár” címmel. *Nagy Béla* százados egy tüzérbelövés történetét ismerteti. A műszaki újdonságok csoportjában *Raczkó Lajos* műegyetemi sportrepülőink új terveiről ad számot. *Nagy*

Ernő a legújabb fegyverről, a csapatszallító vitorlázógépről ír. *Udvary Jenő* repülőőrnyag hírei a világ minden tájáról egyedülállóak a magyar sajtóban. Számos nagyszerű képes oldal, szebbnél szebb felvételek, repülő-humoros oldal teszi teljessé a *Magyar Szárnyak* új számát. Ára változatlanul 50 fillér, mutatóványzámmal a kiadóhivatal (VII., Király-u. 93.) készséggel szolgál.

A **Honvédségi Jóléti Alap** intézményeinél (Tiszti üdülők, gyógyházak stb.) több irodai beosztotti hely kerül betöltésre. Ezen alkalmazásokra (májustól—szeptemberig) tekintetbe jönnek ny. tiszthelyettesek (bármely rendfokozatban), akik számv.-i képesítéssel rendelkeznek, vagy olyanok, akik a számv.-i teendőikben teljes jártassággal bírnak. *Javadalmazás:* Kézpénzben havonként utólag fizetendő 85.— P+25.— P háborús pótdíj. (Számv.-i képesítéssel nem rendelkezők 10.— P-vel kevesebbet kapnak!) Természetbeni járandóságok: Teljes tiszti ellátás, lakás, világítás, kiszolgálás, tisztasági fürdők és mosás. Kérvények (melyben az illető pályázó eddigi szolgálati működését röviden vázolni tartozik) a **Honvédségi Jóléti Alap-hoz** (Budapest, V., Juhász Andor-u. 9. sz.) intézendők.

Ki tud róla? *Gombos József* krasznai lakos keresi *Végh József* csendőrt, aki 1918. évben *Boján* községben teljesített csendőri szolgálatot és ugyanazon évben a román megszállás alatt elmenekült. Aki nevezettől valamit tud, közölje a krasznai csendőr őrsparancsnoksággal.

Ki tud róla? *Vári Dezső* honvédet, aki 1941 július 13-tól augusztus 4-éig a 101. hadtápszázalój 2. század 3. szakaszának állományából a magyarkanizsai őrsre volt beosztva (egyéb adatai ismeretlenek) a részére kiutalt feljelentői jutalék kifizetése végett keresi a szegedi csendőrkerület. Aki nevezett tartózkodási helyéről vagy bővebb személyadatairól tud, közölje a szegedi kerület gazdasági-közigazgatási hivatalával (ezelőtt: törzsgazdasági hivatal).

Melléklet. Lapunk mai számához csatoltuk a *Kalotay Árpád* osztályorsjegye főárusító üzlet (Budapest, VIII., József-körút 26.) mellékletét.

SZEMÉLYI HIREK.

Kinevezések. A budapesti I. kerületben: *Farkas Sándor* I. és *Meszlényi Lajos* alhadnagyok *szakaszparancsnokká*; a *kassai VIII. kerületben:* *Szívós János* tiszthelyettes *őrsparancsnokká*; a *kolozsvári IX. kerületben:* *Értékes József* törzsrőrmester és *Kocsis József* őrmester ideiglenes *őrsparancsnokká* kinevezettek.

A honvédelmi miniszter úr 115.759/eln. 20. 1942. szám alatt kiadott takarékosági rendeletében az életbiztosítást is ésszerű takarékoságnak minősíti.

A Nyugállományú Katonatisztek Országos Szövetsége („NYUKOSZ”) a tényleges szolgálatot teljesítő és nyugállományú bajtársaink részére a háborús vonatkozásokra is kiterjedő

KATONAI TAKARÉKBIZTOSÍTÁSI AKCIÓT szervezett, melynek lebonyolításával az általa alapított *Turul-Magyar Országos Biztosító Intézet Részvénytársaság* (Budapest, VI., Anker-köz 4., félemelet) bízta meg.

A szociális családvédelmi célzatú csendőrléti szempontból fontos akcióról az 1942. évi 9. számú „Csendőrségi Közlöny” adott értesítést.

Mi a magyar gyártmányú

THEBRIS MASOLO IRONT HASZNÁLJUK

GYÁRTJA SCHULER JÓZSEF RT., BUDAPEST

Sport felszerelések szaküzlete

Maurer István
Bpest, VI., József-körút 4. Tel.: 118-194
A „BAROSS BŰVÉRTSÉG” TAGJA

Katonai rendjelek — Jelvények — Sporttérmekek
Szalagok — miniatűrök — Javítások

MORZSÁNYI cégnél
Budapest, IV., Váci-u. 36. Tel.: 182-217.
Alapítási év 1870. A csendőrség kedvelt bevásárló helye.

Figyelem!

A Csúsz 187. pontja szerint minden őrsön annyi jegyzékkönyvecskének kell lenni, mint amennyi az őrs rendszeresített létszáma. Az új Csúsz szerinti jegyzékkönyvecskék kaphatók

Hectelendy László és Társai

BUDAPEST, XII., Bernáth Géza-u. 14.
Csendőrségi nyomtatvány szállítónál.

Véglegesítették. A szombathelyi III. kerületben: Pados Gábor, Stiffel Mátyás, Kiss Antal I., Zsiga Kálmán, Kiss Gábor; a pécsi IV. kerületben: Tar Kálmán, Szalai Gyula, Vass Dénes, Szabó László; a szegedi V. kerületben: Simon András, Kocsis Sándor, Tajti Károly, Papdi István, Budavári Lajos, Berényi Sándor, Fekete István I., Kovács Imre III., Ungvári Benjámin; a debreceni VI. kerületben: Bog-nár Kálmán; a miskolci VII. kerületben: Gulyás Sándor I.; a marosvásárhelyi X. kerületben: Ardon István, Baráth Gyula, Kerezi György csendőröket az előirt próbaszolgálati idő letelte után.

Házasságot kötöttek. Dr. vitéz Székely Frigyes százados Klar Olga úrhölgygel Budapesten; a budapesti I. kerületben: Tóth János V. tiszthelyettes Bajza Annával Köhidgyarmaton, Kalotai Ferenc őrmester Csabdi Magdolnával Tapolcán, Szabó József I. őrmester Horváth-Sánta Mariával Nagykanizsán, Baráth Kálmán csendőr Szabó Julianával Csöglén; a székesfehérvári II. kerületben: Vági Imre tiszthelyettes Gailo Mariával Székesenerváron; a pécsi IV. kerületben: Tapodi László őrmester Kremsberger Viktóriával Vemenden, Farkas János I. őrmester Tóthpál Jolánnal Gardén, Hernád István őrmester Varga Erzsébet-tel Gyenesdiáson, Soós Sándor őrmester Sperl Veronával Balatonszárszón, Dér Ferenc őrmester Egyed Annával Kadarkuton, Csermely János csendőr Bacsi Margittal Balatonszárszón, Fonyó Lajos csendőr Cséplő Erzsébet-tel Magyaratádon, Kovács-Szabó János őrmester Báter Erzsébet-tel Pécsen, Harcz Ernő őrmester Albert Máriával Bogádmindszenten, Mészáros Sándor őrmester Deli Magdolnával Hentesen, Ország József őrmester Zsebi Magdolnával Felsősegesden, Kovács Mihály II. csendőr Németh Máriával Karádon; a szegedi V. kerületben: Budai József őrmester Brell Máriával Helesfán, Kláris János őrmester Sirkó Teréziával Szenttamáson, Kövesi Dezső őrmester Gubás Erzsébet-tel Bácsón, Pintér Sándor csendőr Molnár Ilonával Csurogon, S. Juhász László csendőr Szikora Mária-Ilonával Kiskőrösön; a miskolci VII. kerületben: Tóth János III. csendőr Bazsó Gizella-Jolánnal Nagybátonyban; a kassai VIII. kerületben: Veldi József őrmester Nadzon Annával Csörgön, Horváth Sándor őrmester Szabó Etelkával Vizsolyban.

Született. Bogsányi József alezredes feleségének Klára-Jolán-Etelka-Mária leánya, dr. Csáki József százados feleségének Klára leánya; a budapesti I. kerületben: Szabó Ferenc I. törzsőrmester feleségének János-Pál fia, Szabó István IV. törzsőrmester feleségének Zoltán-István fia; a székesfehérvári II. kerületben: Csik György tiszthelyettes feleségének László-Zoltán fia, Simon Gyula őrmester feleségének Klára-Katalin leánya, Zsupán Miklós őrmester feleségének Miklós fia, Horváth István IV. tiszthelyettes feleségének István fia, Nagy Gyula őrmester feleségének Gyula-György fia; a szombathelyi III. kerületben: Németh József XI. tiszthelyettes feleségének Gyula-Zoltán fia, Szánthó József III. törzsőrmester feleségének József fia, Benkő Vince tiszthelyettes feleségének Ágnes-Ilona leánya; a pécsi IV. kerületben: Potondi István őrmester feleségének Györgyi-Margit leánya, Bodó József II. őrmester feleségének Ida leánya, Sándor István II. törzsőrmester feleségének Pirooska-Magdolna leánya, Palotai János tiszthelyettes feleségének János-József-Márton fia, Nagy Sándor VIII. tiszthelyettes feleségének Levente-Attila fia, Szikszó

Károly törzsőrmester feleségének Rózsa-Ágnes leánya, Szirtes Pál őrmester feleségének Erzsébet-Mária-Rozália leánya, Komáromi József tiszthelyettes feleségének Ilona-Piroska leánya, Magyar Máté őrmester feleségének István fia; a szegedi V. kerületben: Molnár Lajos őrmester feleségének Mária-Julianna-Ágnes leánya; a miskolci VII. kerületben: Poór Pál tiszthelyettes feleségének Zsuzsana-Amália leánya; a kassai VIII. kerületben: Fürjesi Lajos őrmester feleségének Ilona-Irma leánya, Benei János törzsőrmester feleségének Ágnes-Emess-Ilona leánya, Lóránt Ferenc tiszthelyettes feleségének Attila fia, Erdélyi Ferenc törzsőrmester feleségének János-Ferenc fia, Oláh Pál tiszthelyettes feleségének Ildikó-Mária leánya, Radóczy István törzsőrmester feleségének Erzsébet-Katalin leánya, Horváth József I. tiszthelyettes feleségének Ibolya-Ilona leánya, Köhidi István őrmester feleségének Julianna-Ibolya leánya, Karancs László őrmester feleségének László fia; a kolozsvári IX. kerületben: Villányi Lőrinc tiszthelyettes feleségének Lőrinc fia.

Halálozás. Alföldi János II. törzsőrmester Attila fia Bonyhádon meghalt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Közleményt nemcsak a csendőrség tagjaitól, hanem bárkitől elfogadunk, de tizenöt gép- vagy kézírásos hasábnál hosszabbat csak előzetes megegyezés után. — A közlemények fogalmazási átciszolásának és — ha szükséges — tartalmi módosításának, valamint a törlés és a kiegészítés jogát fenntartjuk magunknak.

A kéziratot kérjük a papírlapnak csak egyik oldalára és felhasábosan lehetőleg írógéppel írni. Olvashatatlan vagy névtelen kézirattal nem foglalkozunk. Kéziratok sorsáról szerkesztői üzenetben adunk választ és csak akkor küldünk vissza kéziratot, ha a szerző megcímezett és válasz-bélyeggel ellátott borítékot mellékel ahhoz. A megjelent közleményeket tiszteletdíjban részesítjük.

Fényképfelvételek beküldése alkalmával csatolni kell a felvétel készítőjének nyilatkozatát arról, hogy a felvételek közléséhez — a szokásos tiszteletdíj ellenében — hozzájárul.

Szíves figyelmébe!

Egyenruházat, felszerelési cikkek
megbízható minőségben

SZABÓ LÁSZLÓ cégnél
BUDAPEST, IX., MESTER-UTCA 38.

Pontos postai kiszolgálás. Az Önállósítási Alapból létesített cég

ÚJ ÉS HASZNÁLT BÚTOROK

Háló, konyhák, kombinált szobák, rekamiék.
Finiszió kedvesmenny • Bútorcsere.

KOVÁCS. Izabella-utca 18. szám

Mi **BUTORT** előnyösen, megbízható kivitelben
cégnél
HETESI GÁBOR vásárolunk.
Budapest, VI., Vilmos császár-út 53.
Styl-butorokban nagy választék.

„ATLANTIS”

kelmefestő és vegytisztító üzem
VI., HEGEDŰS SÁNDOR-UTCA 8.
Telefon: 22-15-10. Flók:
IX., LONYAY-UTCA 51. SZÁM.
Függönytisztítás! Minta után
festés! Szőnyegtisztítás!

Öskeresztény cég! A testület tagjainak 6-10%, engedély

Felten és Guillaume

kabel-, sodrony- és sodronykötélgyártó
Bowden lépcsősztráma és spirálisok
BUDAPEST, XI., BUDAFOKI-ÚT 60.

A megjelent közleményekre, fényképekre, rajzokra tulajdonjogunkat fenntartjuk, azokat tehát beleegyezésünk nélkül nem szabad másutt közölni, sem pedig utánnyomatni.

Közlemények különnyomatait a nyomda velünk kötött szerződésben megjelölt árszabás szerint köteles elkészíteni.

Minden hozzánk intézett levélre a szerkesztői üzenetekben válaszolunk, jelige alatt. Jeligéül legcélszerűbb kisebb helység nevét, vagy ötjegyű számot választani. Aki jeligét nem jelöl meg, annak neve kezdőbetűi és állomáshelye megjelölése alatt válaszolunk.

Magánlevelet nem írunk akkor sem, ha a beküldő válaszbélyeget mellékel.

Kérdések kérdésekre nem szerkesztői üzenetben, hanem a „Csendőr Lekszikon” rovatban felelünk.

Minden levelet teljes névvel és rendfokozattal alá kell írni és az állomáshelyet is fel kell tüntetni. Hozzánk intézett levelet szolgálati útra nem terelünk és azok tartalma vagy beküldőinek külét felől senkinek sem adunk felvilágosítást.

Előfizetést csak a csendőrség nyugállományú tagjaitól, továbbá a honvédség és a m. kir. rendőrség, a bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjaitól fogadunk el, mástól nem. Előfizetési díj a nyugállományú csendőrtisztek, valamint a honvédség, rendőrség, bíróságok, igazságügyi és közigazgatási hatóságok tényleges és nyugállományú tagjai részére évi 12 pengő, nyugállományú csendőrelégénység részére pedig évi 8 pengő. Legkisebb előfizetési idő: félév. A nyugállományú csendőrelégénység az előfizetési díjat negyedévi 2 pengő részletekben is fizetheti.

A pénzküldeményeket kérjük a „Csendőrségi Lapok” 25.342. számú postatakarékpénztári csekk számlára befizetni.

Címváltozását mindenki maga köteles velünk közölni. Címváltozás bejelentésénél a nevet, rendfokozatot, a régi és új címet pontosan és jól olvashatóan kérjük megírni.

Temesvár. Első feltétel a magyar állampolgárság. Ennek megszerzési módjáról a községi eljárás ad részletes felvilágosítást. Csak akkor vehető fel a csendőrséghez, ha a honvédségnél már átképzésben részesült. Egyébként a csendőrelétek felvételére vonatkozó feltételekről és a kérvényhez szükséges okmányok beszerzési módjáról bármelyik csendőrség felvilágosítást nyújt, mi nem foglalkozhatunk hely hiányában ezek felsorolásával.

Bacon. A hősi halált halt bátyjának adományozott Bronz Vitézségi Érmét Ön nem viselheti. Olvassa el 1942. évi május hó 15-i számunk 332. oldalán közölt „Hegyköz” jeligés üzenetünket, ott megtalálja a magyarazatot.

Z. A., Hosszúpereszteg. Jól esett olvasnunk tartalmas levelét. Minden sora csendőrményasszonyhoz méltó, mélyen érző lelkületre vall. Írja, hogy a falujabeli asszonyok, leányok Önhöz járnak vigasztaló szóért, mert a férjektől, vőlegényektől már közel két hónapja nem érkezett posta. Bátorítja, erősíti őket, de mikor senki sem látja, bizony sírva fakad, mert január hó 8-a óta Ön sem kapott hírt a

vőlegényéről. Szép és magasztos feladat az, amit a falujában betölt és külön megbecsülést érdemel azért, hogy sorsársai között leghősebben viseli a haború örök asszonyi keresztjét. A rádióközleményekből és újságokból bizonyára értesült már azokról a körülményekről, melyek a rendszeres tábori postai forgalmat hosszú időn át akadályozták. Valószínűleg vőlegénye levelei is ezért késnek, épügy, mint sokezer kint harcoló katonánké. Örültünk, hogy aggodalmait megosztotta velünk, bármikor bizalommal fordulhat hozzánk.

Halas. 1. Erre nézve még nincs törvényes rendelkezés. 2. A házassági jog (1894. évi XXXI. t.-c.) kiegészítéséről és módosításáról, valamint az ezzel kapcsolatban szükséges fajtárcserekről szóló 1941. évi XV. t.-c. (L) az 1941. évi 35. sz. Cs. K.-nek a Cs.—16. jelz. utasításhoz kiadott mellékletét; hatálybaléptetve az 1941. évi 40. sz. Cs. K. 456. oldalán közzétett 69.000/1941. I. M. sz. rendelettel) 15. §-a szerint vétséget követ el és 3 évig terjedhető fogsággal, hivatalvesztéssel és politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésével büntendő az a zsidó, aki a kérdésben leírt cselekményt házasságon kívül magyar honos tisztességes nővel követi el. A büntetést minősítő körülményeket az idézett törvényszakasz 4 pontban sorolja fel. Tettenérés esetén a Szut. 312.2. pontja, illetve a Szut.-ban meghatározott egyéb eljárási szabályok az irányadók. A „tisztes nő” fogalmáról általános tájékoztatást talál a Csendőrség. BTK.-ben a 236. §-hoz és a BN. 43. §-ához fűzött magyarázó szövegben. 3. Lapunk 1. évi február 1-i számának 85. oldalán közölt 3. sz. lexikon-válasz 1. bekezdése szerint kérheti a megváltoztatását. A név magyar ugyan, de gúnyolódásra alkalmas.

Válicsa. 1. Kérje a vezénylését elrendelő parancsnokságtól annak megállapítását és az erről szóló parancsban való rögzítését, hogy tartósan vagy ideiglenesen történt-e a vezénylés. Leveléből úgy látjuk, hogy csak ideiglenes vezénylésről volt szó, ez esetben pedig annak tartamára vezényeltetési pótdíjra van igénye. 2. A kórházban töltött időre a közzéadalkodás jogosan vonta le a napi 50 fillért. Azt írja, hogy 20 napig volt a kórházban s ezért ott 65 P-t fizetett. Ezt nem értjük. A csendőr kórházpolási díja napi 2.50 P, melyből a kincstár napi 1 P-t megtérít, tehát Önnek csak napi 1.50 P-t kellett volna fizetnie, ami 20 nap alatt 30 P-t tesz ki. Jelentse a gazdasági hivatalnak és kérje az ügy tisztázását.

Örökbefogadás. Az 1912. évi XXXV. t.-c. 9. §-a alapján az „egyéb” családtagok után (ezek közé tartozik az örökbefogadott gyermek is) családi pótlékot az illetékes miniszter csak a pénzügyminiszter hozzájárulása mellett engedélyezhet. Ennek egyik feltétele, hogy mind az örökbefogadott, mind az örökbefogadó teljesen *varonatan* legyen. A kérelem elutasítása tehát jogszerű volt. Újabb kísérlete sem vezetne eredményre.

Ép testben ép lélek. A „honvéd sportügyességi” jelvény megszerzésének feltételeit az 1943. évi március 10-én megjelent 12. sz. H. K. „Szabályrendeletek”-ben közzétett

PAPÍR, IRÓSZER

**Csendőrségi nyomtatvány,
csendőrségi felszerelések**

CSERFAI ISTVÁN-tól

BUDAPEST, VI., JÓKAI-UTCA 22. A nyugati p. u.-tól 2 perc.

Megbízható óskeresztény cég! • Pontos postal kiszolgálás.

AJAX
acélárak

RÁBA

teherautók,
autobuszok,
traktorok

Autó- és traktoralkatrészek. Gyors-, szerszám-, szerkezeti-, romda-, saválló-, acélok. Acéltárcsák. Szürke öntvények. Csavar és szerszám-árak. Keskenyvágányú vasúti anyagok. Prés. Kovács földarabok. — Vasszerkezetek. Hidak. Daruk. Textiltárgyak. Szekérek. Reszelők. Reszelő felvágás.

MAGYAR WAGGON ÉS GÉPGYAR R-T
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 12. sz.

„Réka”
EGYENRUHÁT

egységességéből
igényekre előírt
egységáron. Paszományok
gombok, felszerelési cikkek
Postai szétküldés

RUHAIPARI és KERESKEDELMI R.T.
VI., ANDRÁSSY-ÚT 27. • TELEFON: 425-984.

Egyenruházat HOKSÁRI
KELETI P.-U.-NÁL BAROSS TÉR 4
NYUGATI P.-U.-NÁL TERÉZ-KÖRÚT 60

56.921/el. kik. — 1943. sz. körrendelet tartalmazza. A jelvényre csak abban az esetben tarthat számot, ha az elbírálásra hivatott szerv azokat a versenyeket, amelyeken a díjakat elnyerte, „hadsereg-sportbajnoki verseny”-nek, „jelvénytulajdonos”- vagy „I. osztályú” versenynek minősíti. A jelvények (nagy és kicsi) odaítélését a H. M. úr a csendőrség felügyelőjére bízta, oda kell tehát szolgálati úton a kérvényt előterjeszteni.

33.333. A Cs—20. „Határozványok” 31. pontja szerint a kórházi ápolás alatt álló nőtlen legénység illetményeiből, az ápolás ideje alatt — tekintet nélkül annak tartamára — napi 50 fillér a közzgazdálkodás javára esik. A napi 50 fillér levonása tehát 10 havi szanatóriumi ápolás alatt is indokolt. Azt írja, hogy két másik bajtársától, akik szintén 8—10 hónapig voltak a szanatóriumban, a közzgazdálkodásuk csak 3 hónapig vonta le a napi hozzájárulást. Az említett közzgazdálkodás valószínűleg méltányosságból járják el úgy, de ebből nem következik az, hogy más közzgazdálkodásnak is így kell eljárnia.

Szombathely. A folyó évi február hó 1-i számunkban, „Duna mentén” jelű üzenetünkben a közzgazdálkodások és közétkeztetések sertésvágásai után fizetendő adókra vonatkozó közlésünk az akkori helyzetnek megfelelő saját állás-pontunkat tartalmazta. Ebben a vonatkozásban ugyanis a hatóságok részéről nem volt tapasztalható teljesen egységes eljárási mód. Az 1943 február 15-én kelt 257.217/1942. XI/2. sz. KKM. körrendelet — mint múlt számunkban közöltük — időközben mentesítette a csendőrség alakulatait a közétkeztetési célokra hízalt sertések után a 8040 1941. M. E. rendeletben előírt zsirbeszolgáltatási kötelezettségtől. Bár az adóleróvás általában független a zsirbeszolgáltatás kérdésétől, mégis célszerű, ha az egyik rendezése a másikét is maga után vonja, hogy a sokhelyütt mutatkozó bizonytalanság megszűnjék. A csendőralakulatok hűsforgalmi adóleróvása ügyében a közeljövőben tárgyalások kezdődnek a pénzügyminisztérium illetékes osztályával. A hűsfogyasztási adó ugyanilyen egységes rendezésére nincs mód, mert azokat a közlések közületek egymástól függetlenül vetik ki és szedik be.

Kikelet. A Szut. 103. pontja 2. bekezdésének 2. sorában, a közjogi méltóságok közé tévesen került a „honvédelmi miniszter”, mert a H. M. úr szolgálati u'ázásainál e dírt jelentkezőkre egyedül a 102. pont intézkedik. Törlesztése majd a Szut. helyesbítésével kapcsolatban történik rendelkezés.

Származás. Olvassa el folyó évi, március hó 1-i számunk 158. oldalán közölt „Szekszárd” jelű üzenetünket. Majd ha összeszedte az adatokat, úgy, hogy a kérvényét a B. M. úrhoz előterjesztheti, jelentse a névváltoztatást is. Akkor közlik majd Önnek, hogy megtarthatja-e az új nevét.

Mátra. 1. A nagyszülő keresztlevelét nem pótolja a házassági anyakönyvi kivonat, mert ez csak azt igazolja, hogy házasságkötésekor milyen vallású volt. A keresztlevelétől csak abban az esetben lehet eltekinteni, ha az illető nagyszülő szülőinek (tehát az elbírálendő dedszülőinek) a hazassági anyakönyvi kivonata, vagy mindkét dedszülő keresztlevelével rendelkező áll s ha a keresztlevelével nem igazolt nagyszülő házassági anyakönyvi kivonatából a nagyszülő szüleinek neve megállapítható. 2. Ha a természetes apa azonos a szóbanforgó nagyszülővel és az igazolandó szülőt annakidején saját gyermekének ismerte el, ennek ki kell tűnnie az eredeti anyakönyvi bejegyzésekből. Amennyiben az erre vonatkozó feljegyzés meg van s csak az anyakönyvi kivonatról maradt le, kérni kell az utólagos rávezetését. Ha azonban ilyen feljegyzés nincsen, nem tehet semmit, mert az, aki az igazolandó szülő elismerésére egyedül hivatott, — mint írja, — már meghalt.

F. A., örm., Marosvásárhely. A nevet az ottani kerületi parancsnokság 3. számú állományparancsából vettük. Kérje helyesbítését a kerületi parancsnokságtól.

Rádió. A Cs—28/a. jelzésű Híradó Utasítás-Kivonat 10. pontja szerint: „Rádióállomásokon az állomáskezelőknek rádiószolgálatba vezényelést az állomással rendelkező parancsnokság szabályozza.” A 46. pont kimondja, hogy „rádióvevőállomásokon a szolgálatot a vevoállomásokkal felszerelt parancsnokságokhoz beosztott csendőrök — őrskön rendszerint a napos csendőr — egyéb szolgálati teendők mellett látják el”. Nem említi tehát sehol az utasítás, hogy a szolgálatot egy csendőr, még hozzá mindig ugyanaz a csendőr látja el. Ellenkezőleg: az utasítás — mint fent is láttuk — „állomáskezelők”-ről, „csendőrök”-ről beszél, az őrskön pedig a naposról, az viszont a dolog természeténél fogva mindig más és más valaki. Ezenkívül a 48. pont kifejezetten megkívánja: „A rádióvevőállomással ellátott parancsnokság köteles gondoskodni arról, hogy a rádióvevőkészülékek kezelésében teljesen jártas csendőrei legyenek.” Ezt pedig csak akkor érheti el, ha az állomáskezelői szolgálatra mindenki lehetőleg egyformán, rendszeres időközökben sorra kerül. Ezeket a rendelkezéseket minden parancsnoknak be kell tartania éppúgy, mint a Szut., vagy Nyut. bármely más pontját. Senkit sem téveszthet meg a Híradó Utasítás 46. pontjának az a rendelkezése, hogy a szárnyparancsnokságok az állomáskezelői szolgálatra elsősorban a szárnyirnokot vegyék igénybe, mert ez kizárólag a szárnyaknál van előírva, tehát azokra az őrskökre, ahol őrsirodavezető van, nem vonatkozik. Különben a szárnyirnok igénybevétele is kimondja az utasítás, hogy annak akadályoztatása esetén — ami, tudjuk, igen gyakori — a helyi őrskökre beosztott csendőröket kell szolgálatba vezényelni, tehát végeredményben itt is többen látják el a szolgálatot. Nem hiszük, hogy akadjon olyan őrparancsnok, aki az utasítás áttanulmányozása után is másképp vezényelje a szolgálatot, mint ahogy elő van írva.

333. Véleményünk szerint elveheti. Célszerűnek találjuk azonban, ha a kérvény beadása előtt megpróbálják a rehabilitációs eljárást. Jövendőbeli apósának is erkölcsi érdeke, hogy a hátrányos jogkövetkezmények megszüntetését kimondják.

ÓRA ezüst ÉKSZER
arany
ajándéktárgyakat vásároljunk
Szerafin Gyula órásmester és ékszerész
Budapest, Krisztina-tér 2. Szakszerű javítás.

Aranyozott - kovácsoltvas - kristály
Stylcsillárok, díszlámpák
TÓTH JÁNOS
lámpa- és műhely
BUDAPEST, KOSSUTH L.-U. 1. Ferenciek u. 1. Tel.: 188-969.

EGYENRUHÁK
mérés után, felszerelési
cikkek, kész férfi-
és fiuruahák
BARTALIS ISTVÁN
ruhaüzletében
KOLOZSVÁR, Egyetem utca 1.
TELEFON: 28-47

KOVÁCS A.
POLGÁRI ÉS EGYENRUHA SZABÓ,
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U. 10 ÉS 51.
AZ ÖSSZES EGYENRUHÁZATI CIKKEK SZAKÜZLETE

ÍRÓGÉP-ét
javíttassa
JUHÁSZ IMRE ÍRÓGÉPÜZEM-nél
SZÉKESFEHÉRVÁR, RÁKÓCZI-UTCA 2 SZÁM
Kellékek minden rendszerű irodagéphez.

Butort Bertalanné
hosszú részletre vásároljunk
keresztény butorszalonjában
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 82. I. em.
Díjtalan árajánlat! Telefon: 22-31-31.

N. A. A kéreztett cím: Pécs, Dulánszky-utca 3. szám. Rendfokozata: ny. áll. c. vezérőrnagy. Egyébként az 1943. évi zsebkönyvben is megtalálhatta volna, ha az 51. oldalon kezdődő tiszti betűsoros névjegyzékben keresi. Itt van utalás a 45. oldalon közölt lakcímre.

Nemesség. 1. Olvassa el mai számunkban közölt „Szár-mazás” jeligés üzenetünk első mondatát. 2. A lapot megindítottuk, de jelentse be az osztály gh.-nak is, hogy neveztetet a változási értesítésbe felvegyék.

Szeretném tudni. Sokszor üzentük már, hogy előléptetési ügyekben választ nem adunk, mert azok kizárólag az előjáró parancsnokok hatáskörébe tartoznak.

Vitás. A honvéd sportüggyességi jelvények viseléséről — az 1943. évi 12. sz. H. K. Szab. Rend.-ben közzétett 56.921/eln. kik.—1943. sz. körrendelet intézkedik. Magától értetődő, hogy a már odaítélt sportérmet az érvényessége tartama alatt nemcsak sportnapokon, hanem állandóan viselni lehet, éppúgy, mint más jelvényt vagy kitüntetést.

H. A., Libánfalva. A Háborús Emlékérem iránt beadott kérvényeket csak most dolgozzák fel a honvédelmi minisztérium illetékes osztályán. Az Ön kérvényére is sor kerül, legyen türelemmel. Ha 3 hónapon belül nem kapná meg az emlékérmét, jelentse szárnyparancsnokságának, mely a szükséges lépéseket megteszi. Egyébként olvassa el f. évi február 1-i számunk 94. oldalán közölt „Gugh” jeligés üzenetünket.

Tisza. Előreláthatólag június elején. A vonatkozó rendelet kiadás alatt van.

H. M., Tállya. Nem hisszük, hogy ilyen indokkal oda szabadságot kapjon. A legújabb rendelkezések szerint a nagyszülőkhöz előírt származás igazolásához az okmányok benyújtásának határideje: 1943 augusztus 31. Addig még megpróbálhatja az iratok beszerzését az illetékes külképviseleti hatóság útján is. Az eljárásra nézve felvilágosítást talál f. évi január 1-i számunk 31. oldalán közölt „Békény” jeligés üzenetünkben.

Nagybánya. 1. 1943 május hó 1-ével lép a következő fizetési fokozatba. Olvassa el f. évi január 1-i számunk 30. oldalán közölt „Erdeklődő” jeligés üzenetünket. 2. Valószínűleg már ez év végére megkaphtaja a 6 éves szolgálati jelet. A közölt adatok alapján csak ezt a körülbelüli időpontot mondhatjuk. Az anyakönyvi lap alapján azonban pontosan ki lehet számítani. 3. Olvassa el figyelmesen a Szut.

178. pontját, ott megtalálja a választ. 4. Járőrvezetői tanfolyamba elvileg mindig a legidősebb évfolyam kerül. Ez kerületenként különböző, ezért közelebbit nem mondhatunk. 5. Többször hangsúlyoztuk cikkeinkben és üzeneteinkben is, hogy a csendőri hivatás nem hasonlítható össze más életpályákkal. Megvan ugyan nálunk is a foglalkozási idő napi-rendben szabályozott általános kerete, de ha a szolgálat érdeke úgy kívánja, nem hagyhatjuk ott a munkánkat, még akkor sem, ha késő estig tart. Az őrsparancsnok bizonyára módot talál arra, hogy a fokozott igénybevétel mellett is jusson idő pihenésre és nemes szórakozásra azok számára, akik erre rászolgáltak.

KÉZIRATOK. FÉNYKÉPEK.

M. M. 1898. Nagyon is igaza van: a csendőrségnél protekciós ember nem szolgálhat, mert szolgálatunk természete és erkölcsi felfogásunk ilyen nem tűr meg. Ki mennyit ér, úgy boldogul. Ez nemcsak az igazság, hanem a testület és a köz érdeke is. — Igen ügyesen fogalmaz, ezt a cikket csak azért nem közöljük, mert néhány megállapítása már idejét múlta.

K. G. Budapest. Ez bizony furcsa eset. Hogy férfi s még hozzá csendőr a haját ondoláltassa! Ilyennel nem csúfítjuk el a lapunkat. Nyomozza ki az illetőt s mondja meg neki mindazt, amit nekünk írt.

K. J. karp. őrv., Zombor. Verseit nem közölhetjük. Versanyagunk bőven van s abból is csak ritkán hozhatunk egyet-egyet.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

BENEDEK MIHÁLY alezredes.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Felelős: Györy Aladár igazgató.

Magyar gyártmány!
Cipők, csizmák, szijazatok
nyergek, tölténytáskák
pisztolytáskák fényesítésére
és ápolására.

Csendőrségi nyomtatványok és
felszerelési cikkek nagyraktára:

PALLADIS
R.T.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 130. I. EM.

Távbeszélő: 120-013. (A Hősök-tere közelében)

NYOMTATVÁNY

Négy filléres
bélyeg

A Csendőrségi Lapok
szerkesztőségének

Budapest
II., Fő-utca 71

Képesített kelme- és fonálfestő vegytisztító üzem

Szavított száraz vegytisztítás. Különleges függönytisztító. Gyásztisztítás és sürgős munkák soronkívül. Telefonhívásra házhoz megy és házhoz szállít.
NÉMETH IMRE, UJPEST, ANONYMUS-U. 39. Tel.: 494-419.

Egyenruházati és felszerelési szaküzlet.
Csendőrségi nyomtatványok. Pontos postai kiszolgálás.

KOVÁCS JÁNOS
DEBRECEN, Hatvan-u. 2.

Egyenruházati, felszerelési cikkeket esztétik

KAZAI JÓZSEF cégnél
vásároljunk

A m. kir. csendőrség szerződéses szállítója. Polgári és katonai szabóság
MISKOLC, Szemere-u. 4.

OSZTÁLYSORSJEGYET

TÖRÖK BANKHÁZNÁL

BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3. SZÁM.
vásárolunk.

Kelt.....	N é v				Megrendeljük a „Csendőr Lexikon”-t
	Rendfokozat				
	Pontos cím				
	Példányszám				

ÓRÁT arany-ezüst **ÉKSZERTI** vásároljunk
BUO CZ VILMOS órás- és ékszerésznel
KASSA, Fő-utca 17. Szakszerű javítások
Veszek aranyat, ezüstöt, drágakövet legmagasabb napi áron

Egyenruházat, Katonai felszerelések Szövetek
TURÁNI ISTVÁN cégnél.
KASSA, Fő-utca 118.
A m. kir. csendőrség szállítója. — Megbízható, pontos kiszolgálás.

Pontos **ÓRÁT**, arany, ezüst **ÉKSZERT**
Ajándéktárgyakat hízalommal vásárolhatunk

GYENGE ISTVÁN
szakképzett órás és ékszerésznel,
NAGYVÁRAD, Hákóczi-út 19. • Szakszerű órajavítások. • A m. kir. Csendőrség szállítója.

EGYENRUHA

Polgári szabóság, felszerelési cikkek

Gergely Béla

NAGYVÁRAD, Mezey Mihály-utca 1.
A m. kir. csendőrség Bihar és Szatmár megyei osztályának szerződötött szabója
Megbízható, pontos kiszolgálás.

KE RÉKPÁRT, alkatrészeket,
rádiót, **VARRÓGÉPET**

A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek.

vásároljunk

KISS BÉLÁNÉ
műszaki kereskedésében,
NAGYVÁRAD, Kossuth L.-u. 3.

Mi csendőrségi nyomtatványokat, könyv, papír, töltőtollat

SIMON ISTVÁN

A m. kir. Csendőrség szállítója.

CEGNEL VÁSÁROLUNK
NAGYVÁRAD, Bémer-tér 3. Telefon: 26-43.

Mi **BÜTORT** a leggyorsabbtól a különleges kivitelig
FEKETE VILMOS bútórészlegéből vásárolunk

Székesfehérvár, Színház épület
A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek
Mélynyos árak! Kiváló munka!

EGYENRUHAZATI FELSZERELÉSI CIKKEK URI SZABÓSÁG

ZALKA LAJOS

SZÉKESFEHÉRVÁR, Nádor-u. 35.

A magy. kir. csendőrség szerződéses szállítója. • A m. kir. csendőrség tagjainak kedvező fizetési feltételek.

PONTOS szolgálathoz pontos **ÓRÁT!** Arany, ezüst ékszeret Mi

Székesfehérvár

Zita királyné-út 2. sz.

Optika, fotófilmek.

Gede Lajos
ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZNEL
VÁSÁROLUNK